

Igehirdetések

2020. március 16.

Van halálosabb, mint a koronavírus

A televízióban látott mai parlamenti közvetítésen senki nem mosolygott. Mindenkinnek döbbenet volt az arcán. Összeszorul a szívünk, mert nem tudjuk, hogy igazán mi történik velünk, milyen időket élünk. A kormány döntése szerint talán holnap már nem lehetne ezt a rendezvényt sem megtartani. Azt ajánlják, hogy ma éjféltől csak családi körben jöjjünk össze. Ezért is ajándék és kegyelem, hogy Szentlélek által együtt lehetünk ezen a hajón a sokat kárhozott interneten keresztül.

Néhány hete nem gondoltuk volna, hogy egy jóléti társadalomban, Európában is megtörténhet, hogy elvétetnek tőlünk olyan esélyek, lehetőségek, amelyek eddig természetszerűek voltak. Bezártak a mozik, a színházak. Különösen szíven ütött, amikor bejelentették, hogy több ezer hazai templom is zárva marad.

Több mint harminc évvel ezelőtt, fiatal lelkészként műtetre készültem. Egy baleset után Manning professzor úr négy órán keresztül fúrta, faragta a csontjaimat, és először éltem át, hogy műtét előtt beszóltak a kórterembe: „Szeverényi úr, készüljön!” Ez annyit jelentett, hogy le kellett venni minden ruhát, egy zöld lepedőt helyeztek rám, és a betegszállítók végigtoltak a folyosón. Egyre hidegebb helyre kerültem. Ott nem volt nálam Biblia, sem papi palást, gitár; sem közösség, gyülekezet, de még egy gatyka sem. Megkaptam a műtét előtti rutininjekciót, hogy megnyugodjak egy kicsit, esetleg szállítás közben le ne ugorjak a kocsiról... Akkor a 23. zsoltár jutott eszembe, amely talán a világ legismertebb zsoltára. Dávid így imádkozott: *„Ha a halál árnyéka völgyében járok is (vagy éppen a kórházi folyosón tolnak), nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy...”* (Zsolt 23,4) Mondtam ezt beinjekciózva, ruha és minden egyéb nélkül. Amikor jött felém a „fekete maszk”, nem tudtam, hogy mikor és hogyan ébredek majd föl.

Testvéreim, akár tudunk hinni, akár nem, halljuk meg azt, hogy Isten hívja a földet, keres minket. Sokan érzik évek óta, hogy valami baj van a világban. Mintha megbolondultunk volna, különösen a nyugati civilizáció. Mintha drogos lenne a világ. Alapvető értékeket negligálunk, teszünk félre vagy taposunk meg. Köztük a Tíz ígét, a Tízparancsolatot, ami nélkül nincs élet. Ha valaki nem hívó, akkor is érzi, hogy nem lehet ezek nélkül élni, mégis megpróbálkozunk vele. Isten Szentlelke írta a szívembe ma este, és ki kell mondanom, hogy van egy veszélyesebb vírus a koronavírusnál. A hívók is tartanak ettől az egész megbolondult helyzettől, de létezik egy veszélyesebb és halálosabb vírus ezen a földön:

az istennélküliség, hogy elszakadtunk a Forrástól. Itt van mögöttem a Duna. Ha a forrását eltömnék, gátat szabnának neki, akkor nem lenne itt ez a folyó, amely kilenc országnak ad életet.

A történelemben talán először épül egy civilizáció – itt, Európában – Isten és hit nélkül, vallás nélkül. Ez tragédia. Az ember magát tette istenné. Ez kiszolgáltatott és veszélyes állapot. A világ a pusztulás felé tart. Most történt váratlanul egy fékezés, hogy lassítsunk, gondolkozzunk, csendesedjünk el, keressük azt, ami igazi érték az emberi életben.

Dávid király tehetséges, de hozzánk hasonlóan esendő ember volt. Felépítette birodalmát, de emellett nagyokat bukott. Mégis kapott az Istentől megtérési lehetőségeket. Nagy uralkodó volt, mégis lefeküdt a padlóra, sírt, nem evett. Bőjtölt és imádkozott, hogy Isten adjon neki új esélyt. Meggyőződése, hogy nekünk is ezt kell tennünk. Akik még tudunk imádkozni, ezekben a napokban is kiáltunk a Teremtőnkhez, hogy ne pusztuljunk el.

Befejezésül álljon itt a már említett zsoltár, amelyet sokan ismernek kívülről. Még fontosabb, hogy Szentlélek által „belülről” tudjuk ma este imádkozni: „Az Úr az én pástortorom, nem szűkölködöm. Fűves legelőkön terelget, csendes vizekhez vezet engem. Lelkemet felüldíti, igaz ösvényen vezet az ő nevéért. Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy: vesszöd és botod megvigasztal engem. Asztalt terítesz nekem ellenségeim szeme láttára. Megkened fejemet olajjal, csordultig van poharam. Bizony, jószágod és szereteted kíséri életem minden napján, és az Úr házában lakom egész életemben.”

Drága Urunk! Köszönjük, hogy hívod a földet, keresed az embert, ahogy valamikor keresed Ádámot a kertben: „Ádám, hol vagy?” Ma is halljuk a nevünket, hogy keresel minket. Talán úgy érezzük, magatehetetlenek vagyunk, de te szóltál a negyednapos hullához, Lázárhoz is: „Jöjj ki!”. Szóltál a leánykához: „Neked mondom, kelj fel!”. És felkelt a halott. Feltámadt a naini ifjú is.

Urunk, haldoklik ez a mi civilizációnk, kultúránk. Az istentelenségünkbe szinte befeleladunk. Könyörülj rajtunk! Kiáltunk hozzád, meg akarunk térni hozzád, mert hívsz minket. Áldassék a te szent neved örökké! Adj megtérést, megújulást népünknek, Európának, a Nyugatnak, az egész világnak, amelyet úgy szerettél, hogy életedet adtad érte. Ámen.

Elhangzott az Ez az a nap! rendezvényén az A38 hajón

Április 11.

Isten keres minket

Nagyszombat van, amely elhanyagolt napja a nagyhétnek. A keresztyének arra emlékeznek, hogy Jézus ekkor sírban volt.

Mintha a mi civilizációnk, országunk is sírboltban lenne. Csend van. Kiürültek a terek, a templomok és a plázák. Sokan úgy gondolják, ahogyan ezt a 20. század egyik teológiai

irányzata is hirdette: Isten halott. Vagy legalábbis megöregedett, és egy mennyei hintaszékben rólunk megfeledkezve elaludt.

A nagyhét arról szól, hogy Isten mit tett értünk. Nem kérte őt erre senki. Voltak próféciák, fohászkodások, zsolnárok, de a Megváltó aztán mégis meglepetésszerűen érkezett meg és ment végig az ő útján. Tanított, gyógyított, ördögöt űzött, helyreállította az emberi lelkeket, aztán elment Jeruzsálemig, és felvitte a keresztre bűneinket. *„Bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy miután meghaltunk a bűnöknek, az igazságnak éljünk.”* (1Pt 2,24)

Nagy és izgalmas kérdés: hogyan tovább? Sokunkat foglalkoztat nem csak az, hogyan lesz az ünnep után, hanem akkor, amikor ez a járvány véget ér, és a mutációk nem „szórakoztatják” tovább az embereket. Hogyan folytatjuk? Nem fogadkozások kellene, mint újévkor.

Így tényleg nem mehetnek tovább a dolgok. A magunk erejéből nem tudunk megváltozni. Ha minden marad a régiben, elpusztítjuk magunkat. Az ember nagyszombati lelki-szellemi állapotban van. Szükségünk van a teremtő aktusra, amely Jézust is kihozta a sírból, amely előtte Jézuson keresztül a négy napja halott Lázárt is feltámasztotta a halálból.

Civilizációnknak szaga van, magatehetetlenek vagyunk. Minket csak Isten tud felébreszteni, feltámasztani. Hiszem, hogy igéjével, Lelkével, Szellemével körülveszi ezt a sérült, sebesült bolygót, és hívja az embert. Az Úr hívja a földet: *„Ország, ország, ország! Hallgass az Úr szavára!”* (Jer 22,29) Isten keres téged, Isten keres minket. Ő nincs a sírban, mint más vallásalapítók. Jézus él.

Április 15.

Hallgass az Úr szavára!

Nem így képzeltük el az idei húsvéti ünnepet. Vártuk a gyönyörű tavaszt, hasított a gazdaság, minden működött. Készülődtek a nyitásra a nyaralóhelyek, hotelek és éttermek.

Most minden megállt. Az elmúlt években a fogyasztás halálos pörgésbe került. Nem lett volna ennek jó vége.

Teológusok és sokan mások filozofálnak, gondolkodnak azon, hogy miért jött ránk ez a nehéz helyzet. Egyesek a gonoszt látják mindezek mögött; bezárta a templomokat, hogy még oda se mehessenek a keresztyének. Mások Isten büntetéséről beszélnek. Némelyek a föld túlnépesedésével hozzák összefüggésbe ezeket a járványokat. Istennek van egy olyan ígérete, hogy az átkot áldásra tudja fordítani. Pál apostol írta: *„Akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál”* (Róm 8,28).

Le kellett lassítani, le kellett állni, de nem így terveztük a váltást, a változást. Éreztük az elmúlt években, hogy jönnie kell valami szinte a világot megrengető eseménynek, mert így már nem mehetnek tovább a dolgok.

Hát jött. Nem így szerettük volna megélni ezt. De szeretettel biztatok mindenkit – ahogy ezekben a hetekben átnézzük a fiókjainkat, szortírozzuk a könyvespolcunkat, talán félretesszük a felesleges ruhákat, hogy majd odaadjuk a rászorulóknak –, tartsunk nagytakarí-

tást a szívünkben, gondolkodásunkban, kultúránkban. Ez a halál útja és civilizációja, ahol évtizedek óta megkérdőjelezzük az alapvető értékeket, a Tízparancsolatot és a jézusi tanítást.

Erkölc nélkül, lélek nélkül Európa és a mi hazánk is elveszett. Az ember nem zabálógép, nem ösztönlény, aki reggel felkel, anyagcserét folytat, húzza az igát, aztán este bedől az ágyába, később pedig a sírjába. Spirituális lények vagyunk, keressük életünk értelmét, tartalmát és célját. Teljes szívemből kívánom, hogy Magyarország és Európa időben eszméljen.

Ne a járvány okait kutassuk elsősorban. Próbáljuk úgy megélni a mai helyzetet, hogy ebből jó jöjhessen ki: megtérés, gondolkodásváltás – hogy egészen másképpen tekintek magamra, az életre, a világra, mint eddig. Végiggondolhatjuk, hogy melyek azok az értékek, amelyek örökre megtartanak minket.

Április 19.

A kő el van hengerítve

A húsvéti ünnepkörben vagyunk. Különös ez a helyzet. Virágzik minden, itt a tavasz, és át kell gondolnunk az életünket. Gyakran eszembe jutnak a szenvedők, a kórházban fekvők, azok, akik lélegeztetőgépen vannak, akik halálfélelmet élnek át.

Sokféle beszédet, értelmezést hallhatunk. Én most a húsvét ünnepére kijelölt bibliai szakaszokat szeretném a szívetekre helyezni. Az egyik Ézsaiás könyvében olvasható: „*Bár még sötétség borítja a földet, sűrű homály a nemzeteket, de fölötted ott ragyog az Úr, dicsősége meglátszik rajtad*” (Ézs 60,2).

A másik ige arról szól, hogy asszonyok mentek ki Jézus sírjához, és az volt a nagy kérdés, hogy ki hengeríti el a követ. Amikor megérkeztek, azt látták, hogy a követ már elgördítette valaki az útból.

Ennek a valóságában élünk. Ott van a szomorúság, félelem, szorongás is a szívünkben, de azt szeretném mondani, amit az egyháznak hirdetnie kell, ami az egyetlen hiteles üzenet: megváltottak vagyunk. Bár „sűrű homály” van a nemzeteken, sokszor az ENSZ-en, a WHO-n, az EU-s bizottságokon is, tanácstalanok a világ vezetői, de az Isten dicsősége fölöttünk van. Ő tud rólunk, és a kő el van hengerítve!

Írja a Szentlélek a szívünkbe ezt a szót: elvégeztetett. Jézus kimondta a kereszten, hogy elvégeztetett a mi megváltásunk, és a mi helyünk Isten dicsőségében van. Isten arra teremtett minket, hogy az ő szépségében, fényében, szeretetében létezzünk, éljünk ezen a földön is. Ahol földig ér a lábunk, ahol szenvedünk is, de a szívünkben ott van Isten dicsősége. Erre teremtettünk; a vele való személyes, élő kapcsolatra, közösségre. Ez hiányzik mindenkinek, ez van minden frusztráció, szenvedélybetegség mögött, hogy hiányzik a teljesség.

„*Mert benne lakik az istenség egész teljessége testileg, és benne jutottatok el ti is ehhez a teljességhez.*” (Kol 2,9)

Április 26.

Kelj fel!

Ez a nap a jó Pásztor vasárnapja, a húsvét utáni második vasárnap. Arra figyelünk, hogy bármilyen állapotban is van a világ, az egyház, a nyáj, van jó Pásztora. Ő egyenként ismeri az övéit, és időnként karámba, karanténba zárja őket, hogy megvédje őket a nagyobb bajtól. A mai profi pásztorok például Erdélyben, a Gyimesekben is így viszonyulnak a nyájhoz: megvédik a juhaikat.

Az egyik mai ige Jairus leányának a feltámasztásáról szól. Egy vallásos főember szaladt Jézus elé, leborult és azt mondta: „*Kislányom a halálán van. Jöjj, tedd rá a kezed, hogy meggyógyuljon...!*” (Mk 5,23).

Úgy tapasztaltam az elmúlt évtizedekben, hogy a lelki-szellemi megújulásunkért nem sokat tehetünk, de azt elfogadhatjuk, hogy a jó Pásztor számontart minket. Ha úgy érezzük, hogy a szívünk meghalt, megkövült, akkor is meghallhatjuk az ő hangját.

Jézus azt mondja ennek a kislánynak is: „*Leányka, neked mondom, kelj fel!*” (Mk 5,41). Az ott állók sírtak, gyászolták a kislányt. Jézus kiküldte őket a szobából. Vannak olyan pillanatok, amikor csak Jézussal vagyunk.

Mondhatod, hogy sok minden ellene szól annak, hogy higgy az ő megváltó halálában. Ő azokért jött, akik nem tudnak hinni. Ő hisz a te változásodban, az ő erejével megújulhatsz!

Mások talán ezt gondolják: Túl nagy az én bűnöm, hitetlenségem, nyomorúságom. Olyan bűnök vannak az életemben, amelyekről mások nem is tudnak. Drogozom, pornót nézek, rendszeresen fogyasztok alkoholt, nem hiszek Istenben, nem hiszem, hogy a Tízparancsolat megvalósítható ebben a világban.

Szeretném a szívedre helyezni, hogy van valaki, aki számontart minket, aki a mi jó Pásztorunk, aki azért jött, hogy megkeressen és megtartsa, vállára vegyen és életre vigyen minket. Visszavigyen nem egyszerűen egy kőtemplomba, bár idővel oda is, hanem az ő nyájába.

Május 3.

Nem vagyunk árvák

„*Örvendj, egész föld, az Istennek!*” (Zsolt 66,1) – szólít fel Jubilate, az örvendezés vasárnapján az ige. Ma van anyák napja is. Szép fénysugár öleli körül ezt a napot.

Nekem elsősorban azok a barátaim jutnak eszembe, akiknek az édesanyjuk a szüléskor meghalt, vagy szegénysége, elesettsége, hibái, az élet különböző viharai miatt nem ismerhették meg őt. Tudniuk kell arról, hogy ők is benne vannak Isten szeretetében, és Szentlélek által megkaphatják azt, amit egy édesanyán keresztül kaphatunk. Persze, az édesanyját senki sem pótolhatja.

Gondolok ilyenkor saját édesanyámra is. Ahogy telnek az évek, egyre inkább elcsodálkozom azon, hogy volt elég hite, szeretete a tizenegyedik gyermek elfogadására is.

Egy éves voltam, amikor elköltöztünk egy nagy, háromszobás házba. Ott már „csak” kilencen voltunk fiúk egy szobában. Természetesen sok nehézséget is tapasztaltunk, mert szegénység volt akkor, a hatvanas években. Ahogy sorban elkezdtünk dolgozni, egyre jobban éltünk. Hálás vagyok, hogy édesanyám szép szeretettel tanított imádkozni. Sok mindent tanultam tőle. Ő volt az, aki legkorábban kelt a családban, és legkésőbb feküdt le. Imádkozott értünk.

Később, mint tékozló fiú, otthagytam szegényt, és évekig nem láttuk egymást. Amikor Isten szeretete utolért, hitre jutásom után újra találkoztunk. Attól kezdve nem volt olyan hét – bárhol is jártam a világban –, hogy személyesen vagy telefonon ne beszélünk volna. Különös ajándék volt számomra, hogy én, a korábbi tékozló, aki megtagadtam Bibliát és a templomot, mint lelkész is szolgálhattam felé. Nővéremmel eljöttek Békéscsabáról Csorvásra hallgatni az igehirdetést. Szívszorító volt, amikor előrejött a templomban, és úrvacsorát adhattam neki.

Elmentem érte Békéscsabára Trabanttal, elhozta Gerendásra, ahol éltünk. Leültünk a diófa alatt, és csendben, hosszan elbeszélgettünk. Sokszor voltam nála éjjel utánig, amikor Budapestről mentem Békés megyébe különböző szolgálatok alkalmával.

Fáradt volt. Mondott olyat, hogy „Jánoskám, gyereksírást hallok a fejemben, ez biztos a gonosztól van”. „Nem, Anyu, tizenkét gyermeket felnevelt, sok gyereksírást hallott. Az agyunk elfárad, visszatérnek a régi emlékek” – feleltem.

Csodálatosak voltak a hallgatások, a csendek; szép keze, szent könyvei, fehér haja. Az utolsó pillanatig szeretettel és imával gondolt rám, ránk. Legyen hála minden imádkozó édesanyáért és gymamáért ezen a vasárnapon!

Gondoljunk a világ Megváltójának édesanyjára is, aki nem hordott glóriát, és nem hiszem, hogy számított arra, hogy ilyen nagy tisztelet fogja övezni öt kétezer éven keresztül. Valószínűleg egy egyszerű falusi leány volt, aki befogadta Isten igéjét, a kijelentést, hogy a Szentlélek beárnyékolja, megfogam és fiút szül. Mindnyájunk számára példa lehet az Isten teremtésére való nyitottságban, hogy ki tudta mondani, igen, legyen az angyal beszéde szerint, és felnevelte Jézust. Szoptatta, etette, tisztába tette, járni tanította, majd követte őt, akkor is, ha nem mindig értette. Ilyen értelemben mi, evangélikusok is szeretettel és tisztelettel gondolunk Máriára. Sok nő, sok anya tanulhat tőle szeretetet, bizalmat, kitartást, hűséget, közbenjárást, imádkozást.

Szerepel ma egy másik ige is az Útmutatóban: „*Ha valaki Krisztusban van, új teremtetés az. A régi elmúlt, és íme, új jött létre*” (2Kor 5,17). A Biblia beszél egy második születésről, új teremtésről. Akárhogyan is volt a mi fogantatásunk, neveltetésünk,

akár elfogadtak, akár nem, bármennyi hibáját láttuk is a szüleinknek és bármi történt velünk, Isten teremtő igéje azt hirdeti, hogy van új kezdet, új születés.

Azért születünk erre a földre, hogy újjászülessünk, új teremtéssé legyünk. Elmondhatják azok is, akik árváknak érzik magukat, vagy akiknek már nincsenek itt a szüleik: *„Ha apám, anyám elhagyna is, az Úr magához fogad engem”* (Zsolt 27,10). Ilyen nagyszerű mondatok találhatóak a Bibliában. Nem számít, hogy az „elhagyás” kinek a hibájából történt, vagy miért halt meg édesanyánk, édesapánk. Hívó emberként is érezhetjük magunkat árván. Évekig nem töröltem ki elhunyt édesanyám telefonszámát a mobilomból.

Átéltethetjük, hogy az Úr magához fogad minket. Őbenne szülőt kapunk; Atyát és Anyát. A Szentlélek által Isten adoptál, magához vesz, örökbe fogad minket, és vele együtt családot kapunk, akikkel örökkön-örökké élhetünk. Isten áldja meg mindazokat, akiknek ez a nap szomorú, és azokat is, akiknek örömteli.

Május 10.

Mint a madarak és Pavarotti

Cantate az éneklés vasárnapja. A húsvét utáni vasárnapokon az egyház arra figyel, hogy milyen életjelei lehetnek egy gyülekezetnek.

Az énekel, aki él. De nem mindegy, hogyan éneklünk. Talán emlékszünk Luciano Pavarottira; csodás hangja volt, nagyszerűen énekelt. Nem éreztem rajta, hogy erőlködik. Úgy énekel, mint a madarak. Fontos, hogy ne legyen erőlködés az életünk.

Egy filmben hallottam ezt a mondatot: „Ha a húrt túlfeszítik, elpattan, de ha lazán hagyják, nem fog szólni”. Többnyire e két állapot között ingadozunk. Küzdünk a teljesítménykényszerrel. Bizonyítanunk kell mások és önmagunk előtt, hogy fontosak vagyunk, megdolgozunk a fizetésünkért, hogy jó szülők vagyunk... Ebbe sokan belefáradnak, és elpattan a húr. A másik szélsőség az, amikor elengedjük a dolgokat. A lovak közé dobjuk a gyeplőt, mert irányíthatatlannak érezzük életünk kocsját. Így esnek sokan mély szomorúságba, depresszióba.

A mai vasárnap üzenete: *„Énekeljétek az Úrnak új éneket...!”* (Zsolt 98,1). Lehet az életünk egy ének. De hogyan lehet megtanulni azt, hogy természetesekek, kiegyensúlyozottak legyünk?

Mai igé az Útmutónkban: *„Tedd meg, amire módot találsz, mert veled lesz az Isten”* (1Sám 10,7). Ezt mondja Isten: Tedd meg, amire módot találsz. Ne feszítsd túl a húrt, Isten nem vár el olyat, amit nem tudsz megtenni.

A másik igé: *„Az Úr megadja majd neked, hogy mindent megérts”* (2Tim 2,7). Sokan bizonyos bibliai igék alapján úgy gondolják, hogy a keresztyénség teljesítménysorozat, mintha versenypályán lennénk. Pál ír arról, hogy nekifeszülve fut egyenest a cél felé. Jó, ha

van célunk és tudjuk, hogy miért élünk, hová tartunk, de nem hiszem, hogy normális és egészséges dolog feszült, frusztrált állapotban lenni.

Azt a természetességet kellene megtanulnunk, ahogyan a madarak énekelnek. Isten így teremtette őket, és a mi éneklésünk, a mi életünk is egyszerű dallá lehet. Olyan módon kell élni, ahogy a madarak énekelnek, és Pavarotti is tette.

Isten adja meg ezt a kiegyensúlyozottságot, természetességet! Higgyük el, hogy így nekünk is, a környezetünknek is jobb lesz, és még a teljesítményünk is javulni fog.

Május 24.

Igazság és kiengesztelődés

Ez a két ige olvasható ma az Útmutatóban kiírva: „*De nálad van a bocsánat, ezért félnek téged*” (Zsolt 130,4), és: „*Ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is*” (Kol 3,13b).

Hogy lehet megbocsátani, elengedni, elfelejteni súlyos bűnöket? Gyilkosságokat, házasságok tönkretételét, gyermekek megrontását, háborúkat, kínzásokat, besúgást, az emberek manipulálását...? Sehogy. Ez csak úgy magától nem megy. Hiszen az igazság szenvedne így csorbát.

Hogy férhet meg egymás mellett megbocsátás és igazság? Meg lehet bocsátani például a trianoni csonkolást? Családokat, gyülekezeteket, közösségeket tettek tönkre. Meg lehet bocsátani a ma is működő haláltáborokat? Aki feladja az igazságot, az elveszíti emberségét, kiegyezik a bűnnel, védtelenné teszi magát.

Ez a kérdés csak azért kerülhet elénk, mert Isten gyakorolja a megbocsátást. Egy parancsolatot sem érvénytelenít, mert ezeket ő alkotta és tudja, hogy nélkülük nem létezik normális élet. Ugyanakkor a szeretet szabadsággal jár együtt. A romlott, gonosz szív sok esetben rosszul dönt.

Igazság és kiengesztelődés. Ki kell mondani a valóságot, az igazságot. A diagnózist fel kell állítani, de tovább kell élni. A pokolból ma még ki lehet, ki kell jönni. Ez azért lehetséges, mert az Örökkévaló erre példát adott. Jézus magára vette bűneinket, és azok büntetését.

Jézus maga az igazság, a szentség, mégis bűnné és átokká lett értünk. Csak ebből az isteni, felfoghatatlan irgalomból merítve tudunk továbblépni. Tőle kapott mennyei erővel, szeretettel bocsáthatok meg magamnak és másoknak.

Június 28.

Kiút az elveszettségből

Sok minden történt az elmúlt hetekben. Bízunk abban, hogy lecseng a nagy járvány. Magyarországon jobb a helyzet, de elég csak meghallgatni a híreket, és látjuk a világban lévő felfordulást, káoszt.

Maszkokban szaladnak ki az emberek a kórházból, mert árvíz önti el az épületet. Föld-rengések, erdőtüzek pusztítanak. Eddig békés nyugati városokban szobrokat döntenek le, és a tüntetők megtámadják a rendőröket.

Nem tudhatjuk, hogy mikor lesz vége ennek a szakasznak, és hogy mi lesz ebből. Isten néha megenged eseményeket, nem avatkozik be, aztán van úgy, hogy egyszer csak kiteszi a kezét és azt mondja, hogy elég.

Világunkban jelen van Jézus. Némelyek nem így gondolják, és fel is teszik a kérdést: Tényleg úgy néz ki ez a világ, mintha megváltott lenne? Úgy gondolom, ha nem lenne benne a világban a Tízparancsolat, ha nem szolgálnának a hívő, elkötelezett keresztyének mint só és világosság a maguk környezetében, ez a világ már nem létezne. De itt vagyunk, együtt vagyunk, és szól hozzánk az ige.

A hét igéje: *„Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet”* (Lk 19,10).

Isten gyermekeinek meg kell tanulniuk, hogy ne csodálkozzanak akkor sem, ha összeshorol a szívük és megroggyan a térdük. Ha nem lenne hitük, akkor széttárnák a karjukat és azt mondanák: Nem tudjuk, mi lesz velünk, mi lesz a jövőnk. Jézus Krisztus megváltotta a világot. Eljött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszetteket.

Úgy gondolom, hogy nem csak az egyes emberre, hanem az egész világra jellemző az elveszettség. A jóléti nyugati politikai vezetők mintha nem találnák a kiutat. Tanácstalanságot és erőtlenséget látunk.

Erősödik a konfrontáció. Isten és a gonosz harca zajlik a földön, és ez a küzdelem egyre élesebb. A veszítőnek az a célja, hogy a gyermekeket is elérje. Az anyaméhben, a legvédtettebb helyen a legvédtelenebbeket is eléri a gonosz. Az óvodákban, iskolákban egészen mást tanítanak nekik, mint ami az élet beszéde.

Egyik mai ige: *„Az Úrra tekintek szüntelen...”* (Zsolt 16,8). Bármilyen nagy a felfordulás a világban, bármi is történik velünk, az Úr él, rá lehet tekinteni lélekben, szellemben, valóságban. Vele élő, személyes kapcsolatunk lehet. Ez nem varázslat, nem valami misztikum. Ő a te Alkotód, Megváltód, aki Szentlélek által a szívedben akar és tud lakozni. Bármikor, bármilyen helyzetben az Úrra emelhetjük tekintetünket. Ő jelen van, megsegít, megerősít.

Isten áldjon meg mennyei látással, hogy betöltsd a szolgálatodat. Legyen benned erő és Isten derűje, amellyel átöleli ezt a sérült bolygót és emberiséget.

Július 5.

Teherhordozás

A heti ige így szól: *„Egymás terhét hordozzátok: és így töltsétek be Krisztus törvényét”* (Gal 6,2). Tegnap felhívtam a feleségemet és soroltam neki a problémákat, gondokat. Jó volt egy kicsit „hisztizni”. Szépen, megértően válaszolta, hogy a gőzt ki kell eresztetni.

Van, amikor jól sülnek el ezek a „teherpakolások”, de megesik, hogy túlzásba vesszük, mindenkinek panaszkodunk, és észre sem vesszük ezt.

Nem egyszerű kérdés a terheink hordozása és megosztása. Amikor egymásra tesszük a bűneinket, nyomorúságainkat, esetleg a másik nem áll készen arra, hogy megértse és átvegye ezeket. Külön nagy téma az is, hogy mi számít tehernek, és mi számít bűnnek.

Létezik egy olyan gyakorlat, hogy igazolni akarjuk a bűneinket, viselkedésünket, haragunkat, és hitelesíttetni akarjuk a másikkal. Joggal gyűlöljük ezt vagy azt a politikust, vagy a szomszédot, aki gondot okoz nekünk. Tegnap az én vidéki szomszédaim egész este üvöltették a zenét. Éppen járt nálam valaki, aki azt tanácsolta, hogy másnap reggel nyolckor kapcsoljam be a fűnyírót a kerítésnél, és így büntessem őket. Nyolc órától már szabad füvet nyírni, és igazam van, ha nem hagyom őket aludni; ők sem hagytak engem este.

Mást is igazolunk, például az anyagiasságot vagy a szexuális devianciákat, és el akarjuk fogadtatni másokkal; a barátunkkal, a pszichológussal vagy a lelkésszel, és nem gondolunk arra, hogy ez bűn a mi életünkben.

Ahhoz, hogy egymás terhét hordozzuk, szükséges a krisztusi szeretet, empátia, megértés, és egy ponton túl a szakértelem is. Vannak olyan kérdések, amelyekhez nem biztos, hogy hozzá kell szólnunk, mert nem értünk mindenhez. Ha elmegyünk egy színelőadásra vagy meghallgatunk egy hangversenyt és élvezzük az előadást, még nem biztos, hogy értjük pontosan, hogy például Brahms miképpen komponált, és azt hogyan értelmezte a karmester. Nem kell mindig mindenhez hozzászólni, de azt megláthatjuk, ha a mellettünk élő, a barátunk, a testvérünk roskadozik, és akkor lépniünk kell, tennünk kell valamit. Nem elég csak „hátra vágni”, hogy lesz ez majd jobb is. Érzékenyen, kreatívan, talán mások segítségét is kérve kell a bajban lévő mellé állni.

„Egymás terhét hordozzátok: és így töltsétek be Krisztus törvényét!” Krisztus törvénye a szeretet törvénye. Amikor Jézus megkezdte szolgálatát, akkor Keresztelő János rámutatott: „Íme, az Isten Báránnya, aki hordozza a világ bűnét!” (Jn 1,29). Ő azért jött, hogy átvegye a terheket; az egyház bűneit, az én bűneimet. Ha nem is képes az idegrendszerünk teljesen meggyógyulni a múlt fájdalmaiból, de átadhatjuk a Megváltónak, az áldott Báránynak, mert ő ezért jött. Átvészi, hordozza azt, amit én már nem bírok, mert összenyom, meggörnyeszt.

Jézus egy meghajlott hátú idős asszonynak azt mondta, hogy egyenesedjen fel. Isten azt akarja, hogy egyenesen járj és nézz előre. Ne szippantson be a múlt, ne tegyen tönkre. Bizonyos dolgokat le kell zárni, el kell engedni, és Istennek kell átadni az ítéletet. Azután alkalmassá válhatok arra, hogy gyógyítva gyógyuljak, hordozzam a másik terhét, imádkozzam érte, beszélgessek vele, konzultáljak, tanácsot adjak, szakértőhöz vezessem. Lehet, hogy a következő napon pont ő lesz az, aki az én terheimet segít hordani.

Isten áldjon meg bennünket ebben a szolgálatban!

Július 9.

Kinek jár a lábcsök?

Egy videón azt lehet látni, hogy jóarcú fiatalok, lányok és fiúk valamelyik amerikai város főterén megcsókolják feketék lábát, cipőjét. A feketék közül egyesek a szemetet szedetik össze a fehér fiatalemberrel, majd leköpi a szemetet, újra kiborítják, és megint összeszedetik vele.

Engem ezek a képek felkavarnak, akkor is, ha tudom, hogy milyen összetett és bonyolult a történelem. Rabszolgatartás mindig is volt, és sajnos ma is van. Több millióan élnek a világban rabszolgaként, és talán nem mindenki tudja, hogy Magyarországon is „csicskázatnak”, rabszolgaként tartanak embereket. Ez egy gyalázatos, embertelen, istentelen dolog.

A történelem kerekerei forognak, és az a tapasztalatunk, hogy egy idő múlva a zsarnok ellen a népek fellázadnak. Így buknek meg az istenkedő vezetők: Nagy Sándor, Néró, Hitler, Rákosi Mátyás, Ceaușescu...

Rákosi Mátyás élet és halál ura volt Magyarországon. A Farkasréti temetőben helyezték el a hamvait, és csak annyit írtak a fedőlapra, hogy R. M., mert mindig bekenték székllettel a sírt. Ennyit az emlékezetről.

A hatvanas években a keresztyén Egyesült Államokban jelentek meg olyan írások, amelyek azt taglalták, hogy a feketék agya kisebb, mint a fehéreké, és nem alkalmasak intelligenciát igénylő feladatok ellátására. Koszosak, bűdösek, lusták, egy alávaló faj. Visszamehetünk korábbi időkre, amikor nem is tartották őket embereknek. A majom és az ember közötti láncszemként értelmezték a feketéket.

A napokban olvastam Ferenc Józsefről és feleségéről, Erzsébetről egy könyvet. Erzsébet, a népszerű Sissi királyné leányának vásároltak egy apró fekete törpét, aki játszótársa volt a gyerekeknek. A múlt század első felében törpéket, feketéket mutogattak a cirkuszokban.

Ismerjük Martin Luther King erőszakmentes mozgalmát. Ő azt mondta a fekete testvéreinek: „Ne alázzátok meg magatokat a gyűlölettel!” A gyűlölködő fehér léleknek a feketék szeretetére van szüksége.

Erőszakmentesen, zsoltárt énekelve vonultak az utcára, és az akkor még csak fehérekből álló rendőrség kutyákat eresztett rájuk, börtönbe zárta őket. Kinget is többször letartóztatták, és később lelőtték. Halála olyan erővel hatott, hogy végül új törvényeket hoztak az hazájában. Mára kiderült, hogy a feketék is mindenre alkalmasak, orvosprofesszorok, színészek, politikusok lehetnek. Ezért is furcsa ez a mostani mozgalom, hiszen véleményem szerint teljes rehabilitációban részesültek a feketék az Egyesült Államokban.

A kérdés nem oldódott meg teljes mértékben. Huszonöt évvel ezelőtt jártam New Yorkban és ott találkoztam az utcán megtermett fekete misszionáriusokkal. Azt hirdették, hogy Isten fekete, Ádám is fekete volt. Unokatestvérem, aki ott lakott, odalépett hozzájuk mint keresztyén testvér, és szeretett volna beszélgetni velük, de ők rá se néztek. Szóba sem álltak vele.

Ami történik az Egyesült Államokban az káoszgerjesztés és a gyűlölet elszabadulása. Ebből nem lesz megoldás. Lábcsókkal nem lehet ezt a kérdést megoldani. Botrány, hogy a rendőröket megszegényítik egy olyan országban, ahol általános a fegyvertartás. Amikor egy rendőr megállít egy autót, előveszi a pisztolyát, mert ő is bármikor kaphat egy golyót. Tudjuk, hogy több száz rendőr áldozata van ezeknek a helyszíni akcióknak, emiatt feszültek és idegesek ők is.

Nem védem azt a rendőrt, aki kilenc percig térdelt egy fekete ember nyakán. Ez gyilkosság. De tévednek azok, akik szerint a rendőröknek le kell térdelni.

Jézus Krisztus szobrát is ledöntötték a forradalmi hevületben, mert fehérként ábrázolták. Jézus valószínűleg nem volt fehér, kreol bőrű lehetett, de akik kicsit is tájékozottak a világban, tudják, hogy Japánban japán arccal ábrázolják Jézust, Afrikában feketének. Most az Egyesült Államokban egy alapvetően fehér kultúra ábrázolásait teszik tönkre.

Magyarországon a rendszerváltás után a diktatúra képviselőinek a szobrait összegyűjtötték és kivitték egy szoborparkba. Nem törték össze, nem olvastották be, mert mindez a történelem része. Egyébként ha mindenkinek, akinek ápoljuk az emlékét, megnéznénk a magánéletét és a munkásságát, nem biztos, hogy túl sok szobor maradhatna állva.

Senkinek eszébe nem jut hazánkban, hogy az óriási traumaként megélt tatárjárás vagy a török uralom miatt az itt élő török vagy mongol egyetemisták csókolgassák magyar férfiak lábát. Pedig települések, falvak tűntek el, magyar lányokat gyaláztak meg. Tömegével vitték az embereket rabszolgaságba, tönkretették a kultúránk jelentős részét.

A lábcsókok annyit jelent, hogy alávettem magam a te uralmadnak. A lábcsókot gyakorolták a pápa irányába királyok és uralkodók is.

Olyan kultúrák képviselői érkeznek Európába, akik megvetik a keresztyénséget, lenéznek bennünket. Ilyenkor nem csak azt kell hangsúlyozni, hogy Jézus mindenkit szeret, befogad, mindenkinek a lábát megmossa, mindenkinek engedi, hogy bármit csináljon. A jézusi szeretet ennél összetettebb; életváltató szeretet. Mi misszióval is tartozunk feléjük. Arról nem nagyon hallok, hogy evangelizálni, misszionálni kellene az Európába érkezőket.

Amikor Pál apostol börtönbe került, ott általa megtért egy szökött rabszolga, Onézi-musz, akit egy levél kíséretében visszaküldött a gazdájának. Azt írta neki, hogy fogadja úgy, mint az ő testvérét, mint magát az Urat. Ez az igazi megoldás.

Kinek jár a lábcsókok? Senkinek. Az egyik nyomorult, bűnös ember ne csókolja meg a lábát a másik megváltásra szorulónak. Egy lábcsókról olvasunk a Bibliában. Egy vezető ember meghívja Jézust vacsorázni, hogy beszélgessenek. Jézusból olyan szeretet és irgalom sugárzik, hogy a háta mögött megjelenik egy bűnös életű nő. Elkezd sírni, összekönyöngyezi Jézus lábát, és a hajával – ami munkaeszköze volt – törülgeti. Csókolgatja Jézus lábát, amely azután átszegeztetik. Ezek a sebek, amelyeket a gyűlölködőkért, a békétlenekért, az istentelenekért hordozott, még a mennyben is ott vannak a Bárány, a Feltámadott lábán.

Az ő lábának jár a csók.

Július 12.

A szívek kősziklája

Az emberek többsége kiszabadult a járvány miatti kényszerű bezártság után. Magyarországon elég jó helyzet, de halljuk a lehangelő, rossz híreket a szomszédos országokból. Egymásnak esnek az emberek, autókat vernek szét. Ha az én kompetenciám lenne, kötelezném a médiát, hogy közöljenek jó híreket is, mert azokból is van bőven.

Posztoltam egy erdélyi néni tizenöt perces beszédét. Szólt az életéről, hitéről, jelenéről és a jövőjéről. Egyszerű asszonynek tűnik, de abban a beszédben van ige, evangélium, bölcsesség, minden, amire a mai embereknek szükségük lenne. Ilyen felvételeket kellene rendszeresen közölni. Ezek megtekintését kötelezővé tenném az általános iskolákban. Ebben a tiszta, hívő, Szentlélek által megvilágosított szívű és elméjű néniben több a bölcsesség, mint az összes celebben, és többet ér az az életszemlélet, amit képvisel, mint ez a rohanó, hedonista világtempó. Aki megosztotta ezt a videót, azt írta, hogy egy letűnt kor embere ez a néni. Én ezt nem hiszem. A kor természetesen változik, kevés ma a nyolc-tíz gyermekes család, de ez a gondolkodásmód ma is létezik.

Amikor Jézus megérkezett a földre, az akkori világ helyzete sem volt jobb, mint a mai. A globalista Római Birodalom önistenítő, hedonista, materialista társadalom volt. Létezett római vallás sok istennel, de lényegében az embert tették istenné. Amikor a lelki-szellemi alapot elveszíti egy társadalom, egy közösség, akkor kicsúszik alóla a talaj. Napjai meg vannak számlálva.

Erősödik bennem az az üzenet, amit Jézus a hegyi beszédben mondott: *„Aki tehát hallja tőlem ezeket a beszédeket, és cselekszi azokat, hasonló a bölcs emberhez, aki kősziklára építette a házát”* (Mt 7,24). Ez nem csak elmélet. Aki nem ismeri, olvassa el Máté evangéliumának az 5–7. fejezeteit. Ha eszerint élünk, az megmentené az embereket, az emberiséget.

Mindenki építi valamilyen módon az életét, egy házhoz hasonlóan. Jézus arról beszél, hogy ugyanabban helyzetben él a hívő és a kételkedő, a jó és a gonosz is, és ugyanazokat a hatásokat, életkörülményeket – járványt, háborút, árvizet, földrengést, inflációt, világgazdasági krízist – kapja. Ugyanabban a világban él mindenki, de nem mindegy, ki mire alapoz. Jézus azt mondja, hogy az a sziklaszilárd alap, ha valaki őt ismeri és az ő tanítására építi az életét. *„És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és nekirontottak annak a háznak, de nem dőlt össze, mert kősziklára volt alapozva”* – szól Jézus a folytatásban (Mt 7,25). A hívő embert is elérik a gondok, bajok. Most egyszerre jön minden. Nem egymás után, mint az egyiptomi tíz csapás. Jönnek a viharok, az ár, beleütköznek a házba, de az nem dől össze, ha kősziklára épült.

„Aki pedig hallja tőlem ezeket a beszédeket, de nem cselekszi, hasonló a bolond emberhez, aki homokra építette a házát. És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és beleütköztek abba a házba; és az összedőlt, és teljesen elpusztult” (Mt 7,26–27) – szól a figyelmeztetés.

A ma esti zsoltár: „Ezért a kevelység nyakláncát hordják, és az erőszak köpenyébe burkolóznak. Jómódjukban kérkedve néznek szét, szívükben öntelt gondolatok járnak. Gúnyolódznak, gonoszul beszélnek, elnyomással fenyegetőznek dölyfösen. Az ég ellen is feltájtják szájukat, nyelvükkel megszólják a földet. Ezért fordul feléjük a nép, és mohón isszák szavaikat, mint a vizet. Ezt mondják: Honnan tudná ezt az Isten? Lehet-e tudomása erről a Felségesnek?” (Zsolt 73,6–11).

Mi erre a hívó ember válasza? Kipanaszkodja magát rendesen, zsoltáros, nyomorúságos, nehéz szavakkal, aztán mégis ezt mondja: „De én mindig veled leszek, mert te fogod jobb kezemet. Tanácsoddal vezetsz engem, és végül dicsőségedbe fogadsz. Nincs senkim rajtad kívülről a mennyben, a földön sem gyönyörködöm másban. Ha elenyészik is testem és szívem, szívemnek kősziklája és örökségem te maradsz, Istenem, örökké!” (Zsolt 73,23–26)

Mit jelenthet ez? A legtöbb ember életében vannak betegségek, nyomorúságok, félelmek, de az ige azt mondja, hogy ne azonosuljunk ezekkel. Érintik életünk házát, megrengetnek, de ne legyünk magunk a félelemmé. Ne adjuk át magunkat ezeknek. Örüljön, akinek kevesebb jut a bajokból, mert ilyen is van. Éljen boldogan és segítsen a nyomorultakon. De a legtöbb ember élete megrendül, elbizonytalanodik. Lehetnek a családban halálesetek, betegségek, botrányok, de ha a szívünk az élő Istené, az életünk háza szervesen csatlakozik a kősziklához. Isten új szívet akar nekünk adni, olyan szívet, amelynek a kősziklája ő maga.

Ismerjük meg Jézus tanítását, amelynél nincs jobb ma sem. Kérjük a Szentlelket, aki segít ezt a tanítást megtartani. Ez egy folyamat, egy harc, bukásokkal is, de aztán eredménnyel. Ráérzünk annak az ízére, hogy van normális, emberhez méltó élet. Visszakapjuk a teremtésben kapott méltóságot.

A mai felfordult világban legyen szívünk kősziklája az élő Isten! Legyen bennünk annak a tudata, hogy az ő gyermekei vagyunk! Senki és semmi nem szakíthat el minket Isten szeretetétől.

Július 19.

Neveden szólított

„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!” (Ézs 43,1) Ismerősek az ehhez hasonló bibliai mondatok, szép, aranymondásszerű kijelentések, amelyeket a gyermekeknek is megtanítunk. Sokan nem ismerik az ilyen igék szövegkörnyezetét.

Itt Izraelről van szó, Isten választott népéről, akik folyamatos engedtlenségben éltek. Vallásosak voltak, elvégezték a szertartásokat, de szívük távol volt Istentől, és vétkeztek.

A bűn, az Istentől való távolság kiszolgáltatottá teszi az embert. Isten utánunk jön, elküldi igéjét számtalan módon. Küldi a prófétákat, akikről Jézus Jeruzsálemben keserűen mondta: „Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megöli a prófétákat...” (Mt 23,37), abortálod a hozzád küldött igét, eltaszítod magadtól azt az áldást, amit Isten küld neked. Isten néha szeretetből keményít be. Megengedte, hogy Izraelt deportálják. Lerombolták a fővárost, a templomot. A főpapokat megkötötték, és úgy vitték fogságba.

Erről beszél Ézsaiásan keresztül Isten: „Ezért lett ez a nép kirabolt és kifosztott; csapdába és verembe estek mindnyájan, és börtönbe vannak zárva. Kirabolták őket, és nem volt szabadtót, kifosztották őket, és nem mondta senki: Add vissza! Ki ügyel erre közületek, ki hallgatja figyelmesen a jövő érdekében? Ki engedte meg, hogy kifosszák Jákóbot, és kirabolják Izraelt? Vajon nem az Úr, aki ellen vétkeztünk? Nem akartak útjain járni, és nem hallgattak tanítására. Ezért zúdíttotta rá haragjának hevét és a háború tombolását. Lángolt körülötte, de nem értette, égette őt, de nem szívelte meg” (Ézs 42,22–25).

Ilyen élethelyzetben élünk ma. Lángol a világ. Isten megengedi ezt. Nem ő küldi ránk a gonoszt. A legtöbb bűn, baj, nyomorúság az ember művének a következménye. Sokan nem értik, nem akarják érteni ezt.

Azt reméltük, hogy nyáron véget ér a világjárvány. Teljes bizonytalanság van a nyugati világban. Engedjük vagy ne engedjük az embereket? Mehetnek a tengerpartra, de csak maszkban.

Tegnap találkoztam olyan ismerőseimmel, akik azt mondják, hogy nem kell komolyan venni a vírust. Az interneten egy amerikai ige hirdető kifejezetten kritizálta gyülekezetét, mert félnék és maszkot hordanak. Hiszen a járvány az ördög műve, és egyszerűen csak el kell küldeni.

Nem ilyen egyszerű ez a kérdés. Ez egy globális, nagy nyomorúság, ha akarjuk, ha nem, és nyáron is tombol a járvány. Mintha nem adná föl. Miniszterelnökök, állami vezetők most mernek először találkozni, maszkban.

Az előbb idézett igerész utáni fejezetben ezt olvassuk: „*De most így szól az Úr, a te teremőd, Jákób, a te formálód, Izrael: Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!*” (Ézs 43,1). Ezt tudnunk kell! Valaki megszámolta, hogy háromszázhatvanötödik szerepel a Szentírásban a „Ne félj!” felszólítás, hogy minden napra jusson.

Nekem ez kevés. Nem arról van szó, hogy egy nap egyszer eszembe jusson, hogy az Isten szerint nem kellene félnem. Így kezdődik az ige: „*De most...*” Bármi is van a világban és a szívedben, bárki bármit is mond, most így szól az Úr: „*Ne félj, mert megváltottalak!*” Hasonlóan ahhoz, mint amikor az angyal mondja Máriának, hogy kegyelembe fogadott. Isten döntött felőled, megváltott vagy.

„...neveden szólítottalak...” Személyesen ismerlek. Egyéniségedet, genetikádat, neveltetésedet. Neveden szólítottalak, enyém vagy! Enyém vagy! Nem adlak oda másnak! Ez olyan, mint a házasságon belüli intimitás. Isten és az ember „házasságán” belül van egy ilyen intimitás, személyesség. Ővé vagy, nem ad oda senkinek.

Így folytatódik az ige: „*Ha vízen kelsz át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok nem sodornak el. Ha tűzben jársz, nem perzselődsz meg, a láng nem éget meg téged. (...) Mivel drágának tartalak és becsesnek, és mivel szeretlek, embereket adok helyetted, életedért cserébe nemzeteket. Ne félj, mert én veled vagyok! Napkeletről visszahozom gyermekeidet, és napnyugatról összegyűjtelek*” (Ézs 43,2.4–5).

Újra és újra ez az üzenet. Ez az evangélium. Bármi is történik, bárhogy is összefacsarodik a szívünk, félünk, bármilyen élethelyzetben is vagyunk, Isten ígéje hangzik a földön

ma is: Enyém vagy! Nem a félelmeidé, nem a járványé, nem politikai rendszereké vagy Európáé, hanem az enyém. Ezért ne félj!

Még egy idézet Ézsaiástól (Ézs 49,16): „*Mert tenyerembe véstelek be...*” Más fordítás szerint: „*Markaimba metszettelek téged...*”

Isten belemetszett az ő markába minket.

Július 26.

Vétkeznek-e a keresztyének?

A mai prédikációs ige János leveléből: „*Tudjuk, hogy aki Istentől született, nem vétkezik, sőt aki Istentől született, az megőrzi önmagát, és a gonosz meg sem érinti. Tudjuk, hogy Istentől vagyunk, és az egész világ a gonosz hatalmában van. De tudjuk, hogy eljött az Isten Fia, és értelmet adott nekünk, hogy megismerjük az Igazat, és ezért vagyunk az Igazban, az ő Fiában, Jézus Krisztusban. Ő az igaz Isten és az örök élet*” (1Jn 5,18–20).

Félreértett mondata a Bibliának, hogy aki Istentől született, az nem vétkezik. Dehogyan nem vétkezik! Esendők, törekenyek vagyunk a megtérés, újjászületés után is. Kísértése lett ez egy irányzatnak, a perfekcionistaéknak, akik tökéleteseknek hiszik magukat. Úgy gondolják, hogy Isten kegyelme, szeretete olyan végtelen, hogy végső soron mindegy hogyan élnek, üdvözülni fognak.

Itt nem erről van szó. Isten képességet ad nekünk a különbségtételre. Ez egy tanulási folyamat. János az evangéliumában ír arról, hogy a Szentlélek elvezet bennünket a teljes igazságra. Ez nem azt jelenti, hogy mindent tudunk, tökéletesek vagyunk, mindenkit kioszthatunk. Nem. Ez a Szentléleknek egy belső, csendes munkája az életünkben, amikor rámutat bizonyos elferdülésekre, céltévesztésekre, és alakít, formál minket.

Ismernünk kell az egyháztörténetet. Nem nekünk kell elsőként megküzdenuünk olyan gondokkal, próbákkal, kísértésekkel, amelyek a mai kor emberét is elérik. A történelemből tanulhatunk és bátoríthatjuk egymást.

A ma esti zsoltár az ötvenegyedik. Ismerjük Dávid életét. Nagyszerű ember volt, a Szentlélek vezette, mégis bukdácsolt, esendő ember volt. Éppen ezért tudott írni hiteles imádságokat. Ezért tudnak az ő zsoltárai, és egész életműve segíteni az őszinte, néha eleső, de igenis a tökéletességre törekvő keresztyéneknek is.

Befejezésül néhány mondat ebből a zsoltárból: „*Tiszta szívet teremts bennem, Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem! Ne vess el orcád elől, szent lelkedet ne vedd el tőlem! Vidámitás meg újra szabadításoddal, támogass, hogy lelkem készséges legyen, hogy taníthassam utaidra a hűtleneket, és a vétkesek megtérjenek hozzád*” (Zsolt 51,12–15).

Drága Urunk, imádkozunk ezen a vasárnapon azokért, akik küszködnek, akik elveszítik a reménységet saját magukkal kapcsolatosan is. Olyan nagy terhek, kísértések érik őket, hogy folyamatosan bukdácsolnak.

Uram, áldd meg őket, ugyanígy engem is, hiszen mindnyájan hús-vér emberek vagyunk, és ezen a földön nagy küzdelmeket kell megélnünk. Kérjük a mennyei erőt, látást és a Szentlelket a mi szívünkbe, aki képessé tesz minket arra, hogy különbséget tegyünk a jó és a rossz között. Ámen.

Augusztus 2.

A mélységben is veled

A ma esti zsoltár így kezdődik: „Uram, te megvizsgálsz engem. Tudod, ha leülök vagy ha felállok, messziről is észreveszed szándékomat. Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra. Még nyelvemen sincs a szó, te már pontosan tudod, Uram. Minden oldalról körülfogtál, kezedet rajtam tartod. Csodálatos nekem ez a tudás, igen magas, nem tudom felfogni. Hova menjek lelked elől? Orcád elől hová fussak? Ha a mennybe szállnék, ott vagy, ha a holtak hazájában feküdnék le, te ott is jelen vagy” (Zsolt 139,1–8).

Az evangélium, az örömhír nem arról szól, hogy te mire vagy képes, mennyire hiszel, akarsz, kapaszkodsz. Nem mi termeljük ki a hitet. Isten jelenléte ébreszt hitet bennünk. A kísértésekben, sötétségben, a holtak hazájában is jelen van. Gondoljunk arra, amikor azt mondjuk az Apostoli hitvallásban, hogy „alászállt a poklokra”. Jézus alászállt az életünk mélységeibe, mínuszaiba.

„...ha a holtak hazájában feküdnék le”, ha meg akarnék halni, ha el szeretnék tűnni, ebben az állapotban is velem van az Isten. Ha az egyház nincs jelen az emberi életek mélységeiben, akkor nincs a helyén. Az egyháznak ez a dolga, a keresztyénségnek ez a feladata, hogy alászálljon a poklokra, az emberi félelmekbe, és onnan kihozza a foglyokat Isten erejével, a Szentlélek által.

„Ha a hajnal szárnyaira kelnék, és a tenger túlsó végén laknék, kezed ott is elérne, jobbold megragadna engem.” (9–10.) Ha elmenekülnék, „világgá mennék”, mint a kisgyerek, ott is ott lenne Isten.

„Ha azt gondolnám, hogy elnyel a sötétség és éjszakává lesz körülöttem a világosság...” (11.) Amikor besötétedik, amikor eljön az életünkbe a kátrányfekete éjszaka, a családban, az egyházban, a gyülekezetben minden sötétté válik, „...a sötétség nem lenne elég sötét neked, az éjszaka világos lenne, mint a nappal, a sötétség pedig olyan, mint a világosság” (12.).

Isten a sötétség ellen világossággal küzd. Egy nagy, sötét helyiségben egyetlen szál gyertya lángja megtöri a sötétség erejét. Legyen a te lelkedben is Isten fénye, Szentlelkének a tüze.

„Te alkottad veséimet, te formáltál anyám méhében. Magasztallak téged, mert félelmetes vagy, és csodálatos; csodálatosak alkotásaid, és lelkem jól tudja ezt. Csontjaim nem voltak rejtve előtted, amikor titkon formálódtam, mintha a föld mélyén képződtem volna. Alaktalan testemet már látták szemeid; könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál, bár még egy sem volt meg belőlük. Mily drágák nekem szándékaid, Istenem, mily hatalmas azoknak száma! Számolgotam, de több a homokszemeknél, és a végén is csak nálad vagyok.” (13–18.)

Drága Urunk, köszönjük, hogy megértük ezt a mai napot. Köszönjük a te igédet, annak erejét, fényét.

Köszönjük, hogy ez a zsoltár is képes arra, hogy a Szentlélek lángját fellobbantsa a mi szívünkben, legyen az bármilyen állapotban.

Ó, Uram, zavaros, furcsa időket élünk, és ez sokakat terhel és megzavar, pedig a világ lényegében mindig is bizonytalanságban volt. Te vagy a biztos pont.

Kérek, áldd meg azokat, akik nyugtalanok, könyörülj azokon, akik sötétségben érzik magukat, akik úgy gondolják, nincs esélyük a hitre, a szeretetre, a megtisztulásra. Add a te békességedet a szívükbe! Ámen.

Augusztus 9.

Megerősít és megőriz

A mai prédikációs ige a második thesszalonikai levélből való: „*És végül, testvéreim, imádkozzatok értünk, hogy terjedjen az Úr igéje, és úgy dicsőítsék, ahogyan nálatok is, és hogy megszabaduljunk az elvetemült és gonosz emberektől: mert nem mindenkié a hit. De hűséges az Úr, aki megerősít titeket, és megőriz a gonosztól. Bizalmunk van az Úrban irántatok, hogy amit elrendelünk, azt megteszitek, és meg is fogjátok tenni. Az Úr pedig irányítsa szíveteket Isten szeretetére és Krisztus állhatatosságára*” (2Thessz 3,1–5).

Thesszalonika multikulturális város volt. Pál oda is megérkezett az evangéliummal. Egyenesen a zsidókhoz ment a zsinagógába, onnan egy idő múlva kiutasították, és alakult egy házi gyülekezet. Távolból írja ezt a levelet, miután elzavarták a városból. Az evangéliumot nem lehet kiirtani sem Thesszalonikából, sem a világból. Ez ma is így van. Ennek a több felől is megtámadott közösségnek ezt írja Pál: „*Testvéreim, imádkozzatok értünk, hogy terjedjen az Úr igéje...*”

Pál nem ijedt meg. Nem hiszem, hogy nagyobb hős volt bármelyikünknel, de Isten Lelke szívében volt. Isten küldte őt, nem a kisujjából szopta küldetését. Korábban Krisztus ellen-sége volt, és tudjuk, hogy miközben „gyűlölködő lihegéssel” ment Krisztus és tanítványai ellen, körülvette a fény, Krisztus megszólította, és küldetést adott neki.

A keresztyénység vagy küldetésben van, megy előre, szól és követi az Úr Jézust, nem tér el az ő igéjétől, nem hasonul az elvárásokhoz, vagy elfogy, elszárad. Ez a két lehetőség van. Nincs stagnálás.

Pál nem elégszik meg azzal, hogy már megszületett néhány gyülekezet, aztán majd lesz valahogy, viszik tovább a gyerekeink, unokáink az ügyet. Nem, ő továbbra is munkálkodik, imádkozik, leveleket ír, elküldi Timóteust Thesszalonikába, hogy segítse az ottani munkát.

„...*hogy terjedjen az Úr igéje, és úgy dicsőítsék, ahogyan nálatok is, és hogy megszabaduljunk az elvetemült és gonosz emberektől, mert nem mindenkié a hit.*”

Elvárják a keresztyénektől, hogy bamba birkák legyenek, mindent fogadjanak el. Azt mondja Pál, hogy nem mindenkié a hit. Az egyházban sem, mert van, aki csak kívülről vallásos. Csupán beleszületett az egyházba, vagy valami mást vár el attól, mint amit Krisz-

tus adott. Ő arra alapította az egyházat, hogy váltságát a világ végezetéig hirdessék, és menjenek el az egész világra, terjesszék az evangéliumot, tanítsák az embereket.

A tanítást és az evangelizációt jelek és csodák kísérik: egy élet megváltozik, egy gyülekezet megszületik. Pál átélte ezt, és a jézusi programot nem adta föl. Kint és bent is találkozott ellenerőkkel. A keresztyénségnek akkor nincsenek ellenségei, ha csendben marad, ha csupán kultúrprotestantizmust épít, olyan módon éli a maga életét, ami nem hozza lázba a környezetét. Ez nagyon tetszik az ördögnek és az ellenségeknek. De ha az ige élő módon szól, megérinti a szíveket és az életek megváltoznak, akkor lesznek konfliktusok is.

Pál szerint nem mindenkié a hit. Évtizedek óta élek az egyházban, én is követtem el hibákat, de látom, hogy „szolgálnak” emberek küldetéstudat nélkül, és inkább kárt okoznak, mint hasznot. Pál azért imádkozik, hogy megszabaduljunk ezektől. Persze Isten nem ránk bízta az ítéletet.

„*De hűséges az Úr, aki megerősít titeket és megőríz a gonosztól.*” Ezt élhetjük át. Nem hősködünk és nem ítélkezünk, nem szórjuk a tüzet az emberekre. Mi magunk is szenvedünk, lehetünk betegek és hordozunk nyomorúságokat, de nem adjuk fel, mert az Úr megerősít minket.

„*Bizalmunk van az Úrban irántatok, hogy amit elrendelünk, azt megteszitek, és meg is fogjátok tenni. Az Úr pedig irányítsa szíveteket az Isten szeretetére...*” Az eredeti kifejezés szerint itt forró szeretetről van szó. Vonzzon úgy minket Isten az ő szeretetével, hogy mi is lángoló szeretettel szeressük őt, így ragaszkodjunk hozzá. Ez nem szélsőséges, szektás rajongást jelent, hanem élő, személyes, tiszta kapcsolatot az Istennel.

„...*az Úr pedig irányítsa szíveteket az Isten szeretetére és a Krisztus állhatatosságára.*” Mert Krisztus a haláláig állhatatos maradt. Azután az Atya feltámasztotta, és velünk van ma is, egészen a világ végezetéig.

Drága Urunk, köszönjük, hogy velünk vagy, köszönjük ígéretedet, hogy a pokol erői sem vesznek diadalt az egyházon. De tudjuk, hogy az egyház olyan, mint egy nagy fa. Vannak előregedő, korhadó részei, belső ellenségek, férgek rághatják a testét. Külső viharok, nyomorúságok teszik próbára. Urunk, könyörülj rajtunk!

Köszönjük a mai ígét! Köszönjük, hogy Pál apostol néhány mondata üzenetté válhat számunkra a 21. században is, hiszen ma sem élünk könnyebb időket, mint amikor ő szolgált.

Áldj meg minket, a gyülekezeteket, a keresztyéneket bátorsággal, állhatatossággal, forró szívvel, lángoló szeretettel irántad és az emberek iránt. Ámen.

Augusztus 16.

Boldog nép

A hét igéje a 33. zsoltárból: „*Boldog az a nemzet, amelynek Istene az Úr, az a nép, amelyet örökségül választott*” (Zsolt 33,12).

A keresztyén hit személyes kérdés, de hatást gyakorol a közösségre. Amikor Jézus Zákheus életét helyreállította, ez kihatott az egész város, sőt az egész világ életére.

A megújulás velem kezdődik, ne várjak másra. Személyes megújulásról van szó, de Isten a világ és a népek teremtője. Azt olvassuk, hogy boldog az a nép – nem csupán az a felekezet, egyház vagy ember –, amelynek az Úr az Istene. Amikor Jézus kiküldi a tanítványait és utódaikat a szolgálatra, azt mondja nekik, hogy menjenek el széles e világra, és tegyenek tanítvánnyá minden népet. Isten előtt népek vannak. Ő teremtette ezeket, ő határozta meg a helyüket és idejüket a földön. A birodalmaknak is ő ad teret és lehetőséget. Ő az, aki vissza is veheti a hatalmat.

Olvastam a Római Birodalom bukásáról. A leírás szerint a szívükben romlottak meg az emberek, és így lettek öntörvényűek, hedonisták. Róma, a főváros – hasonlóan a mai nyugati hedonista, materialista világhoz – megromlott, és ezért az „immunrendszere” meggyengült. A keletről érkező erők beszivárogtak, és megdöntötték. Porrá zúzták azt a gyönyörű várost. Egy éven belül megszállták Hispániát is. Az emberek jólétükben nem készültek föl egy ilyen traumára.

A Szentírás boldognak mondja azt a népet, amelynek Istene az Úr. Miért? Mert vannak alapjai. Itt nem a trón és az oltár szövetségéről van szó, nem arra utal az ige, hogy az egyház világi hatalmat gyakoroljon. Erre nem szól a küldetése. Izrael élete más volt, ott teokrácia (istenuralom) működött. Konstantin császár világi hatalmat adott az egyháznak, és ez bizonyos értelemben megrontotta az egyházat: hadserege, vagyona lett, megérte egyháztagnak lenni. Nem erre van szükség. A keresztyénség legyen só, világosság. Jó kovász a maga környezetében.

Az idézett igevers előtt olvashatjuk: „*Semmivé teszi az Úr a nemzetek tervét, meghiúsítja a népek szándékait. De az Úr terve örökké megmarad, szívének szándéka nemzedékről nemzedékre*” (Zsolt 33,10–11). Isten tudja, mi folyik a világban a népek, nemzetek, szervezetek, hadseregek között. Ahová őt hívják és beengedik, ott teret nyer, irányítja a szíveket, akár a politikusokét, egyházi embereket, művészekét is, és az a nép elindul a boldogság útján.

„*Boldog az a nemzet, amelynek Istene az Úr, az a nép, amelyet örökségül választott.*” Ebben a háromezer éves zsoltárban még Izraelról van szó, de Jézuson keresztül Isten kiterjesztette az ő szeretetét, igéjét, üzenetét minden népre. Egyetemes Isten; a zsidóké és a magyaroké, a cigányoké és az oroszoké, az indiánoké és minden népé.

Az egyház nem lapíthat, nem vonulhat vissza, a mandátuma az egész világra szól. Isten teljhatalmú, meghatalmazott nagykövetei a keresztyének. Nem karddal, fegyverrel, hanem Isten jelenlétével és igéjével szolgálnak.

„Letekint a mennyből az Úr, és lát minden embert. Lakóhelyéből rátekint a föld minden lakójára. Ő formálta mindnyájuk szívét, ismeri minden tettüket. Nem a nagy sereg segíti győzelemre a királyt, nem a nagy erő menti meg a hőst. Csalódik, aki lovaktól vár segítséget, mert nagy erejük nem ment meg” – olvassuk a zoltár folytatásában (13–17.).

Vajúadásban, krízisben van a világ. Abban bíznak, hogy jön a vakcina, jön a gazdasági fellendülés. Imádkozzál és dolgozzál! A sorrend nem mindegy. Először imádkozni kell, el kell kérni Isten látását, akaratát, és vissza kell helyezni az életünket az isteni alapokra. Tudjuk majd, hogy mit kell tennünk, mit kell tanítanunk az új nemzedéknek, hogy mit tegyünk az idősekkel, milyen módon kell megszervezni egy falunak, községnek, a társadalomnak az életét.

Isten könyörüljön a krízisben lévő világon, Európán, országunkon, mert nagy a baj, a nyomorúság, de az idő még itt van számunkra a megtérésre.

Urunk, Istenünk! Köszönjük, hogy megértük ezt a vasárnapot. Köszönjük, hogy nem vonultál ki ebből a világból. Nem erőszakoskods, nem karddal térítesz, hanem szíved szeretetével. Köszönjük, hogy a keresztyénség győzelemből él, a feltámadás győzelméből, hogy felmentél a keresztre, elvégezted a megváltást. Van gyógyulás, szabadulás, új, emberhez méltó élet.

Könyörülj rajtunk, könyörülj magyar népünkön, amely életében annyi a nyomorúság. Olyan sok gyűlölettel és egyéb méltatlan helyzettel szembesülünk, ami fájdalmat okoz és terhel minket. Azokat is terhelik, akik felelősek ezekért.

Tisztíts meg minket, adj megújulást a politikusoknak, pártoknak, az egyházaknak, a különböző közösségeknek, mert ez az út, amelyen most vagyunk, nagyon bizonytalan.

Könyörülj Európán, könyörülj az egész világon, amelyért eljöttél, amelyet megváltottál, hiszen úgy szeretted, hogy az életedet adtad érte. Ámen.

Augusztus 23.

Van-e határa a megbocsátásnak?

A mai ige nehéz témát hoz elénk: a megbocsátásról van szó. Kérjük Isten Szentlelkét, hogy megértsünk valamit, ami segítségünkre szolgálhat.

„Bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek...” – olvassuk a Miatyánkban (Mt 6,12). Majd az ima után Jézus még hozzátesz ehhez két mondatot: „...mert ha az embereknek megbocsátjátok vétkeiket, nektek is megbocsát menygyei Atyátok. Ha pedig nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket” (14–15.).

Mínta Isten üzletet ajánlana nekünk: ha mi megbocsátunk, ő is megbocsát nekünk. Ez nem ilyen egyszerű. Azzal a gondolattal is vitatkozom, hogy nincs kis bűn és nagy bűn, csak bűn létezik. Persze, bizonyos szempontból minden elhajlás bűnnek számít, de óriási különbségek vannak a bűnök között.

Ma is tartanak embereket testi-lelki nyomás alatt a Bibliára hivatkozva. Például: „*Ne sajnáld megfenyíteni a gyermeket, nem hal bele, ha megvered bottal. Te csak bottal vered meg, de lelkét a holtak hazájától mented meg*” (Péld 23,13–14). Vagy benne van a törvényben, hogy a házasságtörőket meg kell kövezni, ki kell végezni. Ott vannak az úgynevezett átokzsoltárok is. A ma esti zsoltár is nyolcvan százalékban átkot mond, rosszat kíván az ellenségeknek.

Egyesek azt mondják, hogy a Biblia minden szava ihletett, érvényes. Én is vallom, hogy a Biblia Istentől ihletett, de van egy hierarchiája a Szentírás könyveinek. Van, aki úgy olvassa az Ószövetséget, mintha Jézus nem jött volna el. Mintha nem tanított volna arról, hogy meg kell bocsátani, és az ellenséget nemátkozni kell, hanem áldani. Ő a kegyelem korszakát hozta el.

Valamikor egy leány azt kérte, hogy gyakorolhasson a templom orgonáján, mert az Evangélikus Kántorképző Intézetbe jár, és vizsga előtt áll. Természetesen megengedtem neki. Este, amikor beléptem a templomba, cigarettafüst szagát éreztem, a perselyek fel voltak törve, bizonyos kegytárgyaknak nyoma veszett, az irodából eltűnt néhány hangszer. Feljelentést kellett tennem a rendőrségen. A nyomozó terepszemlét tartott, és azt mondta, ha meglátom őket – mert kiderült, hogy a barátjával jött el ez a lány, és mindketten drogosok voltak –, akkor azonnal hívjam az akciócsoportot, ők jönnek és elfogják őket.

Eltelt a hétvége. Hétfőn reggel a *Nyomorultak* című musicalt hallgattam, és közben ezekre a fiatalokra gondoltam. Úgy kezdődik ez a történet, hogy valaki kegytárgyakat lop el, és a pap megvédi őt a hatóságtól. Imádkoztam a fiatalokért, és akkor megszólalt a csengő. Az emeletről kinézve láttam, hogy ők állnak a kapuban. Nem hívtam fel a rendőrséget. Lementem hozzájuk, és azt mondtam, hogy azonnal hozzák vissza az ellopott holmikat. Addigra ők ezeket már eladták, de néhány óra múlva mégis hiánytalanul visszahozták mindent. Utólag ezt bejelentettem a rendőrségen. Átélttem ezt a különös helyzetet velük... Később hallottam, hogy ugyanígy bekéredzkedtek egy keresztyén ifjúsági táborba, ahol éjszaka összeszedték a pénztárcákat, kirabolták a fiatalokat. Tehát nem olyan egyszerű ez a kérdés.

Vannak súlyos bűnök, amelyek kihatnak egy életre, amelyekre csak úgy lazán nem lehet azt mondani, hogy ne is foglalkozzunk velük. Többrétegű téma a megbocsátás. Van, aki a tudati szintet hangsúlyozza: el kell döntenem, hogy megbocsátok. Ez igaz. Van, aki azt mondja, hogy a saját érdekemben kell megbocsátani, hogy én magam ne legyek megterhelve, ne legyek rabja a történeteknek. Más arra teszi a hangsúlyt, hogy ha Isten megbocsát nekünk, akkor mi is meg kell, hogy bocsássunk másoknak.

Ezzel kapcsolatban Jézus különböző példákat hozott. És itt ez a kérés a Miatyánkban, hogy úgy bocsásson meg nekünk Isten, ahogy mi is megbocsátunk másoknak. Ezek mind igazak, de ki kell mondani, hogy az igazi, súlyos bűnöket lehetetlen megbocsátani.

Nemrég kaptam levelet egy hívő keresztyéntől, aki azt írja, hogy ő már megbocsátott tudati és érzelmi szinten, hitbéli alapon, mégis időnként rátör a fájdalom, mert mélységesen megalázták és meggyötörték valamikor. Azt kérdezi tőlem, hogy így vehet-e úrvacsorát, mert az úrvacsora azoknak jár, akik Istentől bocsánatot kérnek és kapnak. Nem válik-e

vétékké az ő úrvacsoravétele? Neki is azt írtam, hogy ez többoldalú kérdés, és a súlyos bűnöket emberi erővel nem lehet megbocsátani.

A bűnbocsánat ellenére is vannak következményei a bűnöknek. Istengyermeki állapotba kell kerülnünk a megbocsátáshoz, hogy kapjunk felülről mennyei erőt, tüzet, szeretetet; a mélységes, végtelen, örök szeretetből egy darabkát. Mint József Attila kutyája, amelyik istendarabkákat keres a világban. Egy igazi, valóságos istendarabka, Isten Lelkének a lenyomata a szívünkben, segíthet minket abban, hogy gyógyuljanak a sebek.

Dél-Afrikában Mandela és társai huszonnyolc évig voltak börtönben. Amikor kiszabadultak, ők lettek az ország vezetői. Jelmondatuk lett: Igazság és kiengesztelődés. A kiengesztelődés előtt ki kell mondani az igazságot. A kegyelemnek akkor van jelentősége, ha előtte elhangzik az ítélet.

Isten az ő szeretetével át akarja járni a mi sérült, beteg életünket, szívünket, hogy tovább tudjunk élni, azzal a tudattal, hogy igen, ők elkövették ezeket ellenünk, de Isten gyógyítja a sebeinket. Krisztus engesztelő áldozatáért, szerelméért mi is ki tudjuk mondani: „...*Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, hogy mit cselekszenek!*” (Lk 23,34).

Ami az embereknek lehetetlen, Istennél lehetséges.

Augusztus 30.

Meggyógyítja a megtört szívűeket

„[Isten] gyógyítja a megtört szívűeket, és bekötözi sebeiket” (Zsolt 147,3), szól az egyik mai igénk. Hasonló a hét igéje: „*A megrepedt nádszálát nem töri össze, a füstölgő mécsset nem oltja ki, hűen hirdeti a törvényt*” (Ézs 42,3).

Megrepedt nádszál, füstölgő mécses és megtört szív. Ezek azok az állapotok, amikor magunkon nem tudunk segíteni, de a barátaink sem, és a törvény sem tud segíteni.

A vallásoknak pozitív motívumait is megismertem, de szinte mindegyik arról szól, hogy emberi teljesítményre van szükség. Az számít, mennyit mantrázunk, mikor kelünk föl, hogyan táplálkozunk, milyen imákat mondunk, gyakoroljuk-e a jó cselekedeteket, tudunk-e úgy meditálni, hogy kiszakadjunk a környezetünkéből. A szigorú istenség, a törvény istene előtt hódolni kell.

A keresztyénségen kívül máshol nem hallottam az irgalom, a kegyelem üzenetét. Egyes keresztyén közösségek is „szupertörvényt” gyártottak az evangéliumból. Szokásokat, rendszereket, elvárásokat kreáltak. Újra rátették az emberekre azt a súlyt, amit nem tudnak elhordozni: a bűneiknek a súlyát.

Keresztelő János rámutatott Jézusra: „*Íme, az Isten Báránya, aki hordozza a világ bűneit*” (Jn 1,29). Az egyház bűneit, a házasságod bűneit, a személyes életed bűneit. Miért? Mert te nem tudod elhordozni. Jézus ránézett a tömegre és látta, hogy mennyire fáradtak, kimerültek, elveszettek, mint a pásztor nélkül való juhok, mint a mai emberek is. Ő pont ilyenekért jött.

Isten a Golgotán elvégezte a megváltásodat, és megbocsátott. Függetlenül attól, hogy te kérsz vagy nem kérsz bocsánatot. Megbocsátotta a múltbeli, a jelen- és a jövőbeli bűneidet is, amelyeket még el sem követtél, amelyekért bocsánatot sem kértél.

Ez nem automatizmus. Nem arról szól, hogy minél több bankot kirabolok, annál nagyobb a kegyelem, vagy minél többször megcsalom a házastársamat, annál inkább szeret az Isten. A kegyelem kiűzi a bűnöket, a bűnre való kényszert. Nem a bűnös életre biztat fel minket. Erről van itt szó. A keresztyénségnek kísértése, hogy bűnközpontú, törvény- és teljesítménycentrikus legyen.

Isten eldöntötte a mennyekben, hogy könyörül rajtunk. A megtört szíveket meggyógyítja. Azokat, amelyek már nem tudnak érezni, szeretni, mert megkeményedtek.

A megrepedt nádat nem használták fel a házépítésnél. A füstölgő méceses nem világít, csak bűzölög, csavarja az orrunkat. Selejt. Jézus azt mondja: Én ezekért a selejtekkért jöttem, a tönkrement életűekért. Isten a Szentlélek által szeretettel üzeni neked is – bárki is vagy –, hogy ő téged szeret, döntött felőled. Nem akarja, hogy elvesz, hogy „kiselejtezd” magad, mint év végén a cégek a hasznavehetetlen eszközöket. Ő azokért jött, akik magukon nem tudnak segíteni.

A világban és az egyházban sok mindenről beszélnek, de alig esik szó arról, hogy az emberi természetnek kell megváltoznia. Meg kell térni, megújuláson kell átmennie az életünknek. Az Úr a szívek vizsgálója és gyógyítója. A mennyei kardiológus mondja: „*Add nekem a szívedet, fiam...!*” (Péld 23,26), olvassuk az igében.

Köszönjük, Urunk, hogy értünk és miattunk jöttél a földre. Köszönjük, hogy a keresztyénség nem a teljesítményről szól, hanem szeretetről, új kezdetről, sanszról, lehetőségről. Köszönjük, hogy készen van nálad a mi új életünk, hogy a szívünknek békessége legyen, hogy legyen örök, teljes, normális életünk.

Urunk, növekd a mi hitünket! Segíts, hogy Szentlélek által ez az üzenet elérje a szívünket, hogy meg tudjuk bánni azt, hogy nélküled éltünk. A legnagyobb bűn távol lenni tőled, a Forrástól. Köszönjük vonzásodat!

Könyörülj ezen a felfordult, bolond világon! Könyörülj a betegeken, a félelmek között lévőkön, a megtört szívűeken, a megrepedt nádszál-embereken, azokon, akiknek az élete nem világít, hanem csak kárt okoz. Dicsőítünk és magasztalunk, hogy te azért jöttél, hogy ezt elrendezd a Golgotán. Ámen.

Szeptember 6.

Békesség Istentől

Az esti zsolttárban olvassuk: „*Nyomorúságomban az Úrhoz kiáltok, és ő meghallgat engem. Uram ments meg engem a hazug ajaktól és a csalárd nyelvtől. (...) Régóta lakom már együtt a békesség gyűlölőivel. Én békét akarok, de amint megszólalok, ők mindjárt harcra készek*” (Zsolt 120,1–2.6).

Nyugtalan és békétlen világban élünk. Ebben, azt hiszem, mindnyájan sárosak vagyunk egy kicsit. Sokan nem is veszik észre ezt magukon. Amikor továbbadunk egy rossz hírt, egy ellenőrizetlen információt, a másik háta mögött beszélünk róla, méltatlan indulatok vannak a szívünkben. Az igazságra hivatkozva mérget terjesztjük. Békétlen országban és világban élünk.

A gonosz, a kígyó már az Édenben próbálta szétszakítani az Isten és az ember kapcsolát. Mivel az ember szellemi, Isten képére és hasonlatosságára teremtett lény, képes dönteni. Az ember hallgatott a negatív hangra, amely bizalmatlanságot ültetett a szívébe. Látjuk, hogy mi lett ennek a következménye: gyermekei az oltár mellett kerültek feszültségbe, és Kain megölte a testvérét. Azóta Ábelek milliói halnak meg a világban.

A békétlenség végigkíséri életünket. Rengeteg háború, feszültség van a világban. A valóságokat gazdasági és politikai körök használják fel ezen a téren.

Emlékszem egy téli temetésre. Mínsz húsz fokos hideg, hóvihar volt. Rövidítettem a liturgiát, nehezen tudtam lapozni a Bibliát és az énekeskönyvet. A sírnál a hóviharban alig láttam az özvegyet. Hoztak neki egy széket, és ráültették. Mondtuk az Úrtól tanult imádságot, és annál a résznél, hogy „bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek”, az addig szinte élettelennek látszó özvegy felkiáltott: „Nem bocsátok meg!” A sírnál sem tudott megbocsátani.

Békétlenek, nyugtalanok vagyunk. Jézus a békesség fejedelme. A feltámadás után, amikor teljes a káosz a tanítványokban lelki, szellemi értelemben, Jézus megjelenik köztük és azt mondja: „*Békesség nektek!*” (Lk 24,36) Más helyen azt olvassuk, hogy Isten Jézus által megbékéltette önmagával a világot.

Belső békességre van szükségünk. Próbáljuk a másikat – a politikust, a rokont, a szomszédot és a többieket – megváltoztatni, de nem tudjuk ezt megtenni, még a házasságon belül sem. A békétlenségek többségének ez az oka; méltatlankodunk, hisztizünk, érzékenyek vagyunk; projektálunk, haragszunk és gyűlölünk.

Egy valamire van lehetőségünk. Saját hozzáállásunkat változtassuk meg ugyanahhoz a történehez. Ez nem azt jelenti, hogy feltétlenül igazat adok a másiknak. Visszavonulok, lenyugszom, rendezem a kapcsolatomat az élő Istennel. Lehet, hogy a békétlenség alapvetően az én szívemben van, és kisugárzom a másokra. Jellemző az emberre, hogy azokat a tulajdonságokat veszi észre a másiknál, amelyekben ő maga is esendő.

Szeretem Reményik Sándor kolozsvári evangélikus költő verseit. Egyik nagyszerű verse a *Békesség Istentől*. Erdélyben az emberek gyakran így köszönnek egymásnak.

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, – a szív,
Amíg ver, mindörökre nyugtalan.
De mindörökké nyughatatlanul,
Istentől mégis Békessége van.
Nyugalma nincs, de Békessége van.
Békesség Istentől.

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, – a vihar,
Örök hullámozás a víz felszíne.
De lent a mélyben háborítlanul
Pihen a tenger s az ember szíve,
Hadd hullámozzék a víz felszíne.
Békesség Istentől.

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, – s ez a
Nyugtalanóság, mint a járvány, ragad.
Te sugarazd szét békességedet
És szóval, kézfogással másnak add.
Az Isten Békessége is ragad.
Békesség Istentől.

Reggel mondd, délben mondd és este mondd
A Feltámadott első, szép szavát.
És ragyogóbbá lesz a reggeled
És csillaghímesebb az éjszakád.
És békességesebb az éjszakád.
Békesség Istentől.

Békesség Istentől: mi így köszönjünk,
Hogy köszöntésünkben lélek legyen –
Vihartépett fák – ágainkon mégis
Vadgalamb bűg és Békesség terem.
Békesség: köszöntésünk ez legyen.
Békesség Istentől.

Istenünk! Annyi harc, nyugtalanóság, küzdelem vesz körül minket. Az emberek gyűlölik egymást. Nem is tudják, hogy milyen erők eszközei ők. Urunk, könyörülj a mi városunkon, népünkön, nemzetünkön, Európán, ezen az egész nyugtalan világon.

Te vagy a békesség fejedelme. Úgy lehet békességünk, ha előbb rendezzük a kapcsolatunkat veled. Ezért kérünk, bocsáss meg nekünk a nyelvünk bűneiért, a gyűlölködéseinkért, szívünk gonosz indulataért. Gyógyítsd meg szívünket, bocsásd meg bűneinket! Adj mennyei békességet! Olyan békességet, amelyet a világ nem tud adni.

Áldd meg közösségeinket, gyülekezeteinket, családjainkat, házasságainkat gyógyulás-sal. Adj gyógyulást a világnak a járványból is, és az összes többi nyomorúságból, betegségből. Ámen.

Szeptember 13.

Szomjazol? Igyál!

„Az ünnep utolsó nagy napján felállt Jézus, és így kiáltott: *Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék! Aki hisz én bennem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek. Ezt pedig a Lélekről mondta, akit a benne hívők fognak kapni, mert még nem adott a Lélek, mivel Jézus még nem dicsőült meg.*” (Jn 7,37–39)

Jézus nyílt színen – mondhatnánk, az utcán – misszionált, evangelizált. Megszólította az embereket, ahogyan ma, akár az interneten keresztül is eljut hozzánk az ige: *„Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék!”*

Mindenki szomjazik! A karanténos tavaszi hónapok után arról szólt a nyár és a mostani időszak is, hogy szomjazunk. Mire? Egy koktélna, dzsúszra, az életre, a tengerre, a Balatonra, a családra, a kapcsolatokra, gyülekezetre, úrvacsorára.

Három esketési szolgálatom volt ezen a nyáron. Az egyikben megtelt egy kétszáz személyes templom. Látszott, hogy az emberek boldogok. Szomjaztak egymásra, a közösségre. Sokan nem tudják vagy nem mondják ki, hogy Istenre, a vele való kapcsolatra vágnak. Az emberben jelen van egy ősi, mély szomjúság a teljesség után, a jó után.

Több elítélttel beszéltem különböző börtönökben. Nem találok olyan megátalkodottnak tűnő emberrel, aki ne szomjazott volna jó szóra, beszélgetésre, feloldásra.

Az ember vallásos lény. Az ateizmus is egyfajta vallás. Ahhoz is szükség van hitre, sőt, merem mondani, vakhitre. Ezzel egyáltalán nem bántani akarom az ateistákat. Az tagadáshoz nagy hit kell. Azt kell hinnem, hogy a világegyetemben senki sincs; nincs szellem, nincs lélek, nincs teremtő akarat.

Jézus elkiáltotta magát, nem suttogva, belső körökben beszélt. Annyira hangos ez a szó, hogy a mai napig is elhat: *„Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék!”* Az élő Istennel való kapcsolatban enyhül a szomjúságunk. János apostol ígénkben a Lélekről mondta ezt, amelyet Jézus később kitöltött a tanítványokra.

Hatéves koromban kaptam életem első Bibliáját keresztszüleimtől. Éppen hogy csak betűzgettem Jézus előbb idézett mondatát. Akkor még nem éreztem át, hogy mi is ez a szomjúság. Idővel megtudtam, de addigra már félretettem a Bibliát. Viszont a lelkem, a szívem szomjas volt az életre, vágyódtam társra, szerelemre.

Fotós voltam, kiállításaim voltak, irodalmi színpadra jártam, örültem a barátaimnak. Nem mondhatom, amit több bizonyágtételben hallunk, hogy a megtérésemig mélységet jártam meg: bankot raboltam, loptam, csaltam, hazudtam... Nem, én egyszerűen csak élni szerettem volna. Szépen élni, jól élni.

Hibát követnek el azok a keresztyének, akik az ilyen kereső fiatalokat próbálják kivonni a „világból”, mondván: Hagyd ott, gyűlöld meg, és csak az Úrban lesz örömed, csak ő tudja oltani a szomjodat. Tudom, hogy lényegében ez így igaz, de Isten a világot nekünk teremtette minden szépségével, örömeivel együtt.

A világ istentelen, ördögi, káros részéből ki kell jönni, de azt is látni kell, hogy a drogozás, alkoholizmus, házasságtörés és sok más jelenség mögött ez az egyetemes szomjúság áll. Nem tudják az emberek, hogy először el kell jutni a Forráshoz. Ezért kiáltott Jézus, hogy mindenki hallja.

1978 karácsonyán egy békéscsabai házi bibliaórán betöltött a Szentlélek. Nem kértem, nem igényeltem, de biztos, hogy többen imádkoztak értem. Elérte a szívemet, és a másodperc tört része alatt Isten kijelentette magát, hogy ő van, szeret, tud rólam. Az ő szentsége fényében, tüzében éreztem, hogy méltatlan, tékozló életet élek, pedig voltak értékek az életemben. Krisztushoz képest, ahogy Pál írja, „kár és szemét” volt minden. Megelégedést, békességet kaptam azáltal, hogy ő megbocsátotta a bűneimet, megszabadított a halálfélelemtől. Elkezdődött az igazi élet, amelyből mögöttem van most már több mint negyven év. Nem kerültek el a küzdelmek, harcok, nehézségek, de a Forrás itt van számomra.

A megtérésre, újjászületésre nincs recept. Amikor Jézust kérdezi az idős Nikodémus arról, hogyan lehet újjászületni, ő azt feleli, ez olyan, mint a szélfúvás. Nem tudod, honnan jön, nem tudod irányítani, ezt Isten adja. Érezni lehet a szívedben, a lelkedben, amikor Isten keres téged, a nevedet mondja.

Isten azt akarja, hogy megnyugodj, hogy békességre juss őbenne, hogy többé ne legyél szomjas. *„Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék! Aki hisz énbennem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek.”* Az élő víz átmos, megtisztít. *„Ezt pedig a Lélekről mondta, akit a benne hívők fognak kapni, mert még nem adatott a Lélek...”*

Drága Urunk! Köszönjük, hogy ma is, a 21. században, ebben a világban is kaphatjuk a Szentlelket, azt a Lelket, aki létté teszi szavaidat, aki bizonyossá teszi, hogy mi az Istenéi vagyunk; teremtmények, megváltottak.

Köszönjük a Szentlelket, aki elvezet minden fontos felismerésre. Elvezet arra, hogy meglássuk, mi a bűnünk, mi az, ami elválaszt bennünket a Forrástól. Ő adja a gyümölcsöket az életünkben: a békességet, szeretetet, örömet; ezek nélkül nem szabad és nem lehet élnünk.

Köszönjük azokat a karizmákat, lelki ajándékokat, amelyeket ráadásként, szeretetből adsz a Krisztus-test építésére. Áldunk, magasztalunk és dicsőítünk téged, Urunk! Ámen.

Szeptember 20.

A magban benne van az élet

Isten igéje nem mindig azonos azzal, amit annak neveznek. Több esetben csak elmélkednek, gondolkodnak, elmesélik az élményeiket az emberek, vagy elmondják a véleményüket a bibliai történetekről.

A mai igehirdetés alapjául szolgáló igében, a magvető példázatának magyarázatában (Mt 13,18–23) Jézus arról beszél, hogy a mag, amelyet elvetnek a földbe, az Isten igéje. A mag

hordozza az életet, az bele van kódolva. Egy kicsi magban ott van a hatalmas mamutfenyő élete. Jézus a mustármaggal nemcsak azt jelezte, hogy ha ilyen kicsi hitetek lenne, akkor hegyeket tudnátok mozdítani, hanem arra is gondolhatott, hogy a mustármagban ott van az élet. Benne van az Isten teremtése. Ezért az Isten ígéjénél nincs nagyobb erő ezen a földön.

Tapasztalom, hogy a gonosznak is nagy az ereje. Ő is elhelyezi a gyűlölet, az anyagiasság, a tisztátalanság magját, és az is megtermi gyümölcsét. A gazt nem kell nevelni, locsolni, nő magától. Felnő a gaz családban, a gyülekezetben, bárhol, ahol az emberek élnek.

Izraelben láttam, hogy a talaj tele van kővel. Ezekből a kövekből kerítéseket is raknak a szántóföldek mellett. Jézus nem egy bolond szántóvetőről beszélt, aki szórja a magot a letaposott földre meg a kövek közé. Ott ilyen a talaj. Tapasztalati tény volt, hogy különböző talajokra hullik a mag, ahogyan Isten ígéje is különböző emberekkel találkozik.

Jézus beszél a mag erejéről. Erre az erőre, amely által a világ teremtetett, szükségünk van. Kezdetben Isten kimondta: „Legyen...!” És lett világosság, lett ember és minden más is (vö. 1Móz 1). Ugyanez a teremtő szó hangzott el a halott Lázár sírjánál: „Lázár, jöjj ki!” (Jn 11,43). Ez hangzott, amikor Jézus azt mondta: „Megbocsáttattak a te bűneid!” (vö. Lk 7,48). Ezt a szót kérjük, igényeljük minden igehirdetésben. Nem szép, vallásos beszédekre van szükségünk, hanem teremtő és újjáteremtő ígére.

Ha látjuk a mellettünk élő életét, hogy letaposott föld, megkeményedett talaj a szíve, hogy olyan, mint a kő, vagy az élet gondjai megfojtják az ígét az ő életében, akkor segítsünk neki. Sok múlik azon, hogyan készítjük elő a talajt. Az még nem biztosítja az életet, hiszen az a magban van.

Megtérésem előtt sok bibliai szöveget ismertem. Reggel és este Bibliát olvastunk, templomba jártunk, de az élő Istent nem ismertem. Amikor az ő szava elérte a szívemet, akkor megváltozott minden. Péter apostol, az írástudatlan halászsember beszélt Jeruzsálemben, hirdette az ígét. Azt olvassuk, mintha szíven találta volna őket a szó. Ez a szó halottakat támaszt, depressziósokat gyógyít, bűnösöket szabadít föl a lelki rabszolgaságból. Elindul egy olyan harc, amely eleve győzelmet ígér, mert nem mi vagyunk az élet birtokosai, hanem Isten ígéje, amely meg tud minket tartani egy életen keresztül.

Legyünk nyitottak az ígére, ne elégedjünk meg vallásos szövegekkel, meditációkkal. Kérjük és igényeljük Isten újjáteremtő szavát az életünkben. Ámen.

Szeptember 27.

Erő, szeretet, józanság

Az egyik mai igénk Pál leveléből való: „[Krisztus Jézus] megtörte a halál erejét, és az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet” (2Tim 1,10). Pál apostol ezeket a sorokat egy római börtönből írta. Az akkori börtönök borzasztóak voltak: szűk, sötét, bűzös, olykor ablaktalan cellákban szenvedtek a fogvatartottak.

Pál Timóteusnak írta a levelet, akire sok szolgálatot bízott. Ő egy nagyszerű fiatalember lehetett, de gondjai, harcai is voltak: gyomorfájás, önértékelési zavar, gyülekezetvezetési nehézségek. A mostanihoz hasonló bolond, felfordult, anyagias korban élt, bálványokkal teli városokban. Pál nem feledkezett meg róla.

Levele elején szeretett fiaként szólította meg. Isten közösségében az ő családjában vagyunk. Jó lenne ezt a hozzáállást fejleszteni ezekben a hetekben, hónapokban, hogy számontartsuk és keressük egymást Messengeren, e-mailben, telefonon.

„Pál (...) Timóteusnak, szeretett fiának: Kegyelem, irgalom és békesség Istentől, a mi Atyánktól és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól” – kívánja a megszólítás után az apostol (2Tim 1,2). Majd tapintatosan utal Timóteus könnyeire is. Emlékezteti arra, hogy megkapta az Isten kegyelmi ajándékát.

„...nem a félelem lelkét adta nekünk Isten...” (2Tim 1,7) Isten igéje erősíti Timóteust és minket is, hogy ne engedjük, hogy a félelem eluralkodjon rajtunk. Ne a félelem vezessen minket, mert az megeszi a lelket. Pál arra emlékezteti Timóteust, hogy kapott valami mást, ami kiszorítja a félelmet, a rettegést: „az erő, a szeretet és a józanság lelkét” (7. vers vége). Mind a három fontos ajándék. Nem akármilyen erőt, szeretet és józanságot ad az Isten. Lelke nélkül, önmagukban ezek lehetnek értékesek, de nem elegendők.

Pál apostol azt ajánlja Timóteusnak, és ezen az ígén keresztül nekünk is, hogy ne csupán saját forrásainkból próbáljunk táplálkozni. Legyen titkos belső erőforrásunk, amely Isten jelenléte az életünkben. Ez másféle erő. Nem arról van szó, hogy összeszedem magam és koncentrálok, hanem mennyei erőről, amely az erőtlenségben is megnyilvánul. Nézzünk fel Jézusra a kereszten; amikor a legerőtlenebbnek tűnt, akkor volt a legerősebb.

Hallottam egy egyházi műsorban, hogy a mai krízishelyzetben az egyház feladata a szeretet megélése. Az egyháznak nem csupán ez a feladata, hanem az evangélium hirdetése. Ezt helyettünk senki sem végzi el. Ezt ma ritkán hallom felelős emberektől. Evangelizálni kell, ki kell mondani, hogy Isten szeret és van megtérési lehetőség. Kaphatunk olyan Lelket, isteni jelenléte az életünkbe, amely több mint humanizmus, több a jó szándéknál.

A szeretet nem csak jótékonykodás. Igaz, hogy az éhezőknek mindegy, hogy ki adja neki a falatot. De itt rólad, rólunk, az egyházzal van szó, hogy megkapjuk-e ezt az isteni szeretetet, amely szorongatja a szívünket, amely megváltoztatja az életünket.

A józanság Lelke is fontos. Mi folyik ma Európában? Hallatlanul nagy gazdasági és ökológiai problémák vannak, és mégis az az egyik legfontosabb kérdés, hogy a gyerekeket hogyan neveljük már az óvodában a gender szellemében. Isteni józanságra van szükség!

Léteznek genetikai eltérések vagy egészségtelen szocializáció. Ezekkel érzékenyen, szeretettel foglalkozni kell. De hogy a genderideológia legyen a meghatározó kérdés, az túlzás. Ahogy az is, hogy országokat zsarolnak meg azért, mert másképpen gondolkodnak, vagy egy evangélikus lelkészt letartóztatnak Németországban, amiért mer a Bibliára hivatkozni.

Meg kellene szólalniuk az egyházaknak, a vezetőknek, a szülőknél, a tanároknak és másoknak is, mert különben ez a sodrás el fogja vinni az új nemzedéket. Szükségünk van a józanság lelkére is.

„Mert nem a félelem lelkét adta nekünk Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét. Ne szégyellj hát a mi Urunkról szóló bizonyágtételt...” (2Tim1,7–8) Ne szégyelljük, nincs mit szégyellni! Az egyetlen igazán megfogható tartalom és üzenet, amely megváltoztatja az életet, az evangélium. Az orvost jobb orvossá, a szülőt jobb szülővé, a nagymamát jobb nagymamává, a gyereket jobb gyerekké teszi.

A keresztyén megtérés egy nagy metamorfózis, átváltozás. Megmaradnak a karakterjegyek, nem változnak meg az életkörülmények, de más Lelket kapunk: az erő, a szeretet és a józanság Lelkét.

Urunk, imádkozunk ezért a nyugtalan, felfordult világért; országunkért és Európáért. Könyörülj rajtunk! Hadd találkozzon ez az ima a te szíveddel, a te Lelkoddal és a világ összes keresztyénének a szándékával, akik ezekben a percekben is kiáltanak hozzád.

Bocsásd meg vétkeinket, és kérjük az erő, a szeretet és a józanság isteni Lelkét! Ámen.

Október 4.

Isten patakja

A ma esti zsoltár egy mondatát idézem: „...Isten patakja tele van vízzel” (Zsolt 65,10).

Hol van Isten patakja? Ezékiel könyvében a 47. fejezetben azt olvassuk, hogy a zárt templomból, az oltár felől, a küszöb alatt kifolyik a víz a világba (vö. Ez 47,1–9). Először bokáig ér, aztán térdig, majd derekig. Végül már úszni kell benne. Átfolyik a világon, és a mély völgyön, a sivatagon keresztül belefolyik a sós tengerbe, és meggyógyul tőle a víz.

Egyik izraeli utamon állt össze bennem a kép, amikor járhattam a Jordánnál, közel a forrásához, és a Holt-tengernél is. A Jordán a Hermon hegyén ered. Az izraeli helyek elnevezésének lelki és szellemi üzenete is van. A Hermon az a hely, ahol csendes pára van, mely az Istennel való kapcsolatot, a mennyei állapotot jelzi.

A Jordán szó a héber „járás” igéből származik, jelentése: „alásiet, alázuhog”. Az Isten élő vize alásiet, alázuhog. Azt jelképezi, hogy Isten szeretete el akarja érni a világot. Mi nem tudjuk megmászni a hegyet, elérni az eget, de ő eljön hozzánk. Ez a víz, amely eleinte még patak, később folyócska lesz, belefolyik a Genezáreti-tóba, amelyet Galileai-tengernek is neveznek. Jézus is sokat tartózkodott ott a tanítványjaival.

A Genezáreti-tó az „első szeretet” jelképe. Ott minden szép: csodálatos növények, virágok veszik körül, halak élnek benne. A mai napig is a világ egyik legszebb langyos vizű tava. Van, aki így képzelel el a keresztyénséget, hogy beül egy kellemes kis tóba, „termálvízbe”, és abban „ellötyög” élete végéig.

A folyó nem marad a Genezáreti-tóban, hanem továbbsiet a világ legmélyebb völgyébe. Ez egy sivatagos, sziklás, élettelen hely, de az Isten folyója eljut oda, mert keresi az embert, keres téged. Isten tudja, hogy a tehetetlen, nehéz, sziklás, kemény állapotokból mi nem tudjuk őt elérni. De ő el tud érni minket.

Ilyen a „mennyei földrajz”, ilyen a „halál árnyékának völgye”, amelyre Dávid utal a 23. zsoltárban: „*Ha a halál árnyéka völgyében járok is, nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy...*”. Ez a hívő ember tapasztalata, hogy Isten szeretete – a mélységekben, a sötét időszakokban is, amikor botladozunk, nem látunk kiutat – utolér és átölel minket.

Isten folyója végigfolyik ezen a völgyön, és megérkezik a sós vízbe, ahogy Ezékiel leírja. Ez pedig a Holt-tenger, a halott tenger, amelyben nincs élőlény, annyira sós a vize. A turistáknak is azt tanácsolják, hogy tíz-tizenöt percnél többet ne tartózkodjanak benne, különben meghalnak.

Isten folyója, amely az oltár felől, a küszöb alatt kiömlött a világba, amely eléri a bajban lévőket, belefolyik a halálba, a halott tengerbe, ahol nincsen élet. Ez az isteni program, ez kell, hogy legyen a keresztyének programja is. Ez az egyház küldetése, hogy elérje ezeket a halott vizeket, állapotokat. Az élő víz belefolyik a halott tengerbe, és ott élet támad. „*Eljut oda ez a víz, és meggyógyul. Élni fog benne minden, ahová csak eljut a patak.*” (Ez 47,9) Ezékiel azt profétálja, hogy a halászok nem győzik kifogni a halakat.

„*De a posványai és a mocsarai nem gyógyulnak meg...*” (Ez 47,11) Istennek van egy ilyen világot átölelő, szeretetteljes programja. Egyes emberek, közösségek mégis elhatárolódnak ettől, és sósak, élettelenek, életszerűtlenek maradnak. Vannak ilyen gyülekezetek. Tudnunk kell, hogy Istennek van egy kegyelmi terve. Ő látja, hogy baj van a világban a személyes, családi és közösségi életünkkel. Az ember tönkreteszi a környezetét, a teremtett világot. De Isten folyója tele van élettel, vízzel, oxigénnel, lüktetéssel, energiával. Ez az, amit Jézus ígér a samáriai asszonynak: ha veszi a Szentlelket, akkor az átmossa őt, és élő víz folyamai ömlenek belőle (vö. Jn 4,10–14).

Nem te produkárod ezt, hanem kapod. Befogadod az életet, amely téged is átmos, mint ahogy átmossák a vesebeteg véréét. Élet lesz ott, ahol addig halál volt. Ez ad erőt nekünk ahhoz, hogy hétfőn folytassuk életünket, munkánkat ebben a felbolydult, furcsa, különös világban is.

Drága Urunk! Köszönjük az életet! Te vagy ennek a forrása. A te világosságod által látunk világosságot. Köszönjük, hogy szeretetből, szeretetre, örök, teljes életre álmodtál és teremtettél meg mindannyiunkat. Köszönjük, Urunk, hogy nem maradt zárva a menny kapuja, nem maradt fenn a Hermon hegyén az élő víz, hanem alásietett.

Köszönjük az első szeretet tüzet, állapotát, amely a mai napig is erőt ad nekünk. Köszönjük, hogy veled együtt mehetünk tovább a halál árnyékának völgyébe. Hogy Lelked által belemehetünk halott ügyekbe, hozzányúlhatunk az élettelenhez, és mondhatjuk veled együtt: Élj, ne halj meg, ne legyél öngyilkos!

Urunk, könyörülj rajtunk, áraszd ki drága Szentlelkedet! Ahol a te Lelked kiárad, ott élet támad. Ámen.

Október 10.

Arccal vagy háttal?

A mai napra kijelölt ige Jeremiás könyve 7,16–28-ban olvasható.

„Te pedig ne imádkozz ezért a népért, ne mondj értük esdeklő imádságot, ne is kérlelj engem, mert nem hallgatlak meg! Nem látod, mit csinálnak Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin? A fiak fát szedegetnek, az apák tüzet gyújtanak, az asszonyok pedig tésztát gyúrnak, hogy áldozati süteményeket készítsenek az ég királynőjének, és italáldozatot mutassanak be más isteneknek, és ezzel bosszantsanak. Vajon nekem okoznak bosszúságot – így szól az Úr –, nem saját maguknak? Mert majd szégyen borítja arcukat! Ezért így szól az én Uram, az Úr: Lángoló haragom kiárad erre a szent helyre, emberre és állatra, a mezők fájára és a föld gyümölcsére. Égni fog, nem alszik ki!

Ezt mondja a Seregek Ura, Izrael Istene: Égőáldozataitokat rakjátok véres áldozataitok mellé, és egyétek meg a húst! Mert nem az égő- és véres áldozatokról beszéltem őseitekkel, és nem azokról adtam parancsolatot nektek, amikor kihoztam őket Egyiptomból, hanem ezt parancsoltam nektek: Hallgassatok az én szavamra, akkor én Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek. Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgokat legyen! De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték, hátukat fordították felém, és nem arcukat. Attól fogva, hogy kijöttek őseitek Egyiptomból, állandóan küldtem hozzátok szolgálókat, a prófétákat, idejében küldtem. De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megmakacsolták magukat, és gonoszabbak lettek, mint őseik. Amikor elmondod nekik mindezt, nem fognak hallgatni rád, és bár szólsz nekik, nem fognak válaszolni. Azért ezt mondd nekik: Ez az a nép, amely nem hallgatott Istenének, az Úrnak szavára, és nem fogadta el a figyelmeztetést! Odavan az igazság, kiveszett szájukból.”

Iszonyú, ahogy kezdődik és végződik a mai napra kijelölt ige. Az Ószövetségen belül is van evangélium, jó hír. Ebben a szakaszban éppen túl sok jó hír nincsen. Mi a teljes Bibliát olvassuk, és – ahogy nekünk tanították a teológián Luther nyomán – a Szentírást Jézuson keresztül szabad és lehet értelmezni. Jeremiás és Mózes nem üdvözít, Luther nem üdvözít, az evangélikus egyház és egyik egyház sem üdvözít, hanem csak az Úr Jézus Krisztus. Sokan beleragadnak az ószövetségi ígébe, a törvénybe. Még Jézusból is Mózeset gyártnak.

Isten elküldi szavát az egyházba. Minden korban, ma is. Az elnököknek, királyoknak, hajléktalanoknak. Mindenhova eljut az interneten és más eszközön keresztül. A hűtlen, parázna egyháznak is ad egy Jeremiást. Isten azt mondta neki, hogy induljon és hirdesse, amit parancsol, és ne riadjon meg tőlük, ércfallá teszi őt velük szemben. Az „egyház” pedig bedobta Jeremiást a ciszternába, kalodába zárta, megverte, arcul ütötte. Ő maga még a fogantatása pillanatát is megbánta. Istennek azt mondta: „*olyan vagy hozzám, mint a csalóka patak*”, elegem van, belefáradtam (vö. Jer 15,18).

Isten gondoskodik arról, hogy az ő igéje elérje a szívünket. Jeremiásnak ezt mondja Isten: *„Te pedig ne imádkozz ezért a népért!”* A hívők azt szokták mondani, hogy a legszen-
tebb tevékenység az imádság, járjunk közben népünkért, tartsunk imaközösséget... Isten
nem házi bálvány! Ő az élő Isten, akinek könnye özönvízként elárasztotta az emberiséget.

A gonoszság megsokasodott a földön. Nyugati parlamentek felállva tapsolják azt, hogy
– különösebb indok nélkül – egészen a szülésig el lehet végezni az abortuszt, ha az anya
kéri. Ez sátánizmus! Életellenes, családellenes, nemzetellenes dolgokat nemhogy elkövet-
nek, hanem törvényesítenek, és lenyomják az egyház torkán is. Már ahol lehet. Isten azt
mondja Jeremiásnak: *„Te pedig ne imádkozz ezért a népért, ne mondj értük esdeklő imádsá-
got, ne is kérlelj engem, mert nem hallgatlak meg!”* Mi minden van megírva a Bibliánkban!

*„Nem látod, mit csinálnak Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin? A fiak fát szedegetnek, az
apák tüzet gyújtanak, az asszonyok pedig tésztát gyúrnak, hogy áldozati süteményeket készít-
senek az ég királynőjének.”* Izrael választott nép, Isten népe, küldetése van. Isten szent ügyet
bizott rá és az egyházra. Szent feladatot adott, nem lehet helyette akármi mást csinálni.

A hetedik fejezetet megelőző részben olvashatjuk a próféta templomi prédikációját.
Izrael két hatalmas birodalom ütközőpontján élt – ahogy Magyarország nyugat és kelet
között helyezkedik el –, és nagy bajban volt. Istenhez kiáltottak. Folyt a kultusz, mentek
„evangelizációra”, volt „misszió”. Világkrízis, káosz volt akkor is. Jeremiás kiállt a templom
ajtájába, és azt mondta: *„Idejöttök, és azt mondjátok, hogy az Úr temploma ez, és loptok,
csaltok, hazudtok! Azt mondjátok, hogy megszabadultunk, és mégis ugyanazokat a dolgokat
cselekszitek!”* (vö. Jer 7,1–11)

Isten igéje mindnyájunknak szól. Meg akar érinteni, szíven akar találni, mert így nem
mehetnek tovább a dolgok, így nem folyhat a vallásos élet. Magyarországon, Európában,
Nyugaton így nem folytatódhat minden, mert ez a halál útja. Ha nem térünk meg Jézus
Krisztushoz, aki legyőzte a halált, akkor elveszünk a gyerekeinkkel, unokáinkkal együtt.

„Vajon nekem okoznak bosszúságot – így szól az Úr –, nem saját maguknak?” A pénz-
imádat, anyagiasság, perverzítások, a pornográfia és egyéb szennyes dolgok mindnyájun-
kat elérnek. Lelkészkonferenciákon, keresztyén konferenciákon a hotelszobákban megy a
pornónézés. Ezt nem ítékezve mondom! A sátán rázza a rostát, és sokszor a legkülönbek
is elesnek. Isten kiönti a fájaldalmát: Miközben élitek a vallásos életet, működik az egyház,
folyik a bálványimádás is.

A protestánsok most mutogathatnak a katolikusokra: az ég királynőjét tisztelik, ez biz-
tos a „máriázásról” szól. Nem! A Szentlélek megmutatja, hogy számodra mi az ég király-
nője, kinek „gyúrod a tésztát”, kié a szíved. Ahogy Luther mondta: az a te istened, amin a
szíved csüng.

„Vajon nekem okoznak bosszúságot?...” Azt hiszik, hogy bujkálni kell Isten elől, ahogy
Ádám és Éva tette? Ők azok, akiknek nincs helyén az életük, nincs erőforrásuk, hitük,
reménységük, és elvesznek. Nem veszik észre, hogy a halál útján járnak? Azt mondja
Jézus: *„...ahogyan Nőé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfia eljövetele is. Mert amikép-
pen azokban a napokban, az özönvíz előtt, ettek, ittak, házasodtak és férjhez mentek egészen*

addig a napig, amelyen Nőé bement a bárkába, és semmit sem sejtettek...” (Mt 24,37–38). Most is ez történik, nem vesszük észre a krízist. Ez nem egyszerűen csak a koronavírus-járvány, amely éppen tombol a világban, sokkal nagyobb bajok vannak.

„Mert majd szégyen borítja arcukat! Ezért így szól az én Uram, az Úr: Lángoló haragom kiárad erre a szent helyre, emberre és állatra, a mezők fájára és a föld gyümölcsére. Égni fog, nem alszik ki!” Nézünk híradót? Égnek az erdők, az állatok, a települések. Tombol a járvány, és egyházi emberek azt nyilatkozzák, hogy ez biztos nem Isten büntetése. Honnan tudják? Hogy meri ezt kimondani egy ember? Én nem állítom, hogy Isten büntetése, de azt sem, hogy nem az. Kríziseken mennek át házasságok, családok, életek, a gazdaság, a kultúra. Folyik a kultusz, de nincs megtérés.

Isten hív minket megtérésre. Ádám, hol vagy? Éva, hol vagy? Merre jutottál, mi lesz veled? Isten keres minket, és mi a hátunkat mutatjuk neki. Ő pedig, mivel „bolond” Isten, nem adja fel. Pálnál olvassuk: „*az Isten bolondsága bölcsőbb az emberek bölcsességénél*” (1Kor 1,25).

Hóseás prófétának azt mondta az Úr, hogy vegyen feleségül egy parázna nőt, és legyenek tőle gyermekei. Élje át személyesen azt, hogy mit jelent, hogy megcsalja Istent Izrael, az egyház. Ez már az úgynevezett törvénykönyvben, az Ószövetségben benne van, hogy Isten a pusztában keresi a cédát, aki odaadta a szívét, energiáját mindenki másnak. Ezért mondja Jeremiás: Ne gyertek a templomba! Mi ez a színjáték?!

Amikor Jézus bemegy a jeruzsálemi templomba, összeszorul a szíve. Szelíd, engedelmes és alázatos volt, mégis előnti szívét a szent fájdalom, harag: Mi folyik itt, mivé teszitek Atyám házat?! Rablók barlangjává! Elbújtok az Isten elől? Elhagyatottá lesz a ti házatok (vö. Mk 19,46; Jer 7,11; Mt 23,38). Háromezer templomot újítottak fel az elmúlt tíz évben, és nagy részük üres, vagy alig járnak oda. Látjuk, tapasztaljuk, hogyan buknak el sorra a nyugati egyházak. Ahol Istentől átveszi a vezetést az ember és az emberen keresztül a világ, ott nincsen élet.

Miért feszítették meg Jézust? Miért volt ilyen iszonyú indulat vele szemben? Mert azt mondta a templomban, hogy az ő atyjuk az ördög. Nem tudom, hogy beválasztották volna-e a zsinatba, felvették volna-e a teológiára, kibocsátották volna-e őt ilyen kijelentés után: Az atyátok az ördög, mert hazudoztok és embert öltök.

Néhány verssel az igeszakaszunk után olvassuk, hogy Jeremiáson keresztül számonkéri Isten: „*Ki mondta nektek, hogy a gyerekeiteket áldozátok föl?*” Istenre hivatkozva, akkori vallásos zsidó szülők feláldozták a gyerekeiket a Moloknak. Ma mi történik? Évente negyvenmillió magzat pusztul el, jó részük keresztyén országokban. És közben aggódunk, hogy jön a fundamentalista iszlám, és mi lesz a mi keresztyén kultúránkkal?! A muszlimok azt látják, hogy öljük a magzatainkat, iszunk, paráználkodunk, válunk – az egyházban is. Nyugat-európai városokban üzletekben, kávézóknak lehet drogot venni. Bármit meg lehet tenni. Az iszlám törvényvallás, ha ők uralomra kerülnek egyszer, ezeket nem fogják eltűnirni.

Este tizenegy órakor elkísértem egy muszlim ismerősömet imádkozni egy mecsetbe London külvárosában. Ezer férfi volt együtt másfél órán keresztül. Ez sem lehet Isten büntetése, hogy ránk ereszt egy népet? Az egész teremtettség fellázadt, mozognak a tengerek,

a föld és az erdők. Egész nyáron azt láttuk, ahogy lángokban áll a világ. Ilyen még nem volt korábban: Amerika és Ausztrália jelentős része égett.

„Ezért így szól az én Uram, az Úr: *Lángoló haragom kiárad erre a szent helyre, emberre és állatra, a mezők fájára és a föld gyümölcsére. Égni fog, nem alszik ki! Ezt mondja a Seregek Ura, Izrael Istene: Égőáldozataitokat rakjátok véres áldozataitok mellé, és egyétek meg a húst!*” Az úrvacsorátokat, a diakóniai intézeteiteket, a teológiai rendszereiteket – egyétek meg! Föltámasztják ezek a halottat? Jönnek a megtérők? Van újjászületés? Hatással vagyunk a világra? Mindent kitalálunk, új liturgiát, régi liturgiát, de megtérés alig van. Isten azt mondja: Egyétek meg, annak több értelme van, mint ha úgy úrvacsoráztok, hogy tovább paráználkodtok, isztok, gyűlölködtek, békétlenkedtek. Mi értelme van így az egésznek?

„Mert nem az égő- és véres áldozatokról beszéltem őseitekkel, és nem azokról adtam parancsolatot nekik, amikor kihoztam őket Egyiptomból, hanem ezt parancsoltam nekik: *Hallgassatok az én szavamra, akkor én Istenetek leszek, ti pedig az én népem lesztek. Mindig azon az úton járjatok, amelyet én mutatok nektek, hogy jó dolgotok legyen!*” Mi ez az út? A Tóra, a törvény, a Tíz ige. Amit ma lábbal taposnak, vagyis a legtöbben negligálnak, félretesznek, és az egyházban is azt mondják némelyek, hogy ez lejárt, így nem lehet élni, ne törvényeskedjünk. Holott a keskeny úton lehet csak életre jutni. A széles úton sokan mennek a kárhozatba, mondja az Úr.

„De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték, hátukat fordították felém, és nem arcukat.” Olyan ez, mint amikor a fiú készül az első csókra. Minden sejtjével beleszeret valakibe, közeledik hozzá, és a másik elfordul tőle. Talán voltak ilyen szíven ütő élményeink. Isten elsírja ezt a fájalmát: szeretnék megölelni, megcsókolni, szeretnék rád nézni, szememmel tanácsolni téged. Szomjazom utánad! Miért járta végig Jézus, ez a harmincéves jókötésű ácsember a keresztutat? Mert halálosan szereti az embert, a cédává lett egyházat.

Nemcsak Jeremiásra hallgatunk ma, hanem Jézusra is. Jeremiás mindenben igazat mondott, és ezek az igék ma is állnak, de jaj nekünk, ha csak Jeremiást hallgatjuk ma, és nem halljuk meg Jézus szavát: „*Jeruzsálem, Jeruzsálem, (...) hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet!*” (Mt 23,37).

Isten elküldi az ő szavát – ha meg is botránkoznak rajta néhányan, hogy miért ilyen nagy a hangja a missziói lelkésznek. Testvérek, esendő és törekeny vagyok én is, de tudom, hogy az igének igaza van. Az ígét Isten nem bocsátotta szavazásra, hanem kőbe véste, és a te szíved hústábláira is ráírja, ha engeded. Nem kérdezte, hogy mi a véleményetek arról, hogy a házasság egy férfi és egy nő kapcsolata, hogyan kell védeni a szerelmet, a másik jó hírét, az Istennel való élő, személyes kapcsolatot.

Nem tudom, van-e jobb államforma a demokráciánál. Úgy tűnik itt, a nyugati világban nincs. Arra gondoltunk-e, hogy a népuralom milyen következményekkel járhat? Például azzal, hogy öljük meg Mózeset, vagy öljük meg Jézust, Kolbe atyát, Ordass Lajost; bárkit, ha a nép úgy szavaz. Vagy öljük meg szülés előtt a magzatot, ha a nép úgy szavaz, és tapsoljunk felállva, hogy ez a demokrácia. Ez sátánizmus, nem demokrácia.

„De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megátalkodott gonosz szívük tanácsát követték, hátukat fordították felém, és nem arcukat. Attól fogva, hogy kijöttek őseitek Egyiptomból, állandóan küldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem.” Nem a mi dolgunk itt a földön elválasztani a juhokat a kecskéktől, de érezzük a különbséget a között, amikor az élő ige szíven talál, és a között, amikor valakit hallgatunk, aki a saját gondolatait osztja meg. Attól a halott nem támad föl. Csak Jézus Krisztus által támad föl, az ő szavától, amellyel a világot teremtette, amikor azt mondta: „Legyen!”, „Lázár, jöjj ki!”, „Ifjú, neked mondom: kelj fel!”, vagy: „Leányka, ...ébredj föl!” (vö. 1Móz 1; Jn 11,43; Lk 7,14; Mk 5,41). Én is így támadtam föl, és sokan el tudják mondani, hogy szólt hozzátok az Isten. Mi már nem szóltunk hozzá, mi a hátunkat mutattuk neki, és ő volt ilyen bolond szerelmes, hogy utánunk jött. Utánam egy fényképész-zenesz barátom képében, aki megtalált engem Békéscsaba főterén.

„Attól fogva, hogy kijöttek őseitek Egyiptomból, állandóan küldtem hozzátok szolgálóimat, a prófétákat, idejében küldtem. De nem hallgattak és nem figyeltek rám, hanem megmakacsolták magukat, és gonoszabbak lettek, mint őseik.” Tragikus, amikor az egyház megmakacsolja magát és azt mondja, hogy ezek szektások, pietisták, rajongók, máglyára velük! Ige-abortusz folyik, a bennünk megfogadó élet elpusztul. Nem idealizáljuk a negyvenes-ötvenes éveket és a későbbi korszakot sem, de gonoszabbak vagyunk, mint az őseink. Az uralkodó egyháznak is sok hibája, bűne, nyomorúsága volt, de ami ma folyik, az lehangoló.

„Amikor elmondod nekik mindezt, nem fognak hallgatni rád, és bár szólsz nekik, nem fognak válaszolni. Azért ezt mondd nekik: Ez az a nép, amely nem hallgatott Istenének, Az Úrnak szavára, és nem fogadta el a figyelmeztetést! Odavan az igazság, kiveszett szájukból.” Abban az egyházban, gyülekezetben, ahol az ember ül a trónra, megtörténhet, hogy rajta keresztül a gonosz erők beszüremkednek, és Isten távozik. Isten soha nem fogja a nevét adni életellenes törvényekhez és gyakorlatokhoz. Jézus drága szent nevét ne használja senki megtérés nélkül, mert az istengyalázás, mert ezek miatt káromolják az ő nevét.

Az evangélizáció az, amikor Isten maga szól hozzánk: Fiam, lányom, látlak, tudok rólad, ismerem a hátadat, szeretnék a szemedbe nézni, szeretlek! Remeg érted az Isten szíve, evangélikus egyház! Isten nem akarja, hogy elveszünk. Nem akarja a bűnös ember halálát, hanem azt akarja, hogy éljen (vö. Ez 18,23). De az élet megtéréssel, újjászületéssel kezdődik. Rá kell találnunk a forrásra, ahogy rátalált a samáriai asszony Jézusban a Szentlélek által, és azután élő víz folyamai ömlöttek az addig kiszikkadt, parázna belsejéből. Megkaptam már néhányszor, hogy nem kell mindig a megtérésről beszélni. De ha lelkészként nem ezt hirdetem, akkor menjek vissza fényképésznek vagy csináljak valami mást.

Látjátok az ég jeleit, jöjjetek hozzá mindnyájan, akik megfáradtatok, tegyétek le a terheit, mert csak nála van a szíveteknek békessége. Hirdetem ma is Jézust, akinek a sebei-ben van a gyógyulás, aki fölvitte a keresztfára a pornófüggést, a gyűlölködést, haragot, a családi botrányokat. Fölvitte az ő drága és szent testében a mi bűneinket, átokká lett, hogy mi áldássá legyünk.

Élet és halál kérdése a megtérés. Ha ezer teológus tagadja is, hogy van Istennel és Isten nélkül is öröklét, ez akkor is igaz. Én Jézusnak hiszek, és nem fogadom el, hogy utólag átírják a Bibliát. Most éppen ez történik nyugat-európai országokban. Olyan törvények születnek, hogy át kell írni a Bibliát. Átírják ahelyett, hogy újra olvassák! Hogy véletlenül se hirdesse az egyház az igazságot. Gyűlöletbeszéd vádjával egy német evangélikus lelkészt meghurcoltak, bíróság elé vittek.

Bolond idők ezek. Egy ige szerint ilyen időkben jobb, ha hallgat a bölcs. Nem hallgat-hatunk! Persze, elcsendesedünk lassan, ahogy öregsünk, de az ige szól, az ige igazság! Ha Isten ígéje – amelyet abortáltunk sokszor, a prófétáinkat megöltük, kiszorítottuk – elhallgat, Isten könyörüljön rajtunk, mert akkor mindennek vége. De ez az ige szól még: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan!” (Mt 11,28)

Drága Urunk! Köszönjük, hogy jelen vagy a világban. Köszönjük, hogy szerelmed szorongat minket. Köszönjük, hogy a te igéd igazság, és halottakat támaszt fel ma is.

Uram, én magam személyesen is bocsánatot kérek tőled bűneimért, mulasztásaimért, lelkész időszakomban elkövetett botránkoztatásokért. Könyörülj rajtam, könyörülj rajtunk, gyülekezeteinken, egyházainkon!

Az, hogy még mindig szól a te igéd, azt jelzi, hogy még a kegyelem korszakában élünk. Halljuk a hangodat, Uram! Köszönjük, hogy ránk tekintettél a keresztről, és még onnan is jót kívánsz, még ott is imádkozol értünk, mert nem tudjuk mindig, hogy mit cselekszünk.

Köszönjük a törvényt, és köszönjük az evangéliumot! Jövünk hozzád, meg akarunk térni. Kérünk, áraszd ki az életünkbe még jobban, még erősebben a mennyei tüzet, a drága Szentlelket, aki Jézust Úrnak vallja.

Könyörülj világunkon, országunkon, egyházunkon! Adj megújulást, megtérést mindenkinek! Ámen.

Elhangzott 2020. október 10-én az országos evangelizáción, a Budapest-Deák téri templomban.

Október 11.

Válaszd az életet!

„...Szeresd az Urat, a te Istenedet, járj az ő útjain, tartsd meg parancsolatait, rendelkezéseit és törvényeit, és akkor élni és sokasodni fogsz, mert megáld téged az Úr, a te Istened azon a földön, amelyre most bemegy, hogy birtokba vedd. De ha elfordul a szíved, és nem engedelmeskedsz, hanem eltántorodsz, más isteneket imádsz és azokat tisztelled, kijelentem nektek már most, hogy menthetetlenül elvesztek. Nem éltek hosszú ideig azon a földön, ahova most átkeltek a Jordánon, hogy bemenjetelek oda, és birtokba vegyétek. Tanúul hívom ma ellenetek az eget és a földet, mert elétek adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is!” (5Móz 30,16–19)

Ma a demokráciák idejét éljük. Tapasztaljuk, hogy nem mindig a többségnek van igaza. Országok, nagyobb szövetségek, mint például Európa vagy az Egyesült Államok, megszövegeznek bizonyos alapokmányokat, és azokról szavazásokat tartanak.

Van egy olyan alapokmány, törvénykönyv, amit nem emberek írtak, hanem Isten. Ebben nem mindenki hisz. Az egészségtelen bibliakritika (van egészséges is) szinte mindent megkérdőjelez. Úgy bánik a Szentírással, mint amikor egy gyönyörű rózsabimbót szirmonként szétszednek, és végül nem marad belőle semmi.

Isten írt nekünk egy alkotmányt. Ez alapvetően a Tíz ige, a Tízparancsolat, amelynek voltak lábjegyzetei, kultúrához kötött részei. Ezt ő nem bocsátotta szavazásra. Azt mondta Mózesen keresztül: Ezt elétek adom; az élet és a halál útját, az áldás és az átok útját. Mert szeret minket. Ő nem rendőr vagy bíró, hanem a mi Teremtőnk és Atyánk. Azt akarja, hogy az életet válasszuk, hogy áldottak legyünk, gyarapodjunk és megmaradjunk.

A Tíz ige ma is érvényben van. Elkecserekedtem, amikor egy fórumon azt hallottam egyházunk egyik világi vezetőjétől, hogy a Tízparancsolat lejárt, már nem érvényes. A jézusi szeretet korszakában élünk. Ez nem így van! Jézus nem törölte el a törvényt. A Tíz ige ma is az élet útja. Zsidó testvéreink így mondják: a Tóra az az út, amely az életre visz.

Vigyázunk-e a saját lelkünkre, az Istennel való személyes kapcsolatra, amelyről az első három parancsolat szól? A többi az emberekhez való viszonyulásainkról, a jó hírünk védelméről, a vagyoni helyzetünkről, a házasságunk, szerelmünk védelméről szól. Ezek nélkül nem szabad és nem lehet élni.

Kultúránk egy része szembemegy Isten igéjével. A híradásokban látunk olyan felvételeket, amikor valaki véletlenül vagy tudatosan szemben halad a forgalommal az autópályán. A Tízparancsolat nem tekintély sokak számára. Az emberek újabb és újabb törvényeket, szabályokat hoznak, és szembemennek az Isten szerinti forgalommal.

Mit értsünk a jézusi törvényértelmezésen? Jézus azt mondta: „Hallottátok, hogy megmondatott a régieknek: »Ne ölj! Mert aki öl, megérdemli az ítéletet.« Én pedig azt mondom nektek, hogy aki haragszik testvéreire, megérdemli az ítéletet...”. És: „Hallottátok, hogy megmondatott: »Ne paráználkodj!« (ne tört házasságot, ne tegyél tönkre egy másik szerelmi kapcsolatot, házasságot) Én pedig azt mondom nektek: aki kívánsággal tekint egy asszonyra, már paráznaságot követett el vele szívében” (Mt 5,21–22; 27–28). Ő nem lazított a törvényértelmezésen, hanem szigorított. De nem a szigorúság a lényeg. Jézus a szívünkről beszél. Az egoista, individualista, csak magára gondoló szív meg tud-e változni?

Kérjük Isten igéje alapján: Új szívet adj, Uram, énnekem! Olyan szívet, amely tud téged, és a másik embert is szeretni, amely nem megy szembe az élet forgalmával. Isten áldjon meg minket abban, hogy felismerjük az ige igazságát, akkor is, ha a többség másképpen gondolja és másképpen is szavaz.

Isten áldjon meg minket megtéréssel, megújulással, újjászületéssel, hogy a jó úton járjunk, a „keskeny” úton, és célba érjünk.

Október 18.

Férfit és nővé teremtette őket

A szexualitással, házassággal, családdal kapcsolatban az elmúlt hónapokban felforrósodtak a viták. Nemcsak Magyarországon, hanem Európában, a nyugati világban is. Olyan igét kaptunk Mózes első könyvéből, a Genezisből, amely ezzel kapcsolatos.

Mózes első könyve a kezdetekről szól. A könyv így kezdődik: „Kezdetben...” Ez nem helyszíni riport, hanem kinyilatkoztatás, kijelentés. A szentíró Lélek által lényegretörően beszél az idők előtti valóságról, a teremtésről. Hasonló műfajú írás a Jelenések könyve is, amely a végső dolgokról szól.

Mózes könyvében kétféle módon olvasható az ember teremtése, a mai igénkben található az egyik: *„Azután ezt mondta az Úristen: Nem jó az embernek egyedül lenni, alkotok neki hozzáillő segítőtársat. Formált tehát az Úristen a földből mindenféle mezei állatot, mindenféle égi madarat, és odavitte az emberhez, hogy lássa, minek nevezi; mert minden élőlénynek az a neve, aminek az ember nevezi. Így adott az ember nevet minden jószágnak, az égi madaraknak és minden vadállatnak, de az emberhez illő segítőtársat nem talált. Mély álmot bocsátott azért az Úristen az emberre, és az elaludt. Akkor kivette az egyik oldalbordáját, és húst tett a helyére. Az emberből kivett oldalbordát az Úristen asszonnyá formálta, és odavezette az emberhez. Akkor ezt mondta az ember: Ez most már csontomból való csont, testemből való test. Asszonyember legyen a neve: mert férfiemberből vétetett. Ezért hagyja el a férfi apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és ezért lesznek egy testté”* (1Móz 2,18–24).

Isten látja, hogy nem jó az embernek egyedül. Az egyedüllétet ma is sokan átélik. Lehet valaki házasságban, családban, munkatársi közösségben úgy, hogy mégis magányosnak érzi magát. De lehet valaki özvegy, árva, elhagyott, de mégis egyedül. Isten látja a mi árvaságunkat. Ez az ő szeretetteljes diagnózisa: nem jó az embernek egyedül lenni.

Időnként mindenkinek kell az egyedüllét, kell a csend, a nyugalom, visszavonulás, de az ember társas lény, mert Isten ilyenek teremtette. A társaság számunkra elsősorban Isten. Ő a maga képére és hasonlatosságára teremtett minket, a vele való kapcsolatra.

A másik ember utáni vágyódásunk mögött ott van a teljesség iránti vágy is. Nem elég a hatvan-hetven év, az öröklét hiányzik. Nem elég egy fajta étel. A kínaiak ebben élen járnak, mert húsz-huszonötféle ételt is kitesznek az asztalra.

Érdekes jelenség, hogy az ember vágyódik a sokra, teljességre. Isten ezt látja. Megteremti az ember számára az állatokat. Az ember nevet ad nekik, de egyik sem lesz a társa. Istent és a másik embert sokan pótolni akarják macskával, kutyával és egyéb háziállatokkal. Istenítik, imádják őket.

Végül Isten Álmot bocsát Ádámra, és az oldalbordájából formálja az asszonyt. Ez azt jelenti, hogy Isten cselekszik, ő oldja meg a társkérdést. *„Ezért hagyja el a férfi apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté.”* Lényegében egyek, és ezt Isten megáldotta.

Mi szeretettel és tisztelettel vagyunk azok felé, akik más testi, szexuális berendezkedéssel születtek, vagy így szocializálódtak. Irgalommal kell feléjük fordulni. Sokan azt mondják, hogy ebből nem lehet megváltozni. Ez így sem igaz. Találkoztam olyan leszbikus párral, akik megtértek, meggyógyultak, és megváltozott a természetük.

Van, aki élete végéig hordozza ezt a természetet, mert biológiailag nem tud belőle megváltozni. Őket is szereti Isten. Jézusnál mindenkinek helye van. A mi gondolkodásunknak is ilyen értelemben kell megváltoznia, hiszen az elmúlt évszázadokban a homoszexuálisokat sokszor kriminalizálták, börtönbe, a náciak pedig koncentrációs táborba zárták, és megölték őket.

Viszont látni kell, hogy a nagy elfogadtatási hullám hat a bizonytalan, kríziseket átélő fiatalokra. Sokszor a szocializáció alakítja ezt az életformát. Olyan felnőttek veszik körül a kiskorút, akik ilyen irányban ébresztik fel a szerelmet. Az Énekek énekében azt olvasuk, hogy Jeruzsálem lányai, vigyázzatok, fel ne ébresszétek a szerelmet, amíg nem akarja. A szerelmet fel lehet ébreszteni.

Isten az embert férfivá és asszonnyá teremtette. Ezt áldotta meg. Nem kell egyedül lenned, mert Isten nem hagy magadra.

Istenünk! Köszönjük ezt az ígét. Könyörülj rajtunk, vedd ki a szívünkéből az ítélkezést, a szeretetlenséget.

Áldd meg a házasságokat, családokat, hiszen így szaporodunk, így növekszünk, ez a teremtési rend. Könyörülj mindazokon, akik másképpen élnek! Adj nekik szeretet, akár rajtunk keresztül is.

Könyörülj rajtunk, a társadalmon, az országon, a világon, hogy ne bántsuk egymást, hanem mindenki találja meg tebenned, teáltalad a társat egy életre. Ámen.

Október 25.

Szólj, Uram, mert hallani akarjuk a hangodat!

Bibliavasárnap van ma. A reformáció ünnepe előtti vasárnapot nevezték el a Bibliáról. Hitünk a Szentírásan alapul, azzal együtt, hogy nem a betűben hiszünk. A Szentírásban olvassuk, hogy a betű öl, és a Lélek megelevenít (vö. 2Kor 3,6). Nem szeretnénk rossz fundamentalisták lenni, hogy csupán a betű irányítsa hitünket, gondolkodásunkat.

A Szentírásban azt keressük, ami Krisztusra mutat. A bűn, engedetlenség következtében átélt büntetés – mint például a templom lerombolása, a nép deportálása – mind-mind megváltásért, szabadításért kiált.

A mai vasárnap igéje az Ószövetség utolsó könyvéből való. Malakiás könyve csak néhány lapocska. Ígéretekéről olvasunk benne: az Úr elküldi majd követét, aki „*az atyák szívét a gyermekekhez téríti, a gyermekek szívét az atyákhoz*” (Mal 3,24).

A próféta a korábban lerombolt, majd a fogság után felépített új templom papjaihoz és a hívekhez szól. A próféták Isten Szentlelke által diagnosztizálják a népet. Az eredmény

lesújtó. Ez a könyv mégis így kezdődik: „Szeretlek benneteket...” (Mal 1,2). Ez a hitünk alapja és forrása. Isten szeretetből teremtett mindnyájunkat, szeretetkapcsolatra vele és egymással. Ő a törvényt is szeretetből adta, azt a törvényt, amelyet rábízott a Lévi törzsre, a papi vonalra, hogy helyesen magyarázzák.

Ez nagy kérdés a mai időkben is. Óriási felelőssége van a szülőknek, tanároknak, lelkészeknek, hittantanároknak, hogy hogyan értelmezik Isten igéjét. Sokan citálják a Bibliát a mai erkölcsi kérdésekben is. Némelyek átírnák, módosítanak. A Szentírásnak vannak bizonyos cölöpei, alapjai, amelyeket Isten nem vitt testületi ülésre, hogy ott azokat megvitatassák. Ezek nem kultúra- és korfüggők, hanem egyetemes, általános törvények.

Isten ezt mondja Malakiáson keresztül a papoknak: „Szövetségem volt veled [Lévivel], élet és békesség szövetsége. Azért adtam neki, hogy féljen engem. Félt is, és remegve tisztelte nevedet. Igaz tanítás volt a szájában, és nem volt álnokság az ajkán. Békességben és becsületesen élt előttem, és sokakat megtérített a bűnből. Mert a pap ajkai őrzik az Isten ismeretét, és tanítást várnak szájából, hiszen a Seregek Urának követe ő! De ti letértetek erről az útról, és tanításotok miatt sokan elbuktak. Megrontottátok Lévi szövetségét – mondja a Seregek Ura. Ezért én is megvetted és megaláztottá teszed benneteket az egész nép előtt, mert nem ügyeltetek útjaimra, és személyválogatók vagytok, amikor útmutatást adtok” (Mal 2,5–8a).

Isten szövetséget kötött Lévivel, a papi renddel. Az Újszövetség értelmében tudjuk, hogy minden megtért és újjászületett keresztyén ember Isten papja. Isten igéjét közvetíti környezete számára, és őket közbenjáró szeretettel képviseli Isten előtt.

„Szövetségem volt veled [Lévivel], élet és békesség szövetsége. Azért adtam neki, hogy féljen engem.” Ne rettegjen az ember, hanem számoljon Istennel. Az Isten Isten, nem mi írtuk a törvénykönyvet, és nincs joga senkinek – sem az ENSZ-nek, sem Európának, sem egyetlenegy törvényhozónak – átírni az egyetemes isteni törvényeket. „Félt is, és remegve tisztelte nevedet. Igaz tanítás volt a szájában, és nem volt álnokság az ajkán.” Isten így emlékezik Lévi törzsére.

A hazugságban élő világ nem tudja elviselni az igazságot. Ma tekintélyrombolás folyik a világban. A szappanoperákban a szülői tekintély elleni támadás, a törvény, a rendőrség, a politikusok tekintélyének lerombolása. Az egyházat, a papságot szinte csak negatív módon mutatják be.

„Békességben és becsületesen élt előttem, és sokakat megtérített a bűnből.” Gyerekkoromban taszított a bűnről való tanítás. Később értettem meg, ahogyan József Attila is írja az egyik versében: „én nem tudtam, hogy annyi szörnyűség barlangja szívem”.

A bűnről való tanítás nem az erkölcsrendészet vagy a képmutató papok szórakozása, hanem Isten szeretetteljes üzenete az életnek szabályairól. A táplálkozásnak, szerelemnek, szexualitásnak, az egész életnek vannak törvényszerűségei. Ezzel nem szabad és nem lehet visszaélni.

Az egyháznak, és azon belül a papoknak, lekipásztoroknak, presbitereknek és minden elhívott keresztyénnek az a dolga, hogy segítsen azokon, akik a bűn fogságában vannak. A bűn pedig az, ami elválaszt Istentől, sérülést okoz, megtöri az ősi rendet.

A bűnnek mindig van rossz következménye. Kárt okoz, függetlenül attól, hogy a világi törvény vagy az egyházi rendelkezések bűnnek nevezik-e az isteni törvény figyelmen kívül hagyását. Az egyházakban vitatkoznak arról, hogy mi bűn, és mi nem az. Korfüggően kell erről gondolkodni, hiszen nem két-három ezer évvel ezelőtti időkben élünk, de ne felejtjük el, hogy vannak egyetemes törvények és szabályok.

„Mert a pap ajkai őrzik az Isten ismeretét, és tanítást várnak szájából, hiszen a Seregek Urának követe ő! De ti letértetek erről az útról, és tanításotok miatt sokan elbuktak.” Felelőségünk van abban, hogy megszólalunk-e, és hogy mit mondunk. A papok szája őrzi Isten ismeretét! Nem egyszerűen törvényekről beszélünk. Még a papagáj is meg tudja tanulni a Tízparancsolatot. Isten ismeretéről, a vele való kapcsolatáról van szó.

A keresztyének elsősorban nem a törvényt, hanem Isten szeretetét hirdetik. Ahogyan Malakiás könyve kezdődik: Szeretlek benneteket. Tudom, hogy a 21. században is nehéz hűséges keresztyénnek lenni és az igazság útján járni. Ezt mondja az Úr: Tudok rólatok, megáldalak és megerősítelek benneteket. Ne adjátok fel! „Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját!” (Jel 2,10)

Október 31.

Deformáció vagy reformáció?

A reformáció napján arra emlékezünk, hogy Isten elkezdte megújítási munkáját az egyházban. Ez nem azt jelenti, hogy Isten rosszul alkotta meg az embervilágot és az egyházat. Ő szeretetből szabadságot adott az embernek, hogy ne legyen olyan, mint egy gép vagy egy idomított állat. Döntési képességgel ruházta fel. Lelkiismereti és hitbeli kérdésekben szabadságot adott nekünk. A születésről és halálról viszont nem mi döntünk.

Az egyház története során időnként nullpontra, sőt a 16. században mínuszba került. Nem véletlenül várták a világ végét. Luther is úgy gondolta, hogy annyira megromlott Európa és az egyház, hogy eljön Isten végső ítélete, de még utoljára megszólaltatja az evangéliumot, megtérésre hívó szavát.

Akkoriban is volt iszlamizáció, törökök tömegei szállták meg a kontinens egy részét. Luther azt mondta, hogy a török Isten kezében vessző, amivel megfenyíti Európát. Azt is hangsúlyozta, hogy ellene kell állni és meg kell védeni családjainkat, városainkat, kultúránkat.

A mai prédikációs ige Jeremiás könyvéből való (Jer 23,23–30). Jeremiás nagy reformátor volt. Ezt írja a hamis prófétákról Isten üzenetként: „Hallottam, hogy mit mondanak a próféták, akik hazug módon így prófétálnak nevemben...” (Jer 23,25).

Hazug módon Istenről beszélni?! Karl Barth, a 20. század egyik nagy református teológusa mondta, hogy annál rafináltabb ateizmus nincs, mint Istenről beszélni, de Isten nélkül. Istenről beszélni, elméleteket gyártani, felhasználni a teológiát, a bibliai motívumokat különböző célokra, amelyek nem Istentől valók.

„...így prófétálnak nevemben: Álmodtam, álmodtam! Meddig tart még ez? Van-e valami a hazugságot prófétáló próféták szívében, akik saját szívük csalárdságát prófé-

tárlják?” (25–26.) Nem elég az, hogy valaki keresztyénnek, lelkipásztornak mondja magát, vagy egyháznak a szervezetét.

„El akarják talán feledtetni népemmel az én nevemet álmaikkal, amelyeket elbeszélnek egymásnak, ahogyan Baal kedvéért őseik is elfeledték nevemet? Az a próféta, aki álmot látott, mondja meg, hogy csak álom volt. De aki ígét kapott, hirdesse ígét igazán! Mi köze a szalmának a tiszta búzához? – így szól az Úr. Nem olyan-e az én ígém, mint a tűz – így szól az Úr –, vagy mint a sziklazúzó pöröly? Ezért rátámadok az olyan prófétákra – így szól az Úr –, akik egymástól lopkodják igéimet! Rátámadok az olyan prófétákra – így szól az Úr –, akik csak a szájukat jártatják, és azt állítják, hogy az kijelentés.” (27–31.)

Ezek kemény szavak. Isten elküldi az ő igéjét minden korban. Az egyház a történelem folyamán sokszor abortálta azt, nem engedte, hogy megfogadjon, felnövekedjen az ereje és hatása az emberekben.

Jézus élete is így kezdődött földön. Megfogant Mária méhében, felnőtt férfi lett, és ő maga lett az Ige. Az egyház célja az, hogy Jézus megszülessen közöttünk és bennünk, és felnövekedjen. Ne a saját álmainkat, céljainkat éljük meg az egyházban! A teológiai tanártól kezdve a lelkészen keresztül a presbiterig mindenki Isten élő igéjét szólja. Az ige kerüljön a helyére!

A reformációnak ilyen alapvető céljai voltak. Kimondták elődeink, hogy egyedül hit által üdvözülhetünk. „Sola fide”. Nem a mi produkciónk a hit, hanem Istentől kapott ajándék. Hiszem, hogy ő meghalt értem, és őbenne, őáltala új életem van.

Az egyház egyetlen kincse Krisztus. „Solus Christus”, azaz egyedül Krisztus. Az egyháznak krisztusközpontúnak kell lennie. Krisztusnak teret kell adni, nem egyszerűen képet és szobrot kell készíteni róla, és mindenféle műveket, doktori disszertációkat írni az életéről, amelyeket aztán föltesszük a polcra. Jézus él, ma is ő az egyház pásztora. Tisztelettel mondom, hogy az egyház feje nem a pápa, nem a püspökök, hanem egyedül Jézus Krisztus. Jézus él, vannak gondolatai, célja, akarata, szava, és ezt mi Szentlélek által megérthetjük.

Harmadikként ki kell emelni a „sola gratia” igazságát: egyedül kegyelem által van üdvösségünk. Ahhoz nincs szükség emberi teljesítményre. Különböző felekezetekben arról tanítanak, hogy mit kell tennünk az ébredésért, a megújulásért: ha böjtölsz, imádkozol, akkor eljön Isten országa. Nem, az Isten országa már itt van! Nem azért jött el, mert mi kértük, hanem itt van a mi imádságainktól függetlenül, sőt, imádságaink és kegyességünk ellenére.

A negyedik „sola” a reformáció alapjai közül a „sola Scriptura”: egyedül a Szentírás. Minden ige fontos, amely Krisztusra mutat, amely Krisztus mércéjének megfelel, tanításával megegyezik. Azt olvassuk a Zsidókhoz írt levélben, hogy Isten sokszor és sokféleképpen szólt a történelemben, de az utolsó időkben az ő Fia által szól hozzánk.

Azért van szükség reformációra a római katolikus egyházban, az ortodox, a protestáns világban, minden felekezetben, minden gyülekezetben, mert ami elromolhat, az el is romlik. Deformálódik a gyülekezet külső, belső bajok, támadások miatt. Isten munkája a reformáció. Dehogyan Lutheré, Kálviné vagy az anabaptistáké! Isten munkája a helyreállítás, amikor az igére, az eredeti elképzelésére, a prototípusra visszaállítja az egyház életét, munkáját, rendjét.

Isten áldjon meg minket elsősorban személyes életünkben. A megújulás úgy kezdődik, hogy valaki személyesen hitre jut. Átéli, hogy az Isten szól hozzá. Az ő igéje olyan, mint a tűz. Jeremiás írja: csontomba van rekesztve, és ha nem szólok, ha nem jön ki a számon, akkor az oldalamon fog kijönni (vö. Jer 20,9). Az ő igéje olyan, mint a sziklazúzó pöröly, a legkeményebb szívet is össze tudja törni (vö. Jer 23,29).

Nem tudunk egymásnak hitet adni, nem tudjuk megújítani az egyházat, legfeljebb meghallhatjuk a Főpásztor hangját, hogy ő jön, szól hozzánk. Ő meg tudja és meg akarja újítani egyéni életünket, ami aztán kihat a környezetünkre. Az a feladatunk, hogy legyünk kiáltó szó a pusztában.

Köszönjük, hogy nem szunnyad Izrael őrizője, hogy te munkálkods, ahogyan ezt Jézus vallotta: „Az én Atyám munkálkodik, én is munkálkodom”.

Urunk, könyörülj rajtunk, könyörülj az európai keresztyénségen, egyházon, hogy betöltse szolgálatát, hivatását. Hogy ne deformálódjon, hanem reformálódjon. Hogy minden felekezet egyre közelebb kerüljön az igéhez, a kegyelemhez, a hithez és az Írás üzenetéhez. Ámen.

November 1.

Élők, holtak, szentek

Különös napokat élünk. A járvány újult erővel tombol, sokkal inkább, mint tavasszal. A jóléti Nyugat most kapkod. A belga kórházak telítődtek, kevés az orvos, kevés a lélegeztetőgép. Nagy nyomorúság ez.

Törökországot földrengés és szökőár sújtotta. Az emberek maszkban szaladnak ki házaikból, nem alhatnak nyugodtan otthonaikban. Látjuk a varsói képeket, ahogy lengyel fiatalok berontanak egy misére Lengyelországban, és megzavarják az istentiszteletet. Nők tüntetnek azért, hogy szabadon megválhassanak magzataiktól. Meggyalázzák II. János Pál pápa szobrát.

A mai egyházi vezetés Rómában nyilatkozik, hogy a homoszexuális életformát törvényesíteni kell. Nem a házasságról, hanem az élettársi kapcsolatról van szó. Több ezer év után, a kor nyomására megváltoztatnák a Szentírás kijelentését.

Tegnap a reformáció ünnepe volt. Arra emlékeztünk, hogy Isten nem adja föl. Legalábbis a mai napig, és próbálja az ő megbolondult, hűtlen népét visszavezetni a forráshoz. „Ad fontes” – vissza a forrásokhoz – ahogy Melanchthon, Luther munkatársa írta. Vissza a tiszta forráshoz, az élő vízhez! Vissza az Igéhez, Krisztushoz, a hit általi megigazuláshoz, vissza Isten kegyelméhez.

Ma mindenszentek napja van. Ezt a protestánsok ugyan nem ünneplik, de hálát lehet adni az elődeinkért. Az én nagymamám is „szent” volt, és vannak még sokan, akiknek a nevét nem jegyezték föl. Például a barátom, a nyolcvanas években Gerendás nevű faluban. Tizenháromgyerekes parasztcsaládból származó plébánosként két kezével építette

fel a szeretetotthont. Átadási ünnepséget sem szervezett, nevet sem adott a szeretetotthonnak, csak működött az intézmény. Mert működött a hite. Számomra ő is Istennek a szentje, kiválasztottja. Hálát adok értük, nem feltétlenül november elsején, de egy ilyen ünnep emlékeztet minket arra, hogy az évszázadok során sok névtelen ember, keresztyén adta életét hitéért, családjáért, kultúrájáért, nemzetéért.

Itt átvezet a gondolat a holnapi napra, a halottak napjára. Falun mi, evangélikusok is kimentünk a temetőbe, és tartottunk istentiszteletet. Nem beszélgettük a halottakkal, de mivel ott helyeztük el a testüket, miért ne lehetne virágot vinni, mécsest gyújtani, hálát adni értük, és miért ne lehetne a „parton innen lévőknak” hirdetni az élet értékét, szépségét? Hogy még itt, időben rendezzük a dolgainkat Istennel és emberrel. Ahogy Isten Ézsaiáson keresztül mondja Ezékiás királynak: *„Rendelkezz házadról, mert meghalsz...”* (2Kir 20,20).

Jó, ha vannak ilyen napok, amelyek emlékeztetnek minket arra, hogy kilépünk, elmegyünk innen egyszer. Lehet, hogy ma, vagy heteken belül, de lehet, hogy még évtizedek állnak előttünk. Meg kell tölteni az éveket Istentől kapott élettel.

Jézus hangsúlyosan beszél arról, hogy: itt és most rendezd az életedet! Ne hagyj az exit utánra! Hogy akkor mi lesz, azt bízd Istenre, az már az ő ügye, abba mi nem tudunk beleszólni. Azt olvassuk a Szentírásban, hogy ha éppen áldozatot viszel a templomba, és eszedbe jut, hogy „testvérednek valami panasza van ellened”, tedd le, és ne menj be. Ne szenteskedj, ne vallásoskodj, hanem menj és békülj meg ellenfeleddel, amíg úton vagy (vö. Mt 5,23–26).

„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket...!” (Zsid 3,15) Amikor Jézus azt mondja Zákéusnak, hogy ma este az ő házánál kell lennie, akkor Zákéus ne mondja (nem is mondta), hogy nem ér rá, be van táblázva, értekezlete lesz, majd ha nyugdíjba megy... Ha így hal meg, ahogy van, akkor is majdcsak lesz valami, majd kiimádkozzák a tisztítótűzből. Nem! Ma, most, most...! A tisztítótűz itt van. Nem érezzük, hogy itt van a tűz, amely meg akarja tisztítani a mi szívünket, lelkünket, szellemünket? Isten igéje olyan, mint a tűz. Azt a sok virágot ne a sírra vigyük ki, hanem amíg itt van édesanyánk, itt vannak a szeretteink, szálanként adjuk oda nekik – ahogy Gyökössy Bandi bácsi tanította.

A mai prédikációs ige: *„De én az Urat várom, a szabadító Istenben reménykedem: meg is fog hallgatni Istenem! Ne örülj bajomnak, ellenségem, mert ha elestem is, fölkelek, ha sötétségben lakom is, az Úr az én világosságom. Viselnem kell az Úr haragját, mert vétkeztem ellene. De majd ő intézi peremet, és igazságot szolgáltat nekem. Kivisz a világosságra, és gyönyörködöm igazságában”* (Mik 7,7–9).

Szeretem ezt az ígét, sokszor idézzük is. Akkor Izraelnek Babilon volt az ellensége. Ebben a hitvallásban az is benne van, hogy érezték, hogy vétkeztek Isten ellen, a Tíz ige ellen. Isten büntetése nem jogtalan, el kell szenvedniük az Úr haragját. De ne örüljön az ellenség: *„ha elestem is, fölkelek”!*

Jézus azért jött, hogy az elesetteket fölemelje, a megfáradtakat magához hívja, a bűneik miatt roskadozókat vagy a halálfélelem miatt rettegőket megszabadítsa. Azokat, akik

egész életükben rabok voltak a haláltól való félelem miatt – olvassuk a Szentírásban (vö. Zsid 2,15).

Drága Urunk! Köszönjük, hogy szólsz hozzánk ezekben az igékben. Köszönjük, hogy ma reggel is hívsz minket egy valóban zavaros, felfordult, bajban lévő, részben a te haragodat hordozó világban.

Urunk, könyörülj rajtunk! Állíts lábra minket, állítsd helyre a mi hitünket, szívünket, hogy ha el is esünk, fel tudjunk kelni. Megújuló hittel benned bízva menjünk tovább életünk útján. Ámen.

November 8.

Boldog halottak

Egyházunkban ez az úgynevezett ítéletvasárnap. Nem szeretjük hallani az ítélet szót. Pedig az ember erkölcsi lény. Isten képeré és hasonlatosságára teremtetett. Felel az életéért, környezetéért, sőt minden kimondott szóért. Nem mindegy, hogyan élünk.

Az interneten olvastam: „Már itt a földön megkapjuk azt, amit megérdemlünk, visszkapjuk azt, amit másoknak okoztunk”. Ez részben igaz. A bűn magában hordozza a büntetést. Ezt világnézettől függetlenül átéljük az emberek.

A bűn természetellenes dolog, fájdalmat okoz, megsérti a szeretetet, ezért az is szenved, aki elköveti. Dosztojevskij nagyszerű regényében, a *Karamazov testvérekben* Zoszima sztarec, az öreg szerzetes meghajol a legnagyobb bűnös előtt. Fialat tanítványa megrökönyödve kérdezi, hogy miért hajolt meg előtte, hiszen ő a legbűnösebb a családban. Azt feleli erre az öreg, hogy nem előtte hajoltam meg, hanem a szenvedése előtt, mert ő a legbűnösebb, ezért ő az, aki leginkább szenved.

Az Apostoli hitvallásban mondjuk: „eljön ítélni élőket és holtakat”. Mindenki megáll Isten előtt, és felel minden szaváért, cselekedetéért. De van tiszta lap Jézus Krisztus áldozata által. Nem kell várni az ítélet napjáig. Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, tegyétek le a terheiteket! – mondja nekünk Isten. Luther nyomán mondom, hogy Isten felajánlja nekünk a szent cserét: tedd a bűneidet, fájdalmaidat, betegségeidet, nyomorúságaidat, átkaidat az Isten bányára, ő pedig neked adja az ő kegyelmét és szeretetét. Ezt a szent cserét nemhogy naponta, percenként megélhetjük. Az élő hitű keresztyéneket ez élteti.

A mai napra kijelölt igeszakasz a Jelenések könyvéből való. Ez a irat a Néró-féle keresztyénüldözések után íródott, és fontos kijelentéseket tartalmaz. A prédikációs ige a Jelenések 1könyve 4,6–13 részéből való. Így kezdődik: „*Láttam, hogy egy másik angyal repül az égen: az örök evangélium volt nála...*”.

Az evangélium örök! A törvényeket, alapokmányokat az emberek megváltoztatják, de az evangélium örök. Van bűn, bűnhődés, de van megváltás, katarzis, megtisztulás, és van örök élet. „*Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta, hogy aki hisz benne, el*

ne vesszen, hanem örök életet legyen.” (Jn 3,16) Ez az evangélium, amely rád is vonatkozik. Hallgasd örömmel, és fogadd el!

„...az örök evangélium volt nála, hogy hirdesse azoknak, akik a földön laknak...” – folytatódik a Jelenések könyvének részlete. Az evangélium ma is hirdettetik mindenhol, és eljut a föld végső határáig.

„...minden népnek és törzsnek, minden nyelvnek és nemzetnek; és hatalmas hangon így szólt: *Féljétek az Istent, és adjatok neki dicsőséget, mert eljött ítéletének órája...*” Az emberek egy része attól boldog, hogy függetleníti magát Istentől, a felelősségtől. Megszabadul attól a tehertől, hogy erkölcsi lényként egyetemes, örök értékek szerint kellene élnie. A vezetők sok esetben életellenes törvényeket hoznak.

„...imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet, a tengert és a vizek forrásait! Egy második angyal követte őt, aki így szólt: *Elesett, elesett a nagy Babilon, amely féktelen paráznasága borával itatott meg minden népet.*” Ma ez történik. A nagy istenellenes erő itatja a népeket a paráznaság, a hűtlenség, az erkölcstelenség, az istentelenség, az istenellenesség borával. Az emberek egy része kába, részeg, manipulálható és kiskorúsítható.

„Egy harmadik angyal is követte őket, és így szólt hatalmas hangon: *Ha valaki imádjá a fenevadat és annak a képmását, és felveszi annak a bélyegét a homlokára vagy a kezére, az is inni fog az Isten haragjának borából, amely készen van elegyítetlenül haragjának poharában, és gyötrődni fog tűzben és kénben a szent angyalok és a Bárány előtt; gyötrődésük füstje felszáll örökkön-örökké, és sem éjjel, sem nappal nincs nyugalom azoknak, akik imádják a fenevadat és annak képmását, és akik magukra veszik az ő nevének bélyegét.*” Egyes termékeken a sátánt ábrázolják. A sátán leginkább nem így jelenik meg, hanem jóképű, kedves. Szabadságot hirdet, miközben ő maga is rab; és megtéveszti, ragságba vonja az embereket.

„*Itt van szükség a szentek állhatatosságára, akik megtartják az Isten parancsait és a Jézus hitét.*” Ez a mai üzenet! Még a legjobbakat is megéri ez a negatív szellemiség, a legerősebbeket is megrendíti. Isten segít nekünk, ad Lelket, mennyei látást, erőt. Nem mi szedjük össze magunkat, hanem az élő Istennel való erőteljes, személyes kapcsolat adja meg nekünk ezt a Jézus-hitet ilyen bolond időkben is.

„*És hallottam egy hangot az égből, amely ezt mondta: Írd meg: Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg, mostantól fogva. Bizony, ezt mondja a Lélek, mert megnyugszanak fáradozásaiktól, mert cselekedeteik követik őket.*” Boldogok a halottak?! Azok, akik az Úrban halnak meg – erről van szó! Sok helyen üldözik és meggyilkolják a keresztyéneket. Tavaly tízezer keresztyén templomot romboltak le vagy gyaláztak meg a világban. Nagy a konfrontáció, az antikrisztusi tombolás, mégis azt mondja a mai ige, hogy boldog az, aki az Úrban hal meg. Mert az Úrral él, az Úrral hal meg, és a cselekedetei követik őt. Az Istentől kapott programot beteljesítette. Lehet, hogy botladozva, esendő módon, de az élő Isten megtartotta őt.

Uram, „*taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!*” (Zsolt 90,12)

Köszönjük, Istenünk, hogy még élünk, hogy még itt vagyunk, hogy reggel felébredtünk, van táplálékunk, ruhánk, otthonunk, és neked gondod van lelkünkre, szívünkre, szellemünkre. Köszönjük a mai táplálékot.

Köszönjük Urunk, hogy erkölcsi lényeknek teremtettél minket, gondolkodhatunk, értelmezhetjük életünket. Köszönjük a te szavadat, igédet, a Tízparancsolatot, az örök evangéliumot, hogy van esély és remény. Hogy nincs olyan mélység, sötétség, távolság, amit a te szereteted ne hidalna át.

Kérlek, áldj meg minket, adj mennyei erőt, derűt, adj bűnbocsánatot! Add, hogy az ítéleten már most átmenjünk; földi életünkben átkerüljünk a halálból az életbe. Ámen.

November 15.

Mi a reménység alapja?

Naponta halljuk a súlyos híreket, mindnyájunk életéhez egyre közelebb kerül a járvány. Sokan megbetegszene, több mint ötszázan vannak lélegeztetőgépen. Szívszorítóak ezek a hírek. Átéljük a földi élet törekenységét.

Az adventi időszak előtti vasárnapokon az egyház a végső időkkel, eseményekkel foglalkozik. Jézus hangsúlyosan beszélt a végidőkről. Egyszer véget ér az út ezen a földön. Céllal vagyunk itt, nem véletlenül. Van tartalma, értelme a földi életünknek. Egy héttel ezelőtt az ítélet állt a középpontban. A mai vasárnap mottója a reménység, a jövő vasárnapon pedig az örök élet lesz a téma.

A prédikációs alapige a Jelenések könyvének utolsó fejezetéből való. Jézus mondja: *„Íme eljövök hamar, velem van az én jutalmam, és megfizetek mindenkinek a cselekedete szerint. Én vagyok az Alfa és az Ómega, az első és az utolsó, a kezdet és a vég. Boldogok, akik megmossák ruhájukat, mert joguk lesz az élet fájához, és bemennek a kapukon a városba. Kívül maradnak az ebek, a varázslók és a paráznák, a gyilkosok és a bálványimádók és mindenki, aki szereti és cselekszi a hazugságot”* (Jel 22,12–14).

Jézus az idős, száműzött János apostolon keresztül ezt üzeni: *„Íme eljövök hamar, velem van az én jutalmam, és megfizetek mindenkinek a cselekedete szerint”*. Azt mondja az irgalmas Jézus, hogy a cselekedeteink szerint megfizet nekünk. Riasztó ez a mondat.

„Én vagyok az Alfa és az Ómega, az első és az utolsó, a kezdet és a vég.” Nem baj, ha hallja ezt a magát istenítő ember, emberiség. Nem velünk kezdődött a történelem, az egyház, nem mi vagyunk a világ közepe, hanem van élő Istenünk, aki az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég.

„Boldogok, akik megmossák ruhájukat, mert joguk lesz az élet fájához, és bemennek a kapukon a városba.” Ez utal a kiűzetésre a paradicsomból, az Isten közelségéből. Jézus Krisztus által, a megváltás által visszakerülhetünk a paradicsomi állapotba. Nem a temetőben lesz „örök lakásunk”, és nem az emlékezetben élünk tovább; nem addig élünk, amíg emlékeznek ránk és amíg szeretnek bennünket.

A földi élet célja a felkészülés az örök életre. Az egyház egy része visszaélt ezzel az üzenettel. Azt hirdették – főleg a szegény tömegeknek –, hogy csak szenvedjenek, vállalják a nyomort, majd a mennyországban megkapják a jutalmukat. Jézus nem erről beszélt. Azt tanította, hogy már itt, a földön eljön az ő országa, és itt kell és lehet rendeznünk életünket Istennel és az emberekkel. Ez a reménységünk alapja.

A heti igé: „*Mindnyájunknak leplezetlenül kell odaállnunk Krisztus itélőszéke elé*” (2Kor 5,10). Ott nem ment meg minket a papi palást, sem semmilyen igazolvány. Leplezetlenül kell odaállnunk, úgy, ahogy vagyunk, akik valójában vagyunk.

„*Boldogok, akik megmossák ruhájukat, mert joguk lesz az élet fájához, és bemennek a kapukon a városba.*” Azokat mondja boldognak Jézus – János apostol által –, azoknak van reménységük a végső időkkel kapcsolatosan, akik megtisztulnak. Akik megmossák életüket, ruhájukat a Bárány vérében, akik elfogadják Jézus Krisztus áldozatát. „*Boldogok, a tiszta szívűek, mert ők meglátják Istent*” – olvashatjuk Máté evangéliumában (Mt 5,8). Már itt, a földi életben meglátják Istent.

Ehhez hozzá kell olvasnunk a következő mondatot is: „*Kívuil maradnak az ebek, a varázslók és a paráznák, a gyilkosok és a bálványimádók és mindenki, aki szereti és cselekszi a hazugságot.*” A kutya tisztátalan állatnak számított. Az eb azt az embert jelöli, aki nem akar megtisztulni.

Istennek nem az a foglalkozása, kedvtelése, hogy elítéljen minket, de elmondja az igazságot. Azt gondoljuk, hogy ha van mennyország, akkor ott tovább folyhat az a „cirkusz”, gyűlölet, gátlástalan vétkezés, amit az ember művel a világban és részben az egyházban? Nem, itt kell átmennünk a megtisztuláson, itt lehetséges elfogadnunk Istentől a bűnbocsánatot. Kilépünk a tér-idő-anyag világból, és akik Istent szeretik, azokat ő fogadja: „*Jöjjetek, Atyám áldottai...*” (Mt 25,34). Ő senkit nem akar elkárhozatni.

Még egy mai igé: „*Mert közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal meg önmagának; mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Tehát akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk. Mert Krisztus azért halt meg, és azért kelt életre, hogy mind a holtakon, mind az élőkön uralkodjék*” (Róm 14,7–9).

Az Isten döntése kegyelmi döntés, amelyet mi elfogadhatunk.

Köszönjük, Istenünk, ezt a mai napot. Köszönjük, hogy a szívünkre beszélsz, hogy éljünk felelősen az életünkkel.

Imádkozunk ezért a sérült, sebesült, törékeny világért. Elsősorban a lélegeztetőgépen lévőkéért, a betegekért, azokért, akiknek a szívét összeszorítja a félelem. Imádkozunk a gyászolókéért, Uram, és különösen is az egészségügyi dolgozókéért, orvosokért, nővérekért.

Urunk, kérünk adj megtérést, kijózanodást ezekben a nehéz időkben! Ámen.

November 22.

A könnyeket törölő Isten

Ma az örök élet vasárnapja van. Az egyházi esztendő utolsó vasárnapját nevezik így. Isten az embert teljességre, örök, egészséges, normális életre teremtette. Teljességre vágyódik mindenki. Ennek a kereséséről szólnak a vallások, a filozófiák. Erről ad jelzést minden tévút is.

A mai igénk így kezdődik: *„Ezek után láttam: íme, nagy sokaság volt ott, minden nemzetből és törzsből, népből és nyelvből, amelyet megszámolni senki sem tudott; a trón előtt és a Bárány előtt álltak fehér ruhába öltözve, kezükben pedig pálmaágak, és hatalmas hangon kiáltották: Az üdvösség a mi Istenünké, aki a trónon ül, és a Bárányé!”* (Jel 7,9–10). Az első században, kegyetlen keresztyénüldözések után keletkezett ez az irat. Jézus üzen a Patmosz szigetére száműzött idős János apostolon keresztül, és erősíti a gyülekezetet.

Néhány évvel ezelőtt huszonegy kopt keresztyén férfit fejeztek le. Hazamehettek volna, ha megtagadják Jézust. Kivégzésük előtt Jézus nevét kiáltották. Honnan ez az erő? Onnan, hogy látnak egy másik dimenziót, látnak egy másik országot, és tudják, hogy nem a föld alá kerülnek, hanem a Bárány elé mennek. Ez az ige nem helyszíni riport, hanem kijelentés arról, hogy az exit után hová kerülünk.

„Az angyalok mind ott álltak a trónus, a vének és a négy élőlény körül, arcra borultak a trón előtt, és imádták Istent ekképpen: Ámen! Az áldás a dicsőség és a bölcsesség, a hálaadás és a tisztesség, a hatalom és az erő a mi Istenünké örökkön örökké. Ámen” – szól az igerész folytatása (11–12.).

Ez itt kezdődik, földi életünkben. Aki hisz a Fiúban, Jézus Krisztusban, annak örök élete van. Miért küzdünk, miért harcolunk az elhunytakért? Az örök élet vasárnapja az élők napja, nem a halottaké. Az örök élet ma és most kezdődik el. Jézus azt mondja a gyászoló Máriának és Mártának, hogy ő a feltámadás és az élet, aki vele él, vele kapcsolatban van, annak van élete és feltámadása (vö. Jn 11,25–26).

„Ekkor megszólalt az egyik vén, és megkérdezte tőlem: Kik ezek a fehér ruhába öltözöttek, és honnan jöttek? Ezt mondtam neki: Uram, te tudod. Ő így válaszolt: Ezek azok, akik a nagy nyomorúságból jöttek, és megmosták ruhájukat, és megfehéřítették a Bárány vérében.” (13–14.) Megtisztultak, ezért boldogok. Látják Istent. Ezek azok, akik a nyomorúságból jöttek, tehát a földi életben felvállalták a hitvalló, őrálló, evangelizáló, missziói szolgálatot, amit Jézus is tett. Ez a hazugságban, gonoszságban élő világnak nagyon nem tetszik. A keresztyéneknek örömeik, boldogságuk, békeségük mellett van egy nagy nyomorúságuk is: az üldöztetés. Ugyanaz a sorsuk, mint Jézusnak.

„Ezért vannak az Isten trónja előtt, és szolgálnak neki éjjel és nappal az ő templomában, és a trónon ülő velük lakik. Nem éheznek és nem szomjaznak többé...” (15–16.) Tehát nem hiányzik már nekik semmi, mert ott vannak a teljességben. *„...sem a nap heve, sem más hőség nem bántja őket, mert a Bárány, aki középen a trónnál van, legelteti őket, elvezeti*

őket az élet vizének forrásaihoz, és Isten letöröl szemükről minden könnyet” – fejeződik be az igerészünk a 17. verssel. Micsoda látás, micsoda jelenet! Sok könny összegyűlik a mi életünkben. Az 56. zsoltárban azt olvassuk, hogy könnyeinket tömlőibe gyűjti az Úr. Végül pedig majd az Isten maga törli le életünk könnyeit, fájdalmait.

Van teljesség, hazajutás, megerősödés. Az elkeseredett, elfáradt Illést az angyal ébreszti fel. Isten igéje talán így ébresztget minket ezekben a megterhelt, nyomorúságos időkben. Isten tud rólad, szeret téged, mennyei látást és erőt akar adni neked. Bőjte Csaba testvérünk, aki megbetegedett, azt üzenete a kórházból, hogy él az Isten.

Adjon az Úr mennyei erőt, derűt, kegyelmet, hogy végigjárjuk ezt az utat. Olyan jó lesz majd ott, a trón előtt együtt lenni Isten szeretetének fényében, ahol már nem lesz sírás, nem lesz elválás, nem lesz búcsúzás, hanem csak fény és megújulás.

November 29.

A fű megszárad, az ige megmarad

Advent első vasárnapjának prédikációs igéje: *„Tisztítsátok meg lelketeket az igazság iránti engedelmességgel képmutatás nélküli testvérszeretetre, egymást kitartóan, tiszta szívből szeressétek, mint akik nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születtetek újjá, Isten élő és maradandó igéje által. »Mert minden test olyan, mint a fű, és minden dicsősége, mint a mező virága: megszárad a fű, és virága elhull, de az Úr beszéde megmarad örökké.« Ez pedig az a beszéd, amelyet hirdettek nektek” (1Pt 1,22–25).*

Eltelt az egyházi esztendő. Újat kezdünk advent első vasárnapjával. Mi még itt vagyunk a földön, ellentétben sokakkal, például Balázs Fecó énekessel, aki az elmúlt héten ment el. Láttam egy listát azokról az ismertebb személyekről, akik ebben az évben hunytak el. Nagy a forgalom, a jövés-menés ezen a földön.

Kamaszlelkemet valamikor megérintette ez az ige. Tizenhat-tizenhét éves voltam, amikor felírtam egy idézetekre szánt füzetbe ezt a mondatot: *„...minden test olyan, mint a fű, és minden dicsősége, mint a mező virága: megszárad a fű, és virága lehull...”*. Elgondolkodtatott, hogy bárki, bármikor „elszáradhat”. A fű, a virág, a mező gyönyörű tud lenni. Szép, de mégiscsak elszárad. Megérkeztek az első talajmenti fagyok, elkókadnak a virágok.

Akkor még nem ismertem Isten élő igéjét. A „betűt” ismertem, mert bibliaolvasó családban nőttem fel. Nem volt jelentősége számomra a bevezető szavaknak: *„...mint akik nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születtetek újjá, Isten élő és maradandó igéje által”*.

Tehát a romlandó, a romlott, az elhaló, az elfáradó, a sírba kerülő találkozhat a romolhatatlannal. Az Isten igéje élő beszéd, amely által a világot teremtette. Új világot tud teremteni egy maffiózó, egy öngyilkosságra készülő, egy halálfélelemben lévő ember szívében, lelkében. Új világot tud teremteni egyetlen isteni szó.

Figyeljünk erre az igére: „...»megszárad a fű, és virága lehull, de az Úr beszéde megmarad örökké«. Ez pedig az a beszéd, amelyet hirdettek nektek” – írja Péter, akit szintén megváltoztatott Isten igéje.

Jézus nem tutyimutyi valaki volt, nem egy finom kezű értelmiségi, hanem erős kezű ácsmester. Harminc éves fiatalember, aki megjelent a Galileai-tó partján, tanított, csodákat tett, megváltoztatta az életüket. Péter is ennek a gyümölcse volt.

Ez az advent értelme és lényege. Egyáltalán nem az, amiről kegyes lelkek emberközpon-túan szoktak beszélni, hogy milyen csodálatos az adventi várakozás. Az advent nem is azt jelenti, hogy várakozás, hanem hogy az Úr eljövetele, „adventus Domini”. Akár hiszünk benne, akár nem, akár félünk, akár nem, akár tudatában vagyunk annak, hogy teremtett lények vagyunk és újjáteremthet minket az isteni Szó, akár nem. Az Úr érkezik, és ez igazi örömhír!

Igazi evangélium, mert megérkezik a legeldugottabb helyekre is. Többek között YouTube-on és interneten keresztül kapott üzenet által. Ma talán több embert ér el Isten igéje, mint korábban, amikor huszan-harmincan mentek el a templomba.

Adventus Domini – az Úr érkezik hozzád és hozzám. A hét igéje is ez: „*Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas*” (Zak 9,9b).

A te királyod, életed királya érkezik hozzád. Gondoljunk Luther szavaira, aki így ír erről: „Ő jön. Bizony, nem te mégy el hozzá, s hozod el őt, hiszen elérhetetlen magasan van téled. Minden értékeddel és fáradságos vesződséggel sem érthetsz fel hozzá, nehogy dicsekedhess, mintha szolgálatoddal és érdemeddel te hajlitanád őt magadhoz. Nem, édes Atyámfia! Érdem és méltóság itt semmivé válik, s nem marad más, csak merő érdemtelen méltatlanság az egyik oldalon, nálad, s csupa irgalmas kegyelem a másik oldalon, nála. Koldus és király találkozója ez.”

Látjuk a híradóban a kiterített, magatehetetlen embereket az intenzív osztályon. Azon múlik az életük, hogy rájuk teszik-e a gépet, hogy a nővér megjelenik-e, figyelik-e a műszert. Lehet, hogy egy pap fekszik ott, vagy egy politikus, egy rockzenész, egy bányász, egy pincér...

Megváltásra van szükséged neked is, arra, hogy a Király rád találjon. „Az evangéliumból tanuld meg hát, hogy mi a kezdete és útja, módja a megigazulásnak. Csak egy: királyod eljön hozzád, s elkezd benned a jót. Nem te keresed őt, hanem ő téged” – folytatja Luther.

Amikor valaki azt mondja, hogy kereste az Istent, és megtalálta, az is csak azért volt lehetséges, mert már ő vonzotta és kereste. Ez a hitünk szent titka, az Isten szerelme, szeretete. „Nem te találod meg őt, hanem ő téged. Hited is tőle van, nem magadtól. S ha ő nem jön, te ugyancsak kívül maradsz. Ahol nem evangélium van, ott Isten sincs, hanem csak bűn és merő kárhozat. Ne kérdezzesd hát, hogy hol kezdjed a megigazulást. Csak úgy kezdődhetik, hogy a Király megjelenik, és evangéliuma megszólal.” (Luther)

Ez advent evangéliuma. Bármilyen szívszorító is a világ, az emberiség állapota – nem csak a járvány miatt – egyetlenegy esélye az, hogy az Úr megérkezik. Ma még felébredtünk, még

halljuk az ő igéjét. Még van esélyünk, mert ő eljön, számon tart minket. Ő ébreszti a hitet, vonz minket, és ő adhat nekünk új életet, reménységet.

Isten áldjon meg minket az új időszakban, új egyházi esztendőben. Ebben a furcsa, nehéz, bezárkózott helyzetben csendesedjünk el, és kérjük Isten Szentlelkének világosságát, hogy megértsük, miért vagyunk itt, mi a dolgunk. Hogy újra emberré válhassunk. Új Ádámmá, aki Istent, az embert és saját magát is szereti.

Ő érted jön; Királyod érkezik hozzád.

December 6.

Megérkezik a szívembe

Így szól az igénk advent második vasárnapján: *„Legyetek tehát türelemmel, testvéreim, az Úr eljöveteléig. Íme, a földművelő várja a föld drága gyümölcsét, és türelmesen várja, amíg az korai és késői esőt kap. Legyetek tehát ti is türelemmel, és erősítsétek meg a szíveteket, mert az Úr eljövetele közel van. Ne panaszkodjatok, testvéreim, egymásra, hogy el ne ítéltessetek! Íme, a bíró az ajtó előtt áll. Vegyetek példát, testvéreim, a szenvedésben és a türelemben a prófétákról, akik az Úr nevében szóltak. Íme, boldognak mondjuk azokat, akik tűrni tudtak a szenvedésekben. Jób állhatatosságáról hallottatok, és láttátok, hogyan intézte a sorsát az Úr; mert igen irgalmas és könyörületes az Úr”* (Jak 5,7–11).

Az advent összetett ünnepekör. Hálával és örömmel emlékezünk arra, hogy megérkezett a Megváltó. Eljövetelét különböző várakozások előzték meg. A zsidók várták a messiást, de nem pont azt kapták, akire gondoltak.

Az egyház tanít a végső eljövetelről is. Jézus visszajön erre a földre ítélni élőket és holtakat. Az első keresztyének is várták őt, hogy helyreállítson mindent a világban. Ehelyett üldözések, szenvedések következtek. Erre való válasz volt Jakab levele is, amely erősíti és türelemre inti a várakozókat. Az Úrnál egy nap annyi, mint ezer esztendő. Ő másképpen számítja az időt. A világot minden bűne ellenére ma is Isten irgalma tartja.

Tegnap este láttam egy norvég–finn vígjátéknak mondott keserédes filmet. Két jóléti skandináv országban játszódik, mai szereplőkkel. Mindegyikük élete a hiánytól szenved. Egyikük azt üvölti: „Hogy lehetek én ilyen magányos!” Az édesanyját látja el, aki valamikor sikeres sportoló volt, most alkoholista, szétesett személyiség. Egy másik, aki bútorkereskedő volt, tönkrement, és leöntötte magát benzinnel. Öngyilkos akart lenni, de nem sikerült neki, mert beindult az üzlet tűzvédelmi rendszere, és eláztatta vízzel. Megígérte a feleségének, hogy soha nem fogja beadni szociális otthonba, de olyan beteg lett, hogy meg kellett tennie, és még aznap meghalt az asszony az otthonban.

Tele volt a film humorral, lehetett rajta nevetni, de telis-tele volt fájdalommal, nyomorúsággal is. Isten nevét nem említették, de mindenkinek az élete azt kiáltotta, hogy hiányzik a társ, hiányzik a megváltás, a gyógyulás, a megbékélés, életünk értelmének, tartalmának, céljának a megtalálása.

Van, aki szereti az adventi hangulatot. A templomokban is meggyújtják a gyertyákat. De az advent nem a várakozásról szól, se nem arról, ami több Facebook-oldalon megjelent, hogy nemcsak mi várunk az Úrra, hanem az Úr is vár ránk.

Ezek önmagukban lehetnek igaz motívumok, de szeretném nagyon egyértelművé tenni, hogy az advent Isten szuverén, egyedi akciója. Ő a várakozásoktól függetlenül jött el, és ezen az eljövételen már régen túl vagyunk. Ő eljött, elvégezte a megválást, akár hittek benne, akár nem; akár értették, akár nem. Mindennek a célja az volt, hogy fölvigye a Golgotára a mi bűneinket, megváltást adjon a világnak, és kitöltse Szentlelkét. Az igazi advent az, amikor ő megérkezik az én szívembe, életembe, testembe, az én mai helyzetembe.

Lesz majd egy utolsó eljövétel, de nem tudhatjuk, hogy mikor és hogyan következik be. Voltak olyan fejezetek az egyház életében, amikor kifejezetten világvége hangulat volt. Az 1000 körüli időkben, a 16. században és a 19. században lelkes prédikátorok konkrét időpontokat hirdettek Jézus visszajövetelére. Az emberek előre elkészített fehér ruhákban várták visszajövetelét a háztetőkön.

A heti ige: *„Egyenesedjétek fel, és emeljétek fel a fejetekeket, mert közeledik a megváltásotok”* (Lk 21,28). Kinek szól ez? Annak, aki be van gubózva, aki lehorgasztja a fejét. Szomorúak, elkeseredettek vagyunk a világjárvány miatt is. A világ várja, hogy véget érjen. Én is várom és imádkozom is érte, de a nagy örömnép az, amikor Szentlélek által Jézus Krisztus beköltözik a szívedbe, az életedbe.

Ézsaiás ezt írja: *„Tekints le az égből, nézz le szent és dicső hajlékodból: Hol van féltő szereteted és hatalmad? Szánalmadat, irgalmadat miért vonod meg tőlünk? Hiszen te vagy a mi atyánk, Ábrahám nem ismer bennünket, Izráel nem törődik velünk”* (Ézs 63,15–16). Keserű, fájdalmas imádság. Hogy lehetek ilyen árva, nyomorult, ilyen tehetetlen? Így fejeződik be ez az imádság: *„Bárcsak szétszakítanád az eget, és leszálnál...”* (Ézs 63,19).

Azt ünnepeljük advent idején, hogy az ég szétszakadt. Nincs olyan emberi erő, meditáció, várakozás és vágyakozás, amelyik alulról kiszakította volna az eget. Az eget csak az isteni szerelem, szeretet tudta átszakítani. Megérkezett kisgyermekként, megjelent felnőttként, elküldte Szentlelkét, és az egyház azóta él.

Köszönjük, Urunk, ezt a mai napot. Tudod, hogy mennyi minden terhel minket, mennyi fájdalom, várakozás, bizonytalanság, tehetetlenség van családi életünkben, a társadalom, a világ életében.

Segíts, hogy abban a hitben és örömben éljünk, hogy te jelen vagy közöttünk. Nincs olyan hely, olyan zug a világon, ahol te ne jelenhetnél meg.

Uram, kérlek, szereteteddel nyisd meg szívünket, puhítsd meg kemény szívünket, hogy befogadjuk a te jelenlétedet, szavadat, igédet, hogy igazi és örök adventünk legyen. Hogy az ige megtestesüljön bennünk. Nőjön fel és tegyen krisztusivá minket, és éljük át a feltámadás erejét.

Tölts be mindnyájunkat drága jelenléteddel, Szentlelkeddel. Ámen.

December 13.

Elmúlhatatlan élet

Az idősödő Pál, aki készült a világból való kilépésre, úgy érezte, hogy harcát befejezte, munkája nagy részét elvégezte. Folyamatosan választott ki munkatársakat maga mellé. Így Timóteust is, egy nagyszerű fiatalembert, akinek voltak gondjai, gátlásai, ahogyan mindenkiné. Az erős személyiség, Pál mellett kisebbségi érzése is lehetett. Embert próbáló feladat volt a római világban hirdetni az evangéliumot.

Nagyon tetszik, ahogy ez az idősödő ember biztatja a munkatársát. Hiszem, hogy Szentlélek által kaphatunk ma is ilyen erősítést. Korunk is bolond, kesze-kusza, bizonytalan, furcsa. Hiszem és tapasztalom, hogy mégis van fix pont. Van út, melyen érdemes járni, amelyen célba lehet jutni. Erről olvasunk a mai prédikációs igeszakaszban Pál Timóteushoz írt második levelében, a 2Tim 1,8–14-ben.

„Ne szégyelld hát a mi Urunkról szóló biznyságtételt, se engem, az ő foglyát, hanem szenvedj velem együtt az evangéliumért, Isten ereje által.” Az evangéliumért szenvedni is kell, Pál azt írja, hogy ne szégyelljük a biznyságtételt. Annyi szégyellnivaló volt a mi életünkben, és a mai világ életében is sok van. Miért szégyellnénk az evangéliumot, amikor a legtisztább tanítás, a legnagyobb ajándék, amit Isten adott a világnak? Az ő ereje által szenvedj; ne maradj magad a szenvedéssel, létezik egy belső erőforrásod.

„Mert ő szabadított meg minket, és ő hívott el szent hívással, nem a mi cselekedeteink alapján...” Testvéreim, nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy az evangélium nem arról szól, hogy mi mit tehetünk, hanem hogy ő mit tett értünk. Ez ne csak a megtérésünk, az Istenre találásunk idején legyen fontos nekünk, hanem egész életünkben. Isten cselekszik, ő tud rólunk, ő ajándékozta oda magát. Jézus születése, a megváltás: mind ajándék. Megajándékoztak vagyunk. Amit ő tett értünk, nem mérhető ahhoz, amit az egyház, az ember tehet érte.

„...hanem saját végzése és kegyelme szerint, amelyet még az idők kezdete előtt Krisztus Jézusban adott nekünk. Ez most nyilvánvalóvá lett a mi Üdvözítőnk, Krisztus Jézus megjelenése által, aki megtörte a halál erejét, és az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet.” Ilyen üzenetek vannak itt. Nem egyszerűen csak csingilingi, bejgli és hangulat. Mindez annak a kisugárzása, amit Isten tett.

Nem szeretem, amikor a hívők azon morognak, hogy a világiak ilyenkor csak vásárolnak meg esznek. Olyan erős ez az ünnep, hogy hatással van az egész világra. Még a világiak is azt mondják, hogy ez a család ünnepe. Ha mi csak hisztizünk, elítéljük őket, akkor nem tudjuk eljuttatni hozzájuk az igazi evangéliumot.

Isten megtörte a halál erejét! Azért jött, hogy ne haljunk meg, ne legyünk lelki-szellemi halottak, és ne létezzünk örökkön-örökké a teljesség nélkül. *„...az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet.”* Tudod-e, drága testvérem, hogy elmúlhatatlan életre teremtettél?

„Ennek az evangéliumnak a szolgálatára rendeltetem én hírnökül, apostolul és tanítóul. Ezért is szenvedem ezeket, de nem szégyellem, mert tudom, kibem hiszek...” Ez is tetszik Pálnál, hogy nem reméli, nem csak bizakodik, hanem tudja! Isten Lélek által bizonyosságot tud adni. Mély belső, lelki, szellemi tudást: tudom, hogy Isten szeretetből, magára nézve teremtett, a vele való kapcsolatra, és én vele vagyok egész.

„...és meg vagyok győződve, hogy neki van hatalma arra, hogy a rám bízott kincset megőrizze arra a napra” – folytatja Pál. Negyven éve vagyok keresztyén, és Isten megőrzött. Nem rajtam múlt. Szkeptikus, kételkedő alkat vagyok. Hullámozott az életem, de ő megragadott 1978 karácsonyán. Kiöntötte szívembe az ő szeretetét, és azóta nem enged el. Akkor kijelentettem, hogy ha egyszer csalódnai fogok, akkor lesz erőm otthagyni a hívó életet. Hát ő nem engedett el, ő tartott meg.

„Az egészséges beszéd példájának tekintsd, amit éntőlem hallottál, a Krisztus Jézusban való hitben és szeretetben. A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által.” Van feladatunk, nem bábok vagyunk, hanem Isten társai. Őrizzük a kincset, vigyázunk rá a bennünk lakozó Szentlélek által.

A heti ige: „Építsetek utat a pusztában az Úrnak! Az Úr jön hatalommal” (Ézs 40,3a.10). Építgetjük az utat. Építse csak az ember a nagymamája, a testvérei, a rokonok, a barátok, az ellenségek felé. De az Úr jön hatalommal! Olyan hatalommal, amely meg tudja győzni a kételkedő, bűnös, megkeményedett szívet. Ezért: „Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete!” (Fil 4,4,5) – szól a másik mai ige.

Örülünk is, Urunk, az ünnepnek, örülünk neked, örülünk annak, hogy nagyobb vagy, mint a szívünk, nagyobb vagy hitelenségünknel, nagyobb vagy annál a károsnál, bajnál, amely a világban van.

Köszönjük, hogy ezt a világot úgy szeretted, hogy meghasadt a szíved érte. Köszönjük, hogy azt akarod, hogy egy se vesszen el közülünk. Kérünk, áldd meg ezeket a szavakat, áldd meg ezt az üzenetet, hogy elérje a szíveket a te igéd.

Urunk, Szentlélek által ird a szívünkbe jelenlétedet. Ámen.

2021. január 1.

Szikla vagy homok

Jobb ígét nem is kaphattunk volna az év első napján. „Aki tehát hallja tőlem ezeket a beszédek, és cselekszi azokat, hasonló lesz az okos emberhez, aki kősziklára építette a házát” – kezdődik a Máté evangéliuma 7. fejezet 24–27. verseiben olvasható példázat.

Az alap, a kőszikla Jézus Krisztus beszéde. Az ige testet öltött karácsonykor, és eljut a 21. században is az egész földre. Jézus szavait megismerhetjük, megtanulhatjuk és építhetünk rájuk.

„És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és nekirontottak annak a háznak, de nem dőlt össze, mert kősziklára volt alapozva.” (25.) Akik Jézus beszédére építenek,

ugyanabban a világban élnek, mint mások. Ugyanazok a hatások, nyomások, viharok érik őket. A biztos alap tartja meg őket.

„*Aki pedig hallja tőlem ezeket a beszédeket, de nem cselekszi...*” (26.) Az ige cselekvés, történéis, létezés. Mégis sok esetben passzívan, a padokban ülve hallgatjuk az igét, aztán hazamegyünk, megesszük a húslevest, és nem változik semmi. Tudom, hogy ez nem mindig van így.

Az ige megszólal hajnalban is, amikor nem tudsz aludni. Megszólal a kórházban, és bárhol. Az igét olvasni kell Lélek által. Az Istentől érkező igehirdetés nem az igéről szól, hanem maga a teremtő Ige.

„*Aki pedig hallja tőlem ezeket a beszédeket, de nem cselekszi, hasonló a bolond emberhez, aki homokra építette a házát. És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és beleütköztek abba a házba; és az összedőlt, és teljesen elpusztult.*” (26–27.) Az újévben építjük újra Jézus szavára az életünket! Olvassuk el például magunkban imádsággal a hegyi beszédet.

Egy másik ige a maiak közül: a jézusi program; hogy lássuk, hogy ez mennyire nem elmélet. Jézus Názáretben, a zsinagógában ezt olvasta föl: „*Az Úr lelke van énrajtam, mivel felkent engem...*” (Lk 4,18). Jézusnak ez volt a fő programja, és minden keresztyéné is ez. Rajtunk van-e az Úr Lelke? Jézus arra biztatta hallgatóit, hogy kérjék a Szentlelket.

Mi a célja ennek? „*...hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek...*”, folytatja Jézus az ige szavait idézve. Örömhírt, jó hírt! Ne csináljunk az evangéliumból „törömhírt”, törvényt, ahogy Gyökössy Bandi bácsi mondta. Az örömhír az örömhír. A testi és a lelki szegényeknek egyaránt. Hirdesd az örömhírt, hogy van gyógyulás, van szabadulás és új élet!

„*...azért küldött, hogy a szabadulást hirdessem a foglyoknak...*” Mindenféle fogság létezik: testi, lelki, szellemi is. Fogoly az, aki nem tud magától kiszabadulni. Az örömhír rajta is segít.

„*...és a vakoknak szemük megnyílását...*” Csodálatos gyógyulásokról is hallunk. Most egy magyar orvos is nyitogatja tudományos alapon a vak szemeket. Igénkben inkább a lelki-szellemi vakságból való gyógyulásról van szó: lássuk meg a dolgok lényegét.

„*...hogy szabadon bocsássam a megkínzottakat...*” Tudjátok, hány megkínzott embertestvér vesz körül minket? Némelyek saját maguknak ártanak. „*...és hirdessem az Úr kedves esztendejét*” – fejezi be a magára vonatkoztatott prófétai idézetet Jézus Lukács evangéliuma 4,19-ben.

Itt a program! El kell olvasni, imádkozni kell, és átgondolni, hogy mit jelenthet a te életedben az új esztendőben az, hogy újra Isten élő igéjére építed az életedet, követed a jézusi programot.

Az újév igéje: „*Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz*” (Zsid 13,8). Ha megbolondul a világ – mert megbolondult –, ha mindent viszonylagossá tesz, Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz!

Drága Urunk! Köszönjük az új évet. Tudjuk, hogy nálad egy nap ezer esztendő, és nem az idő számít, hanem a lelki, szellemi állapot, de köszönjük, hogy megértük ezt a napot.

Most aztán végképp nem tudjuk, hogy mit hoz az új esztendő, de szeretnénk a te nevedben, lelkületedben, szellemedben, igéd alapján indulni. Adj helyes látást nekünk, hogy a te hívásodra, a te erőd által rá tudjuk helyezni életünket szavadra, amely nem múlik el. Amely örök, amelyet nem kell megkérdőjelezni, mert az élet beszéde.

Áldj meg minket családjunkban, közösségeinkben! Áldd meg az egyházat, hazánkat, határon túli testvéreinket, a küszködő Európát és ezt az egész világot, amelyet úgy szeretted, hogy eljöttél és behaltál ebbe a szeretetbe. De fel is támadtál, és elküldted drága Szentlelkedet. Ezért él az egyház, ezért ajánljuk magunkat, életünket az új évben is a te kegyelmedbe. Ámen.

Január 3.

Gyermekké lenni

Mai igeszakaszunkban, Máté evangéliuma 18. fejezetében az 1–5. versekben a tanítványok Jézust kérdezik: „*Ki a nagyobb a mennyek országában?*” Miért izgatja őket ez ennyire? Tényleg ez a nagy kérdés? A világot, a családot, a felekezeteiket is a versengés viszi romlásba, pusztulásba.

„*Ő odahívott egy kisgyermeket, közéjük állította...*” Ez jellemző jézusi reakció. Egy gyermeket nem sokra becsültek akkoriban. Elzavarták őket, ha a felnőttek beszélgettek. Jézus a versengő tanítványok közé állított egy gyermeket.

„*és ezt mondta: „Bizony, mondom néktek, ha meg nem tértek...*” Sokakat idegesít a megtérésről szóló üzenet. Úgy gondolják, hogy senki ne szóljon bele az életükbe, jó az úgy, ahogy van. Majd eldöntik, hogy mi a jó nekik. Jézus fontosnak és szükségesnek tartja a megtérést, a visszatérést, a visszarendeződést az eredeti állapotba. Olyanná lenni, amilyennek Isten megálmodott minket.

Isten Ádámot és Évát, vagyis embert teremtett. Nem vallásos embert, nem evangélikust vagy adventistát. A megtérésben az istengyermekségi állapotot, az emberséget kapjuk vissza. Aki megtér, az emberebb ember, normálisabb apa és férj lesz. Jobban betölti a küldetését ezen a földön. Nem kell tehát félni a megtérés szótól, ez olyasmit jelent, mint amikor a kificamodott végtag visszakerül a helyére. Az emberek problémáját ez oldaná meg: ha az apa, az anya, a gyermek, a tanár, a rendőr emberebb ember lenne. Istennek ez az akarata, erre teremtett minket.

„*...ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, nem mentek be a mennyek országába*”. A szelíd Jézus azért beszél ilyen határozottan, mert e nélkül nem lehet átélni Isten országának jó ízét. Ez már itt a földön megvalósul: közösség Istennel és embertársaimmal. Jézus három éven keresztül Isten országáról tanított.

„*Aki tehát megalázza magát, és olyan lesz, mint ez a kisgyermek, az a nagyobb a mennyek országában. És aki befogad egy ilyen kisgyermeket az én nevemben, az engem fogad be.*”

Falun együtt szolgáltam egy nagyszerű plébánossal. Két felekezet, két lelkész volt a faluban; jó barátok lettünk. Ő egy tizenhárom gyerekes kondorosi családban nőtt fel. Lelki-szellemi

ember volt, de saját két kezével tatarozta a templomot és építette a szeretetotthonot. Amikor átmentem hozzá, csendben ült a szobájában, Istennel volt közösségben. A szeretetotthon lakóival társasjátékozott, nagyokat nevettek. Ilyet nem láttam addig hasonló intézményben.

Szombaton délután vártuk, hogy befejezze az esketést. Átvittem a konfirmandus gyerekeket a plébániakertbe, ahol nagyokat fociztunk a katolikus hittanosokkal. Kijött a templomból reverendában. Azon gondolkodtam, hogy mennyi idő múlva fog beállni közénk, mert ő is szeretett focizni. Át kell öltöznie, sportcipőt venni, hasonlók. De ott, a szilvafa alatt letette a reverendát, és beállt közénk. Ő egy „normális” ember volt, élő, személyes spirituális kapcsolata volt Istennel.

Egyik télen nem indult a Trabantunk. Feleségemet kellett vinni terhesgondozásra mínusz hús fokos hidegben, nagy hóban. Átdöcögtem hozzá az autóval segítségért. Kezdte volna a misét a kápolnában, de kijött megkérdezni, hogy mi a gond. Tiltakozásom ellenére kijött az udvarra, benyúlt a kerék alá – sáros lett a ruhája –, kicserélte a gyertyakupakot, és mondta, hogy mehetünk. Suhogott rajta a bepiszkolódott miseruha, ahogy visszament a kápolnába.

Máskor bedöglöttek a kályháink, füstöltek. Ekkor már volt négy kicsi gyermekünk. Én tapasztalatlan voltam ezen a téren. Kibontotta a cserépkályha tetejét, kipucolta, betapasztotta, és működött a fűtés. Valami ilyesmiről van szó, amikor a megtérésben valaki embe-rebb ember lesz. A legegyszerűbb és a legnagyobb témákról is tudtam vele beszélgetni. Hiányzik, életem nagy barátja volt. De Jézus maradt, és a plébános emléke is. A gyermek-ségről ő jutott eszembe.

Befejezésül az év igéje, ami egyúttal a mai nap igéje is: „*Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!*” (Lk 6,36).

Isten tehát azt akarja, hogy emberebb emberek legyünk, de ehhez kell az új teremtés, kell a megtérés, ebben pedig ő segít nekünk.

Urunk! Köszönjük igédet, azt, hogy a lényegről beszélsz velünk. Köszönjük, Úr Jézus, hogy te eljöttél, és te magad is bizonyos értelemben gyermekké lettél az Atya előtt, hiszen engedelmes voltál mint Fiú, és végimentél a megváltás útján.

Urunk, kérünk, őrizd meg minket ebben a különös évben. Nem tudjuk, hogy mi vár ránk. Áldj meg minket a veled való élő, személyes, elszakíthatatlan kapcsolattal. Áldd meg, kérünk, életünket, családjunkat, gyülekezeteinket, egyházunkat és ezt az egész küszködő, krízisben lévő világot, amelyért eljöttél. Ámen.

Január 10.

Vihar, szivárvány, szövetség

A mai ige szép, szivárványos. Isten szövetséget köt az özönvíz után Noéval és családjával. Ismerjük a történetet. De nem a szivárvánnyal kezdődött mindez. Alapigénk az 1Mózes 9,12–16 részben olvasható.

Az előzmények nélkül nincs szivárvány, nincs szövetség. Ezt megelőzően olvashatjuk az elképesztően kemény és elkeseredett isteni mondatot arról, hogy ő megbánta, hogy embert teremtett. Elterjedt a bűn, az erőszak, és Isten egy ponton túl nem tűrt tovább.

Az erőszakoskodó is szenved, nincs helyén az élete. És mennyi kárt okoz környezetének! A bűn nem csupán filozófiai, teológiai fogalom. A bűn az, ami fájdalmat okoz, megtöri a teljességet, a normális életet. Isten ezt mondta: *„Eltörlöm a föld színéről az embert...”* (1Móz 6,7).

Az Újszövetségben is olvashatunk erről. Úgy lesz majd az utolsó időkben, mint Noé napjaiban: esznek, isznak, házasodnak, kereskednek, és nem vesznek észre semmit a vég közeledtéből (vö. Mt 24,38–39).

Noé idejében is gyűltek a viharfelhők, ahogyan ma is. A szövetségkötéskor Isten azt ígérte, hogy nem törli el többet az emberiséget özönvízzel. Az ember azóta sem javult meg. Újra és újra elterjed az erőszak, a bűn. Nem a vírus a nagy gond, hanem az emberi gonoszság.

A kegyelem korszakában élünk. Nincs jogunk végítéletet hirdetni. Van gazdája a földnek. Isten elengedi az embert, ahogy a tékozló fiút is az apja. De nem lehet bármit megtenni Isten bolygójával, az általa teremtett természettel. Az Örökkévaló minden élőlényt számontart, az állatokat is. Szerető Isten, aki félti életünket, a föld, az állatok életét, a jövőnket.

A belvárosban autóztam kis utcákban, és egyszer csak a viharfelhők előtt feltűnt egy csodálatos szivárvány. Az emberek kiszaladtak az utcára, én is kiszálltam az autóból, és lefotóztam. Csodálatos látvány a szivárvány, de nem jelenik meg önmagában. Együtt jár a viharral. Mi is viharos időszakban élünk. Fel kell fedezni benne a figyelmeztetést, hogy így tényleg nem mehetnek tovább a dolgok.

Isten a maga képmására alkotta az embert (vö. 1Móz 1,27). Nem szabad ezzel a képmással visszaélni. Noéhoz és családjához így szólt az Úr: *„Íme, szövetségre lépek veletek és utódaitokkal, meg minden élőlényel, amely veletek van: madárral, jószággal és minden szárazföldi vaddal, (...) Szövetségre lépek veletek, és egyetlen élőlény sem pusztul el többé özönvíz miatt, mert nem lesz többé özönvíz, hogy elpusztítsa a földet”* (1Móz 9,9–11). Isten szövetségre lép az emberekkel, az állatokkal, minden élőlényel, amely a bárkában megmenekült.

„Majd azt mondta Isten: Ez a jele a szövetségnek, amelyet most szerzek veletek és minden élőlényel, amely veletek van, minden nemzedékkel örökre: szivárványívemet helyezem a felhőkre, az lesz a jele a szövetségnek, amelyet most a földdel megkötök. Amikor felhővel borítom be a földet, és feltűnik a szivárvány a felhőn, akkor visszaemlékezem a szövetségemre, amelyet veletek és minden élőlényel kötöttem, amely testben él, és nem válik többé a víz özönvízzé minden élőlény pusztulására. Ha ott lesz a szivárvány a felhőn, látni fogom, és visszaemlékezem az örök szövetségre, amelyet Isten kötött minden élőlényel, amely testben él a földön.” (1Móz 9,12–16)

A szivárványt nem akkor találta fel Isten. A fény megtöri a vízcseppeken. Ez egy csodálatos jelenség, a szövetség jele! Érdemes arra figyelni, hogy ez egy egyoldalú szövetség, Isten nem köti feltételekhez, hanem bejelenti.

Mi az új szövetség gyermekei vagyunk. Van egy másik jelünk is, a kereszt, amelyre feltekinthetünk zaklatott korunkban. Isten ilyen szövetséget kötött velünk, és ez is egyoldalú. Amikor jönnek életünkben a bűnök következtében kitört viharok, nézzünk a keresztre. Ott vannak a bűneink. Isten döntött felőlünk. Minden ellenére ott a szivárvány, ott a kereszt a világ fölött.

Dalinak van egy híres festménye, amelyen a kereszt alatt látható a világ. Számunkra ez a reménység alapja. Egyedül Jézus Krisztus keresztjében, az ő kegyelmi döntésében bízhatunk.

Drága Urunk! Köszönjük, hogy 2021. január tizedikén még élünk, még itt vagyunk, imádkozhatunk, Bibliát olvashatunk, hallgathatjuk a te igédet.

Urunk, bocsásd meg bűneinket, elrontott dolgainkat, hogy sokszor mi hozzuk magunkra a bajt, ahogyan az engedetlen Jónás is viharba keveredett.

Uram, könyörülj ezen a világon, az embereken, akik nagyon távol kerültek az alapoktól, az élet beszédétől. Az ember sokszor visszaél a testével, életével, a természettel. Ó, Urunk, add, hogy ennek a viharnak, amelyben ma élünk, valami jó folytatása legyen.

Imádkozzunk azokért, akik viharban, nyomorúságban, reménytelenségben élnek. Könyörgünk az orvosokért, a betegekért, azokért, akik nem látnak kiutat az életükben. Hadd érje el őket az evangélium, az örömhír, hogy van egy jel a világ fölött: a te kereszted. Aki hittel néz fel rá, annak új élete lesz. Így áldj meg minket, Urunk! Ámen.

Január 17.

Az ige a szívedben és a szádban van

Több igét kaptunk a mai napra. Azzal kezdem, amelyik szíven ütött. Pál apostol a korinthusiaknak ezt írja: *„Úgy ajánljuk magunkat mindenben, mint Isten szolgálói: (...) mint szomorkodók, de mindig örvendezők, mind szegények, de sokakat gazdagítók, mint akiknek nincsen semmijük és akiké mégis minden”* (2Kor 6,4.10).

Talán többen ilyen életérzésekkel küzdünk. Nem egyszerű ez a helyzet, amit most megél a világ. Semmihez sem hasonlítható tapasztalat, hiszen az egész föld átéli a nyomorúságot, a világjárványt, amely mindenre kihat és egyelőre nincs vége. Újabb mutációk jelennek meg. De örvendezünk is, mert élünk, kapjuk Isten igéjét és van reménységünk.

A mai prédikációs ige arról szól, hogy a választott nép eljut egy határig. Az idős Mózes a halála előtt, a honfoglalást megelőzően összegyűjti a népet és megismétli a törvényt, az Istentől kapott iránymutatást. Koncentráltan fogalmaz: *„Mert ez a parancsolat, amelyet ma megparancsolok neked, nem túl nehéz a számodra, és nincs távol tőled. Nem a mennyben van, hogy azt kellene mondanod: Ki megy fel a mennybe, hogy lehozza és hirdesse azt nekünk, hogy teljesíthessük? Nem is a tengeren túl van, hogy azt kellene mondanod: Kicsoda kel át a tengeren, hogy elhozza és hirdesse azt nekünk, hogy teljesíthessük? Sőt inkább nagyon is közel van hozzád az ige: a szádban és a szívedben; teljesítsd hát azt!”* (5Móz 30,11–14).

Mózes és munkatársai évtizedeken keresztül tanították a népet Isten törvényére. Az Isten törvénye az élet törvénye. Ekkor még a megváltás előtt állt Izrael. A Szentlélek kitöltése előtt, az előtt, hogy a Szentlélek a szívbe írja Isten törvényét. Mégis azt mondja Mózes, hogy az Isten beszéde, törvénye érthető, megfogható és teljesíthető. Nem kell kifogásokat keresni, hogy a mennyben van, el kell menni érte, vagy valami misztikus módon kell kimentálni magunkból. Egy értelmes ember fölfogja, hogy miről van szó a törvényben.

Amikor a börtönben látogatok, nem kell magyarázni, mi a bűn, mi a rossz, és mi a feloldás. Egy gyerek is érzi, tudja ezt. Isten belénk épített egy kis műszert, amit lelkiismeretnek nevezünk. Persze ez is „beporosodik”, leterhelődik; van, aki tudatosan elnyomja, hogy ne mocorogjon, de az mégis működik. Nem kell ezt túlmisztifikálni, nem kell ahhoz nagy vallásosság, hogy valaki érezze, hogy mi a jó, mi a rossz.

Folytatja Mózes: *„Lásd, eléd adtam ma az életet és a jót, de a halált és a rosszat is. Ezért parancsolom ma neked, hogy szeresd az Urat, a te Istenedet...”* (15.). Azért parancsolja, mert nagy veszélyben van az ember, a közösség, ha ezeket a szabályokat nem tartja be. El kell választani a jót a rossztól. Ez a küzdelem folyik ma is a világban. Sajnos a jót rossznak mondják, a rosszat pedig jónak. *„...járj az ő útjain, tartsd meg parancsolatait, rendelkezéseit és törvényeit, és akkor élni és sokasodni fogsz, mert megáld téged az Úr, a te Istened azon a földön, amelyre most bemegy, hogy birtokba vedd. De ha elfordul a szíved, és nem engedelmeskedsz, hanem eltántorodsz, más isteneket imádsz és azokat tiszteled, kijelentem nektek már most, hogy menthetetlenül elvesztek.”* (15–18.)

„...elétek adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is!” (19.) Nem véletlenül mondja ezt az idős, halála előtt álló Mózes. Tudja, hogy miről van szó. Ő is hibázott, vétkezett, kikerülte Isten akaratát egyes döntéseinél, és ennek megvoltak a következményei. Óriási féltés van benne. De mi már az új szövetség gyermekei vagyunk. Nem egyszerűen parancsra megy ez. Mózes sem a szó szoros értelmében parancsolta a szeretetet, hanem mint a gyermekét féltő édesapa adott instrukciókat a népnek.

A heti igében ezt olvassuk: *„Mi pedig valamennyien az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre”* (Jn 1,16). Nem parancsról van szó, hanem arról, hogy kiáradt Isten szeretete, kegyelme a küszködő emberre. Nézzük meg a tanítványokat; Tamást, Júdást (a mai napig megvan a tanítványi sor), hogy mennyi küzdelem, lelkiismeretfurdalás, bukdácsolás kísérte az ő életüket is.

Szentlélek által, Isten jelenléte által a belső műszerünk, a lelkiismeretünk folyamatosan megtisztulhat. Van „érzékenyítő” program a lelkiismeretünk számára is: ez az Istennel való kapcsolat. Ha sikerül a „halálprogrammal” szembe menni és hangot adni az életnek személyes, közösségi életünkben, az egyház és a világ életében, akkor az kegyelmi állapot. Istentől kapunk hozzá erőt, látást.

Szeretettel kívánom nehéz, zavaros napjainkban, hogy a belső műszer, a lelkiismeretünk működjön, és jó irányba haladjon az életünk.

Drága Urunk! Köszönjük, hogy te szeretetből, szeretetre, örök, teljes életre akartál, álmodtál és teremtettél meg mindannyiunkat.

Köszönjük, hogy nem vagyunk magunk, hanem szól a te igéd, és eljut az elménkhez, a szívünkhöz. Kérjük, írd azt szívünk hústáblájára, hogy sok jó gyümölcsöt teremjen.

Imádkozunk a bajban lévőkért, a betegekért, a kórházban fekvőkért, az orvosokért, a családokért és az egész országért, amely olyan nagy feszültségben, hasadásban van. Add, hogy legyenek olyanok, akik a béke emberei, akik összekötik a szálakat. Akik nem indultak, haraggal gondolnak egymásra, hanem úgy féltik népünket, ahogy Mózes féltette az ő népét, ahogy Jézus féltette az övéit, ahogy Isten, a mi Urunk, Atyánk félti az emberiséget.

Könyörülj Európán, hogy el ne sodortasson, el ne vesszen, és könyörülj a világon, amelyet úgy szeretted, hogy eljöttél és életedet adtad érte.

Dicsőíttessék meg a te szent neved, kérünk, bennünk és általunk! Ámen.

Január 24.

Az élet útja

A mai napra kiírt prédikációs ige a világ egyik legnagyobb eseményéről szól, a törvényadásról. Miután Isten kiszabadította az egyiptomi rabszolgaságból az ő népét, új hazát akart nekik adni, de az engedetlenség, a bajok, bűnök miatt negyven évig kóboroltak a pusztában. Az igeszakasz 2Mózes 24,12–18-ban olvasható.

Isten az idős Mózesnek azt mondta: *„...Jöjj fel hozzám a hegyre, és maradj itt, mert át akarom adni neked a kőtáblákra írt törvényt és parancsolatokat, amelyeket azért írtam le, hogy tanítani lehessen azokat”.*

Azt hisszük, hogy mi vagyunk a korszerűek. Isten több ezer évvel ezelőtt „tabletre”, táblára írt. Kőbe véste saját szavait; nem egy elvont, érthetetlen vallásos, filozófiai elmélkedést. Tíz igét adott segítségként az emberré válás útján.

Ma ezeket a parancsolatokat az emberek többsége nem veszi komolyan. Ha az első kőtábla ígét negligálja az ember, és leváltja Istent, akkor minden borul. Magát teszi istenné, és kiszolgáltatottja lesz döntéseinek. Istentelen, emberellenes folyamatok indultak el napjainkban. De újra itt van ez az ige!

Azt mondja Isten Mózesnek: Gyere fel a hegyre! Tömegben, nyüzsgésben nem beszéllek veled. Isten gyakran hegyen nyilatkoztatta ki magát, és most külön akar Mózesrel beszélni. Istennek gondja van a következő nemzedékekre. Ezért hatott az európai kultúrára is a Tíz ige.

„Elindult tehát Mózes és szolgálja, Józsúé. Mielőtt fölment Mózes az Isten hegyére, ezt mondta a véneknek: Maradjatok itt, amíg visszatérünk hozzátok! Áron és Húr itt lesz veletek. Akinek vitás ügye lesz, forduljon hozzájuk! Amikor fölment Mózes a hegyre, felhő borította be a hegyet, mert az Úr dicsősége ereszkedett rá a Sínai-hegyre.”

A vízkereszt utáni ünnepek utolsó vasárnapja van, ennek mottója: Krisztus dicsősége megjelenik a világban. Isten cselekszik. Ő választotta ki ezt a népet. Nem azért, mert bármely népnél okosabbak, jobbak lennének, hanem mert rajtuk keresztül indítja el a megváltást. És ezt a törvényadással kezdi.

A Tíz igénél magasabb rendű erkölcsi törvény nincs a világon. Különösen akkor, ha találkozunk a jézusi tanítással. Az új szövetség korszakában Szentlélek által Isten ezt a törvényt a szívünkbe írja. Nem külső kényszerként teszi ránk, hanem belső lehetőségként. De ahogy ő értelmezi a hegyi beszédben az ellenségszeretetet, a szexuális tisztaságot, a házasság gondozását, azt önerőből nem tudjuk teljesíteni.

Nem baj, ha az ember becsületesen azt mondja Istennek: Uram, ez nem megy! Ekkor kell kérni mennyei látást, erőt, bűnbocsánatot, szabadulást, újjászületést. Elindul egy folyamat az életünkben. Szív szerint leszünk keresztyének, és újra emberek. Olyanok, amilyenek Isten megálmodott minket. Isten dicsősége megjelenik rajtunk.

„Hat napig borította azt felhő, majd a hetedik napon magához szólította Isten Mózes a felhő közepéből.” Szegény Mózes, nem sietett vele Isten. Az ő közelében le kell nyugodni, abba kell hagyni a beszédet – még a papnak is –, és őrá kell figyelni.

„Az Úr dicsőségének látványát olyannak látták Izráel fiai, mintha emésztő tűz égett volna a hegy csúcsán.” Tűzben jelenik meg Isten. Először a csipkebokorból szólította meg Mózeset. Égett a bokor, de nem égett el. A tűz tisztít, félelmetes és csodálatos.

„Mózes azonban bement a felhő közepébe, egészen fölment a hegyre, és ott maradt Mózes a hegyen negyven nap és negyven éjjel.” A mi mostani karanténunk ennél hosszabb. Figyelj arra, hogy ő mit mond neked, akár a mai vasárnapon is.

Urunk, köszönjük, hogy megértük ezt a napot. Köszönjük, hogy a te kezedben tudhatjuk ennek a zaklatott világnak a sorsát.

Köszönjük a törvényt, az élet beszédét, amelyet a zsidó népnek, majd rajtuk, a prófétákon és Jézuson keresztül az egész emberiségnek ajándékoztál, és mi is ismerhetünk.

Te tudod, hogy hányszor botladoztunk, vétkeztünk akarva vagy akaratlanul az ige ellen, saját testünk ellen, mások ellen. Kérjük, hogy bocsásd meg ezt, szabadíts meg a gonosztól, a múlt árnyaitól, megkötözöttségeitől.

Tedd ezt a nehéz időszakot áldássá! Segíts, hogy tudjunk hallgatni téged. Ne csak mi beszéljünk, ne csak az interneten nyüzsgjünk és szóljunk hozzá mindenhez, hanem tudjuk meghallani a te hangodat.

Köszönjük, hogy azért jöttél, hogy megkeress minket. Áldunk, magasztalunk és dicsőítünk téged! Ámen.

Január 31.

Tiszta tej

Minden vasárnap a feltámadásra emlékeztet minket, mert annak is az ünnepe. Annak a jele, hogy az Úr él, az ő jelenlétében vagyunk. Amikor igét olvasunk, különösen is figyelünk az ő hangjára. Nem kell ezzel megvárni a húsvétot.

A legtöbb vasárnapnak van valamilyen története, a mai, hetvened nevet viselő vasárnapnak is. A következőket hatvanadnak és ötvenednek nevezzük. A 400-as években a barbárok megtámadták Rómát. A pápa emiatt a kezdetét előre hozva meghosszabbította a negyven napos böjtöt még három héttel. Azt kérte az emberektől, hogy imádkozzanak, böjtöljenek. Így alakult ki az „előböjt”.

Később ebbe belefáradt az egyház, és a vatikáni zsinat eltörölte ezt. Az evangélikus egyházban megmaradt a „böjtelő” elnevezés. Ez is emlékeztet minket arra, hogy az egyháznak felelőssége és feladata az imádság és a böjt.

A böjt nem öngyótrésről szól. Különböző rétegei, lehetőségei vannak. Nekem például a testi böjt nehezen megy. A böjt azt is jelenti, hogy koncentrált figyelemmel fordulunk Isten felé. Imádkozunk a gyermekekért, a gyülekezetért vagy éppen testi és lelki gyógyulásért. Kevésbé jelent meg a megszólalásokban, az egyházban az elmúlt esztendőben, hogy gondolkodásmód-változásra, megtérésre, metanoiára lenne szükség.

A mai prédikációs ige, amelyet Péter első levelében, a 2. rész 1–5-ben olvashatunk, így kezdődik: *„Levetve tehát minden gonoszságot, minden álnokságot, képmutatást, irigységet és minden rágalmazást...”* Ehhez nem kell vallásosnak sem lenni. Ezek nem elvont fogalmak, hanem olyan tulajdonságok, amelyek leterhelik az életünket, a környezetünket, a házasságunkat, a családjunkat, a gyülekezetünket. Féregként rágják életünket.

„...mint újszülött csecsemők a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjete az üdvösségre...” Ma nagy a kínálat minden szinten, a televízióban, az interneten. Gyermekeink a neten nőnek föl, ami megrontja őket. A szülők pedig tehetetlenek, azt sem tudják, hogy mivel táplálkoznak a gyerekek. Így vannak az idősek a televízióval. Ráérnek, és nézik a káros, értéktelen műsorokat. Rafináltan készítik ezeket a tévécsatornák. Súrolják a bűncselekmény határát. Vállalják, hogy időnként megbüntetik őket, ennek ellenére kreatívan működnek és sok szennyet, mocskot építenek be az emberek gondolkodásába.

Figyelnünk kell arra, hogy mit eszünk és mit iszunk. A ló bármilyen szomjas, megsza-golja a vizet, amit kínálnak neki, és ha bűdös, akkor nem issza meg. A jószág képes erre. Vásárláskor megnézzük, hogy miből áll az élelmiszer. Jó, hogy figyelünk a gyomrunkra, a testünkre, de nem mindig teszünk ugyanígy a lelkünkkel, a szellemünkkel.

Vágyakozzunk a tiszta, hamisítatlan tej után, az Isten élő, tiszta igéje után! Ez a biztatás nem csak az újszülöttnak, a frissen keresztyénné lett embernek szól, hanem mindenkinek. Életünk végéig táplálkozhatunk Isten élő, tiszta beszédéből. Nem csupán az ígéről kell

elmélkedni (azt is lehet), hanem szükségünk van az élő, teremtő igére. Ez Isten emberén keresztül érkezik, de ha csendesesen, alázattal olvassuk a Bibliát, mi is megérthetjük.

„...mivel megízleltétek, hogy jóságos az Úr. Járuljatok őhöz, mint élő kőhöz, amelyet az emberek ugyan megvetettek, azonban Isten előtt »kiválasztott és drága«; ti magatok is mint élő kövek épüljete fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokat ajánljatok fel, amelyek kedvesek Istennek Jézus Krisztus által.”

Tovább lehet lépni, lehet fejlődni. Fogyasszunk élő igét, és aztán növekedjünk! Gyülekezeteink egyik kísértése, hogy beülünk a padba, újra és újra passzívan meghallgatjuk az igehirdetést, adakozunk, és azt gondoljuk, hogy ez a gyakorló keresztyénség. Az istentisztelet olyan, mint az autónak a tankolás. Ez a minimum, ez fontos, de lehet növekedni. Odajárulhatunk a kősziklához, Krisztushoz. Ez a szikla ma is áll, hozzászervesülhet az életem.

Lelki-szellemi papsággá lehetünk. Ez nem azt jelenti, hogy túrjam ki a prédikátort a gyülekezetből, legyek arrogáns és nagyképű, hanem azt, hogy feladatom van: növekedhetek. Nem normális, ha életem végéig csak fogyasztó maradok. Felnőtt keresztyénné, emberré, Homo sapienssé, Homo christianussá válhatok, olyanná, amilyenné Isten megálmodott. Az lehetek, aki gondoz, őriz, vigyáz, felügyel, segít, vigasztal.

Járuljatok tehát őhöz, az élő kőhöz, és épüljete fel lelki házzá, szent papsággá! Ez az újszövetségi papság közvetít Isten és ember között, hordoz, felveszi mások terhét, és imádkozik értük. „Aki mást felüdít, maga is felüdüli.” (Péld 11,25)

Urunk, áldd meg mindazokat, akikhez eljut ez az üzenet. Áldj meg minket mennyei erővel, látással, adj nekünk élő igét, amely táplál és erősít minket, ellát lelki-szellemi vitaminokkal, nyomelemekkel. Segíts, hogy felnőtt keresztyénné váljunk! Ámen.

Február 7.

Isten igéje élő és ható

„Mert Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, mélyre hatol, az elme és a lélek, az izületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait. Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk.” (Zsid 4,12–13) Így szól hozzánk ma az igehirdetés alapjául szolgáló szentírási szakasz.

„...Isten igéje (...) élesebb minden kétélű kardnál...” Ezek szerint az igével lehet vívni és vagdalkozni is? A kérdés, hogy kinek a kezében van a kard. Némelyek asszociálnak az operáló késre, a szikére. Sokan keresik a jó sebészt, közülük is a legjobbat, amikor a saját testükről van szó.

Az idézett szakasz előtt azt olvassuk, hogy Isten azt akarja, hogy bemenjünk az ő nyugodalmába, vagyis az ő országába, ahol ő jelen van. Ezért küldi el igéjét, amely elválasztja a jót a rossztól. Nekünk erre van szükségünk.

A mai igék között olvassuk azt a példázatot is, amikor valaki egy nagy lakomát rendez, és nem jönnek el a meghívottak. Végül a gazda azt mondja a szolgájának: „*Menj el az utakra és a kerítésekhez, és kényszeríts bejönni mindenkit, hogy megteljék a házam*” (Lk 14,23). Azt akarja, hogy megteljék a háza. Istennek ez az indulata felénk. Nem az, hogy kit hogyan zárjon ki, hogy kinek milyen feltételrendszert állítson föl, ami miatt lehetetlen bejutnia. Isten keres és hív minket.

A '90-es évek közepén Kelenföldön voltam lelkész. Az egyházi mondta, hogy valaki beült az istentiszteleten a hátsó padba, és végig szitkozódott a prédikáció alatt. Valami idegesítette. De azt is tudjuk, hogy voltak besúgók, akik tevékenységük közben tértek meg, mert Isten igéje elérte a szívüket. Tehát Isten igéjét hallgatni „veszélyes”, mert tele van étellel, erővel.

Ifjúsági lelkész voltam korábban. A fiatalokkal kipróbáltunk mindenféle programot. Táboroztunk, sportoltunk, fotóztunk, kirándultunk. Volt ebben gyakorlatom. A kelenföldi gyülekezetbe érkezve arra gondoltam, hogy itt az ígére teszem a hangsúlyt. Az ifjúsági órára is úgy készültem, mint a vasárnapi prédikációra, mert tudtam, hogy az ige teremt új életet és gyülekezetet. Egy idő múlva meg is lett ennek a gyümölcse: megtérések, felnőtt keresztségek, konfirmációk. Az ige elérheti a szívünket, ahogy Péter prédikációja pünkösdkor. Az írástudatlan halászmester az ígére figyelt, azt hirdette, és a hallgatók úgy érezték, mintha szíven találták volna őket annak a szavai.

Mindegy, hogy hol, milyen körülmények között hangzik az ige. Mindegy, hogy milyen képzettségű az, aki hirdeti vagy hallgatja az ígét, a lényeg, hogy Istentől jöjjön. Tulajdonképpen kiszolgáltatottak vagyunk, mert ezt csak kérni lehet. Műhelytitkot árulok el: én bizony minden igehirdetés előtt leborulok és kérem az ígét, az üzenetet, mert nem lehet, hogy a saját gondolataimmal traktáljam az embereket. Élő ígére van szükség, mert az teremt életet, megtérést, újjászületést, egyházat.

Drága Urunk! Köszönjük teremtő igédet. Köszönjük, hogy a te igéd teremtett minket és mindent a földön. Ebben a kaotikus, felfordult világban is azt kérjük, hogy hangozzon szavad.

Este azt olvastam, hogy lecsendesítetted a tengert. Csendesítsd le a mi szívünket, kérlek, szólj hozzánk! Változtasson meg a te igéd, válassza el a szívünkben, gyülekezetünkben, az egyházban a jót a rossztól, mert így van esélyünk, hogy bemenjünk a te békességedbe, a te nyugalmadba.

Dicsőítünk, magasztalunk, áldunk téged, Urunk! Ámen.

Február 14.

A felülről való bölcsesség

„*Kicsoda bölcs és értelmes közöttetek? Mutassa meg a magatartásával, hogy mindent bölcs szelídséggel tesz! Ha pedig keserű irigység és viszálykodás van a szívetekben, ne vétkezze-*

tek az igazság ellen azzal, hogy bölcsességetekkel kérkedtek. Ez a bölcsesség nem felülről jön, hanem földi, testi és ördögi. Mert ahol irigység van és viszálykodás, ott zűrzavar van és mindenféle gonosz tett. A felülről való bölcsesség először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedékeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató. Akik békességet teremtenek, békességben vetnek, hogy az igazság gyümölcsét arassák.” (Jak 3,13–18)

Luther kritizálta Jakab levelét, mert nem találjuk benne Krisztust és a megváltás üzenetét. A Szentírás könyvei között van hierarchia. Hiszünk a hatvanhat könyv ihlettségében, de különbség van például egy átokzsoltár és Jézus tanítása között. Jézus ismerte a zsolnárokat, de biztos, hogy nem átkozta meg az ellenfeleit, nem kívánta a halálukat, sőt azt tanította, hogy áldjuk azokat, akik minket átkoznak.

A 16. századi reformáció idején Luther számára fontosabb volt a Rómaiakhoz írt levél, amely Krisztus váltságát helyezte a középpontba. Jakab levele is értékes, hiszen a gyakorlati hitéletéről szól. Íróját a hagyomány szerint 62-ben, a keresztyénüldözések csúcspontján a jeruzsálemi falakról taszították le, így halt meg. Ő volt a jeruzsálemi gyülekezet egyik vezetője, és a krisztusi tanításra, a váltságra alapozott.

Szeretem ezt az iratot, ugyanakkor tudjuk, hogy szeretik lobogtatni a cselekedetek alapján megigazulni kívánó, törvényeskedő keresztyének. Egy gyakorló keresztyén számára ez mégis fontos ez a levél. A mára kijelölt szakasz a közösségen belüli feszültségekről szól.

A gyülekezetben sem szabad elfojtani, háritani a problémákat. Sokféle ember érkezik egy közösségbe, és Isten Szentlelke munkálja az egységet. Az örömök, eredmények mellett a „legszentebb” emberek között is megjelenhet a viszálykodás, a harag. Ezt gyakran leöntik kegyes mázzal, vagy elhallgatják. Isten megadta nekem azt az ajándékot, hogy a legtöbb felekezetet ismerem. Látom, tapasztalom, hogy közösségeinkben is ott vannak a szegélynivaló bűnök: versengés, a másik lenyomása, saját magunk fényezése.

„Kicsoda bölcs és értelmes közöttetek? Mutassa meg magatartásával, hogy mindent bölcs szelídséggel tesz!” Jakab összeköti a bölcsességet a szelídséggel. Ne a keménység jellemezze a hitvalló hívőket! El lehet jutni a jézusi szelídségre. A szelídség nem tutyimutyiságot jelent. Jakab is szelíd és bölcs szavakkal tanít, és meginti, józanítja a gyülekezetet.

„Ha pedig keserű irigység és viszálykodás van a szívetekben...” Ez kívülről nem feltétlenül látszik. Azt mutatjuk kifelé, hogy milyen nagy hívők vagyunk, milyen hűségesek a Bibliához, a felekezetünk tanításához, de a szívünkben ott lehet a keserű irigység. *„...ne vétkezetek az igazság ellen azzal, hogy bölcsességetekkel kérkedtek. Ez a bölcsesség nem felülről jön, hanem földi, testi és ördögi”*. Ez nagyon kemény! Jakab szerint a bölcselkedés mögötti motiváció lehet földi, testi és ördögi: hatalomra tör, ki akar fúrni másokat, nem néz szembe saját személyiségének a hibáival, bajaival, és ezekkel megterheli a közösséget.

A Legyetek jók, ha tudtok című filmben újabb és újabb arccal jelenik meg a diabolosz, a szétdobáló, és Isten munkáját akarja szétrombolni. Az a megtévesztő, hogy kegyes formában mutatkozik. A mondás szerint: ahol Isten templomot épít, ott vele szemben az ördög is megépíti a maga kápolnáját. Fülöp a filmben felismerte: *„Már megint itt vagy?!”*

Szinte minden közösségben vannak „szétdobáló” tagok. Lehet, hogy igazat mond az illető, de a lelkülete rossz, feszültséget, vizályt kelt. *„Mert ahol irigység van és vizálykodás, ott zűrzavar van és mindenféle gonosz tett. A felülről való bölcsesség először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedelkeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató.”* Jakab több évtized tapasztalata után írja, hogy milyen az igazi bölcsesség.

„Akik békességet teremtenek, békességben vetnek, hogy az igazság gyümölcsét arassák.” Ez utalás a jézusi kijelentésre: *„Boldogok, akik békét teremtenek...”* (Mt 5,9). De nem mindenáron! A lelkeket és a tanításokat meg kell vizsgálni.

Minden gyülekezetben vannak békét teremtő, bölcs, tapasztalt testvérek. Adjunk hálát értük. Figyelni kell rájuk. Meg kell őket kérdezni és kérni, hogy adjanak tanácsot.

Urunk! Köszönjük, hogy még itt vagyunk, még élünk. Lassan egy éve tart ez a járvány, amely mindnyájunkat érint valamilyen módon. Sokan unják, mások félnek az új mutációktól.

Urunk, ezen a vasárnapon hálát adunk azokért a házasságokért, családokért, amelyek nehézségek, próbák, kísértések ellenére is megmaradtak.

Köszönjük gyülekezetünket, felekezetünket. Köszönjük azokat a testvéreket – lelkészek, pásztorok, presbiterek, nagymamák –, akik szelíd bölcsességgel építik a közösséget.

Köszönjük a krisztusi megváltást, hogy a megváltásból következnek ezek a gyümölcsök, amelyekről olvastunk.

Kérünk, gyógyítsd meg nyugtalan szívünket, házasságunkat, családi életünket! Áldd meg a gyülekezeteket, a felekezeteket, hogy a most olvasott ige alapján éljenek, és töltsék be hivatásunkat. Ámen.

Február 21.

Nem a szegek, hanem a szeretet

Böjt első vasárnapja van. A nagyhét előtt negyvennapos böjtöt szokott tartani az egyház. Vége a farsangnak, a mulatságoknak, és visszafogottan étkeznek az emberek. A lelki-szellemi emberek egy kicsit elcsendesednek és megpróbálnak szembenézni az életükkel.

A böjtnek sokféle értelme van, nem kell feltétlenül elspiritualizálni. A szervezetünket, főleg itt, Nyugaton, túlterheljük, szükség lenne egy kis éhezésre. Néhány napos böjt felszabadulást ad a gyomrunknak, bélrendszerünknek, egész szervezetünknek.

A böjt gyakorlata az ószövetségi időkig nyúlik vissza. Izrael népe sok esetben csak formailag böjtölt. Istennek nem a böjt volt fontos, hanem az ember megújulása.

Ézsaiás könyvének 58. fejezetében olvasunk az igazi böjtről: nem a külső gyakorlat, hanem a belső metamorfózis, átváltozás a lényeg. Zakariás próféta kritizálja az egyébként külsőségeiben szabályos böjtölést (vö. Zak 7,2–13). *„Igazságos ítéletet hozzatok, szeretettel és irgalmasan bánjatok egymással!”* (Zak 7,9) Ezt nem lehet megoldani azzal, hogy néhány hétig nem eszem csabai kolbászt. A belső embernek kellene megváltoznia, hogy irgalmas legyen a szíve egy önző, egoista világban.

Egy nagyszerű emberrel beszélgettem. Azt mondta, hogy mindenki csak a vérét szívja, mint a pióca. Addig használják őt, amíg szükségük van rá, aztán továbbmennek. Ilyenek vagyunk, de így nem jó élni sem házasságban, sem családban. Az egoizmus, az önzés teszi tönkre a közösségeket.

„Az özvegyet és az árvát, a jövevényt és a nincstelemt ne sanyargassátok, és ne tervezetek egymás ellen magatokban semmi rosszat!” (Zak 7,10) Ilyen aljas, gonosz a vallásos ember, hogy képes az özvegyet és az árvát kizsákmányolni, becsapni? Isten ezt teszi szóvá, hogy itt a probléma. Folyik a külső vallásos élet, és belül nem változik semmi.

A mai ige hirdetési ige Máté evangéliuma 16,21–27-ben olvasható, és így kezdődik: „Ettől fogva kezdte el Jézus Krisztus mondani tanítványainak, hogy Jeruzsálembé kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól...” A Messiásnak a vallási vezetőktől kell szenvednie. Nem a vallással van a baj, hanem azzal, ha a vallás nem változtat rajtunk semmit. Vagy még aljasabbá tesz, mert elkezdünk képmutató életet élni. Ahogy Jézus mondja: Olyanok vagytok, mint a meszelt sírok, kívülről mintha minden rendben lenne, belül pedig rothadás van, a szívben, indulatokban. Barth mondta, hogy nincs nagyobb ateizmus annál, mint amikor Istenre hivatkozunk, de Isten nélkül. Ez sokkal romlottabb dolog, mint az, amikor valaki felvállalja az ateizmust.

„...meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia”, olvassuk tovább Máté evangéliumában. Jézus tudja, hogy ezek az emberek, Júdás és a többi is, eszközök lesznek abban, hogy a megváltás megtörténjen. Azt mondja, hogy Jeruzsálembé *kell* mennie, sokat *kell* szenvednie. Tudatosan felvállalt szenvedés ez, mint amit a szülő vállal a gyermekéért. Fontos tudnunk egy ilyen hedonista, élvezet világban, hogy igazi gyümölcs, eredmény nem jön létre áldozat, szenvedés nélkül.

A nyugati világban miért láznak a fiatalok, miért mennek ki az utcára? Mert még soha nem böjtöltek. Nem tehetnek róla. Jóléti világba születtek, a többség katona sem volt. Nem mondhatnak nekik nemet az iskolában a tanárok, mert felállnak és kísértálnak a tanteremből. És most vége a „farsangnak”, egy éve nincs buli. Európában eddig hosszú időn keresztül buli volt. Semmi baj nincs az örömmel, de eddig csak az volt, és most hirtelen beállt a böjt. Ha eddig valaki nem ismerte ezt a fogalmat, az most megismerhette – és nem tud vele mit kezdeni. Ez most nagy iskola mindnyájunk számára.

„Péter ekkor félrevonta őt, és feddeni kezdte: Isten mentsen, Uram, ez nem történhet meg veled!” Ez természetes emberi reakció. Péter szereti, tiszteli Jézust, és nem akarja, hogy megöljék. „Ő pedig megfordulva ezt mondta Péternek: Távozz tőlem, Sátán, kísértesz engem, mert nem Isten akaratára ügyelsz, hanem az emberekére.” Jézus nem azonosítja Pétert a Sátánnal. Az a sátáni, amikor egy erő meg akarja állítani a megváltást, a gyógyítást.

A heti igénk: „Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerombolja” (1Jn 3,8b). Jézus azért jött, hogy lerontsa azokat az erőket, amelyektől boldogtalanok vagyunk, amelyektől tönkremennek a házasságok, családok, közösségek, társadalmak, a nemzetek. Ma is folyik ez a spirituális harc. Nem parlamentekkel, nem emberekkel, nem test és vér ellen van tusakodásunk, hanem szellemi erők ellen (vö. Ef 6,12).

Péter megfeddése után így folytatódik az igerész Máté evangéliumában: „*Akkor Jézus ezt mondta tanítványainak: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem! Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az életét értem, megtalálja azt. Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall? Vagy mit adhat az ember váltságdíj a lelkéért?*”

Jézus is felvette a keresztyét, de az ő keresztye egyedi. Olyan nincs több, mert ő Isten fiaként, megváltóként vette magára a mi bűneinket, és testében maga vitte fel azokat a keresztre. Átkainkat, bűneink büntetését átvette, és ha hittel nézünk a keresztre, akkor számunkra is van megváltás.

Jézus követéséhez a keresztfelvétel is hozzátartozik. A szeretet fájdalommal, áldozattal és könnyekkel jár. Ha szeretsz valakit, az fáj is. De ez jó fájdalom, mert van célja.

A keresztfelvételhez személyes tapasztalat kell. Erről nem elég papolni, prédikálni. Évtizedeken keresztül beszélhetünk róla, de amikor ránk tevődik a kereszty, az egészen más.

Urunk! Köszönjük, hogy eljöttél erre a megterhelt világra, hogy lerontsd a gonosz erőket, hogy letaposd a kígyó fejét. Köszönjük ezt a tudatosan felvállalt keresztfelvételt. A szeretet vitt téged a keresztre, semmi más. Nem a szegek tartottak ott, nem a római és zsidó vezetők juttattak oda, hanem az isteni szeretet.

Köszönjük, Urunk, hogy a te sebeidben van a mi gyógyulásunk. Köszönjük, hogy most is hittel nézhetünk erre az áldozatra. Urunk, kérünk, bocsásd meg bűneinket! Bocsásd meg, hogy sokszor csak eljártsszuk a vallásos szerepet, de belül nem akarunk változni.

Adj, Urunk, igazi metamorfózist, igazi böjtöt személyes, családi és egyházi életünkben. Tisztíts meg minket, adj új lehetőséget, és áldd meg a mi böjti időszakunkat, hogy legyen hiteles testi, lelki, szellemi böjtünk.

Most is imádkozunk a betegekért, az erőtlenekért, azokért, akik roskadoznak a kereszty alatt. Urunk, adj gyógyulást testi-lelki értelemben. Áldd meg az ápolókat, az orvosokat, azokat, akik már nagyon összetörtek lelkileg, és a depresszió felé tartanak.

Könyörülj rajtunk, kegyelmedbe és szeretetedbe ajánljuk magunkat. Ámen.

Február 28.

Birka vagy bárány?

Nem így képzeltük el az év elejét. Egyre nehezebb, bonyolultabb a járványhelyzet. Egy év után sokan elfáradtak. Az ismeretségi körünkben, rokonok, munkatársak, egyházi emberek közül is többen betegek. Ehhez nem lehet hozzászokni, de már kicsit rezignáltak vagyunk.

A mai vasárnap ősi neve Reminiscere, a zoltár kezdő szavára utalva: „*Emlékezz meg, Uram, irgalmadról és kegyelmedről, mert azok öröktől fogva vannak*” (Zsolt 25,6). Ez sokaknak lehet imádsága ma is. Amikor bajban vagyunk, összeszorul a szívünk, akkor különösen is Isten irgalmára próbálunk hagyatkozni; azok is, akik máskor nem.

Az igehirdetési alapige egy különös evangéliumi történet (Mt 20,20–28). Jézus bejelenti a tanítványoknak, hogy Jeruzsálembé megy, elindul az áldozat útján. *„Akkor odament hozzá Zebedeus fiainak anyja a fiaival együtt, leborult előtte, és kérni akart tőle valamit. Jézus megkérdezte tőle: Mit kívánsz? Ő így felelt: Mondd, hogy melletted üljön az én két fiam a te országodban, az egyik jobb kezed, a másik bal kezed felől.”* Pozitív megközelítése a történetnek, hogy egyáltalán Jézussal vannak, vele szeretnének maradni, de valamit nagyon félreértének.

„Jézus így válaszolt: Nem tudjátok, mit kértek. Kiihatjátok-e azt a poharat, amelyet én fogok kiinni? Ők így feleltek: Kiihatjuk. Erre ő ezt mondta nekik: Az én poharamat kiisszátok ugyan, de hogy ki üljön jobb és bal kezem felől, azt nem az én dolgom megadni. Azoké lesz, akiknek az én Atyám elkészítette.” Jézus elindul a fájdalom útján, hogy életét adja váltságul sokakért. A tanítványok eközben azzal foglalkoznak, hogy ki fog uralkodni vele az ő országában. Ez a viselkedés megfigyelhető az egyház történetében.

„Amikor ezt meghallotta a többi tíz, megharagudott a két testvérré. De Jézus magához hívta őket, és ezt mondta: Tudjátok, hogy a népek felett zsarnokoskodnak fejedelmek, és vezetőik hatalmaskodnak rajtuk. De közöttetek ne így legyen...” Egy országot kormányozni kell. Szükséges ellenőrizni azokat, akik nem tartják be például a karantén szabályokat. Káosz lenne hatalom nélkül. De Jézus azt mondja, hogy *„közöttetek ne így legyen”*. Ki lesz a keresztyének között nagy? Kire néznek föl? Kit követnek, kinek a példája lesz kívánatos?

„...hanem aki nagygyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, az legyen a rabszolgátok. Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.” Az egyház, ha úgy gondolja, hogy neki kell, hogy szolgáljanak az emberek, hogy ő kell, hogy uralkodjon, akkor mindent félreértett.

A Krisztus-himnuszban (Fil 2,6–10) azt olvassuk, hogy ő kiüresítette magát, hogy váltságul adja az életét. Feladta azt a hatalmat, amellyel odacsördíthetett volna Rómának és az egyházi hatalomnak. Alázatos, csendes bárányként ment végig ezen az úton. Ez a lelkület kell, hogy jellemezzen minket.

Néha nem értjük, hogy ki miért megy el hamar e földi életből. Lehet, hogy azért, mert elérte ezt a lelkületet, és a mennyek országában örömmel fogadják: *Jöjj, Atyám áldottja, örököld az országot, mert végigmentél ezen az úton.*

Isten áldjon meg bennünket ebben folyamatban, hogy ne bamba birkák, hanem bárányok legyünk. Jézus az igazság. Ő tanított, értelmezte a törvényt, olyan lelkülettel, amely segített az embereknek abban, hogy átmenjenek a metamorfózison, a megtérésen, a Szentlélek általi újjászületésen, hogy a belső emberük szerint megváltozzanak. Hogy a vallást, a hitet ne saját önző céljaikra használják, mert annak nincs ereje.

Az emberek a sejtjeikben érzik, ha valaki tiszteli, szereti őket, és a javukat szolgálja. Ezt érezték meg Jézusnál sokan, és ezt kell, hogy megérezzék a mi életünkön is, hogy tiszta, isteni szeretettel szeretjük őket, és a javukat akarjuk. Nem uralkodni akarunk, hanem átvenni a fájdalomokat, terheket, gyötrelmeket, és elszigeteni az embereket a katarzisa, hogy odaadják szívüket, életüket az Úrnak.

Drága Urunk! Köszönjük, hogy megértük ezt a napot. Imádkozunk a szorongókért, azokért, akik félnek, akik elvesztették szerettüket ezekben a napokban. Könyörülj országunkon, a világon és azokon is, akik még a járványt is uralkodásra, veszekedésre, politikai marakodásra használják.

Adj megújulást, tisztulást, új szakaszt a mi életünkben. Legyen meg a te szent és jó akaratod. Ámen.

Március 7.

Az vagy, amire nézel

Böjt harmadik vasárnapja van, amelynek ősi neve a látáshoz kötődően: Oculi. A 25. zsoltár 15. versében olvassuk: „*Szemem állandóan az Úrra néz, mert ő szabadítja ki lábamat a csapdából*”. Szívszorító látvány, amikor egy vadállat csapdába esik és kétségbeesetten próbál szabadulni. A róka képes lerágni a saját lábát ilyen helyzetben.

A vírus különösen, agresszíven és láthatatlanul működik. Szépen süt a nap, kívülről semmi nem látszik. Nem látjuk az ellenfelet, a gyilkos vírust a látás vasárnapján. Ezt érthetjük nem szó szerinti értelemben is: ami a lelkünket, szívünket tisztítja, azt nem mindig látjuk.

De itt van előttünk ez az üzenet: „*Szemem állandóan az Úrra néz*”. Ez nem azt jelenti, hogy állandóan az égre bámulunk, mert akkor nekimegyünk az első fának. Lelki-szellemi beállítottságról van szó. Gyökössy Bandi bácsitól tanultuk ezt a mondatot, hogy az vagy, amire nézel. Ha a sötétre nézel, akkor te magad, a gondolkodásod is sötét lesz. Ha a fényre nézel, akkor te magad is fénnyé válsz. Ez nem valami varázslat. Emeljétek föl a szemeteket!

Sokan szinte csak az internetről tájékozódnak, ahol vonzóvá teszik a rossz híreket. A lelket gyötrő, megölő, gonosz szellemisség kitalálja, megfizeti és stimulálja azokat a dolgokat, amelyek vonzzák a negatívumra, a bűnre, perverzítésra, bizarrságra nyitott lelkeket. Vegyük komolyan ezt a szeretetteljes biztatást: „*Szemem állandóan az Úrra néz, mert ő szabadítja ki lábamat a csapdából*”.

János apostol élete végén írja le a mai prédikációs igében olvasható jelenetet (Jn 1,29–34). „*Másnap [Keresztelő] János látta, hogy Jézus hozzá jön...*” Jézusra nézett. Ott volt körülötte. Ma is jön Jézus felénk. Nem csak a gonosz, a pusztítás, a vírus, negativizmus, depresszió vesz minket körül, hanem mindezekon keresztül a böjti megüresedésben, fájdalomban Jézus jön felénk. Ezekben az igékben, ezekben a szavakban is.

„...és így szól: *Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét!*” Azt veszi el és hordozza, amit mi nem bírunk, a bűneinket. A világ, az egyház elrontott dolgait, személyes életünk bűneit, mocskait. „*Ő az, akiről én megmondtam: Utánam jön egy férfi, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.*” Tehát Jézus nem egy a sok közül.

A Gellért-hegyen sétáltunk, és megnéztük a Filozófusok kertjét. Egy Japánban élő magyar szobrászművész készített nyolc szobrot. A világ nagy filozófusai között ott szere-

pel Assisi Ferenc és Jézus Krisztus alakja is. Tisztelem Assisi Ferencet és a filozófusokat, de Jézust nem lehet közénk sorolni. Ő az, aki mindenki mástól különbözik.

„*Én nem ismertem őt...*” – mondja Keresztelő János a folytatásban. Persze ismerte, hiszen az unokatestvére volt, de nem ismerte fel a lényegét, hogy Jézus miért jött. Jézus Krisztus nevét sokan ismerik, és – mint az említett esetben – besorolják a filozófusok, a vallásalapítók közé. Ő megváltó, ő az Isten báránya, ő az, aki hordozza a világ bűneit, és nem Buddha, Konfu-ce és a többiek.

„*Én nem ismertem őt, de azért jöttem, és azért keresztelek vízzel, hogy ismertté legyen Izrael előtt. Így tett erről bizonyosságot János: Láttam, hogy a Lélek leszállt az égből, mint egy galamb, és megnyugodott rajta.*” Nem hiszem vagy remélem, hanem láttam, írja János. Oculi vasárnapján jól hangzik ez a bizonyágtétel.

A galamb tiszta állatnak számított Izraelben. Nem volt szabad megölni, megenni. Nem egy galamb szállt le Jézus vállára, hanem mennyei erő szállt rá galamb képében, és megnyugodott rajta. Nem átmeneti eksztatikus élményről van itt szó. Lukács evangéliumában olvassuk, hogy Jézus idézi Ézsaiást: „*Az Úrnak Lelke van énrajtam, mert felkent engem...*” (Lk 4,18).

„*Én nem ismertem őt, de aki elküldött engem, hogy vízzel keresztelek...*” Mi ez a vízzel keresztelés? A pogányokat keresztelték meg Keresztelő János idejében Izraelben, de ő megkeresztelte a választott nép bűnbánó tagjait is. Ítéletet hirdetett, ami fontos, a törvény hirdetése szintén, de ez nem végső megoldás. A víz nem mossa le a bűnt. János utal Istenre a folytatásban: „*...ő mondta nekem: Akire látod, hogy leszáll a Lélek, és megnyugszik rajta, ő az, aki Szentlélekkel keresztelek. Én láttam, és bizonyosságot tettem arról, hogy ő az Isten Fia.*”

Ő az! Gondolkodj el ezen! Hidd el, ő érted is jött. Közeledik hozzád. Ő az, aki át tudja venni terheidet. Az életed értelmetlenségét, megoldatlanságait felveszi a vállaira. Cserébe ő adja a szépségét, szentségét, világosságát és ezt az állapotot, hogy látod őt, és a Lélek ugyanúgy megnyugodhat rajtad. Ugye kell ez a nyugalom?

Jézus Szentlélekkel, mennyei tűzzel keresztelek. Kiegyéti életünkéből, szívünkéből, lelkünkéből a szemetet, az értelmetlenséget, a pesszimizmust, a negativizmust, a szorongást. Azt olvassuk az igében, hogy megszabadítja azokat, akik a haláltól való félelem miatt egész életükben rabok voltak.

Urunk, köszönjük, hogy szép tavaszi idő van. Érzékeljük a láthatatlan ellenfelet, aki keresi a tekintetünket, hogy mint a nyúl a kígyó előtt, megdermedjünk a halálfélelemtől.

Urunk, köszönjük ezt a nehéz, keserves böjti időt, amelyben közelítesz hozzánk, megszólítasz minket.

Úr Jézus, kérünk, áldj meg minket mennyei tűzzel, jelenléttel, hogy a te tiszta, drága lelked betöltse a mi lényünket. Bármilyen helyzetbe is kerülünk, szeretnénk tebenned maradni, Urunk.

Könyörülj rajtunk, bocsásd meg bűneinket! Szabadíts meg mindentől, ami téled, egymástól és a nyugalmas, békeséges állapottól elválaszt minket.

Könyörülj a betegeken, a halálfélelemben lévőkön! Adj mennyei erő a gondozóknak, nővéreknek, orvosoknak, családtagoknak!

Add Urunk, hogy ebből a káoszból, nyomorúságból katarzisz, megújulás jöjjön, hogy a pusztulásba rohanó világ megálljon, lefékezzen, gondolkodjon. Ámen.

Március 14.

Kenyér, vakcina, örök élet

Böjt negyedik vasárnapjának neve Laetare, jelentése: örüljétek. Böjtben, járvány idején örülni? Van, aki örült, hogy tudott vásárolni tíz kiló lisztet vagy öt kiló rizst. Örültünk annak is, ha sorra kerültünk, és megkaptuk a védőoltást a koronavírus ellen.

Ennek a vasárnapnak ősi igéje: *„Örüljétek Jeruzsálemmel! Jöjjetek, akik szeretitek, és szívből ujjongjatok! Akik gyászoltok, leljétek vigaszra benne!”* (Ézs 66,10). Itt közelítjük meg a böjti öröm lényegét: Örüljétek Jeruzsálemmel, amelybe bement Krisztus, a mi Megváltónk. Végigjárta a Via Dolorosát, a szenvedések útját. Elfogták, megkínózták, és keresztre feszítették, mint egy bűnözőt, a falakon kívül. Ebből a halálból lett a világnak élete.

A hét igéje: *„Ha a földbe vetett búzaszem nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz”* (Jn 12,24). A halál és az élet együtt van. Gondoltunk már arra, hogy a kenyér története a búzaszem halálával kezdődik? Elvetették, földbe került, széthasadt, és belőle lett sok búzaszem, amelyekből a kenyeret készítették. Ez az, amit a mai világ elfelejtett, hogy áldozat nélkül nincs eredmény és jövő. Jézus Krisztus halála és feltámadása olyan, mint a búzaszem halála, ami sok és jó gyümölcsöt termett. Sok százmillió keresztyén lett belőle.

Van okunk öröme testi síkon is. Örülünk, ha be tudjuk tölteni szükségleteinket. Ide tartozik a járvánnyal való küzdelem. Írogattam a háziornosnak, hogy mikor kaphatunk vakcinát. Jaj, de örülünk, megvan az oltás! Sokan posztolták, hogy ez mennyire jó. Ettől rendbe jött az életünk? A vakcinától még nincs békességünk, örömünk, nem tudjuk, hogy miért élünk.

A mai igében Jézusnak az ötezer ember megvendéglése utáni, zsidó vezetőkkel való találkozásáról olvasunk, a János evangéliuma 6,30–40 igerészen. Jézus több ezer embernek adott kenyeret. Szükségünk van kenyérre, de van, aki megáll ezen a szinten. Jézus ezt kérdezi: Ugye azért jöttetek utánam, mert ettetek a kenyérből?

Az igerész így kezdődik: *„Erre megkérdezték tőle: És te milyen jelt mutatsz, hogy miután láttuk, higgyünk neked? Mit cselekszel? Atyáink a mannáttá ették a pusztában, ahogyan meg van írva: »Mennyei kenyeret adott nekik enni.« Jézus pedig így válaszolt nekik: Bizony, bizony, mondom nektek, nem Mózes adta nektek a mennyei kenyeret, hanem az én Atyám adja nektek az igazi mennyei kenyeret”.*

Az Egyiptomból való kiszabadulás után a nép éhezett. Mózes könyörgése után találtak mannáttá, kenyérszerű táplálékot. Ez mennyei jel, csoda volt. Jézus azt mondja, hogy ezt nem Mózes adta, ez Isten csodája volt. Másrészt, ez egy földi étel, de van mennyei kenyér,

amely a mennyből száll le, amely életet ad a világnak. Nem elég ez a Mózeshez kötődő, intézményes, bebiztosított, csodacentrikus vallásosság, hogy megrendelem a mannat, és aztán lesz. Itt sokkal többről van szó, mint hogy megtöltsük a gyomrunkat. Van mennyei kenyér, amelyet Isten adott a világnak.

„Mert az Isten kenyere a mennyből száll le, és életet ad a világnak. Erre ezt mondták neki: Uram, add nekünk mindig ezt a kenyeret! Jézus azt mondta nekik: Én vagyok az élet kenyere: aki énhozzám jön, nem éhezik meg, és aki énbennem hisz, nem szomjazik meg soha.” Itt egy személyről van szó. A megérkezéséről, személyiségéről, munkásságáról, tanításáról.

Egy éve tart a járvány. Az egyház kezdi felismerni, hogy böjtölni és imádkozni kellene. Nem csak az a fontos, hogy legyen ennivalóm és hozzájussak a vakcinához. Ez természetes igény. Azt nyilatkozta egy szakértő, hogy nyáron fogunk balatonozni, hacsak nem jön egy olyan módosult vírus, amely az eddigi vakcinákat lesöpri. Ennyit az emberi biztositékről. Mindent meg kell tenni; de nem érezzük, hogy inog az egész teremtettség, és nem egyszerűen csak a járványtól? Nem állítom, hogy ez a sátántól van, vagy hogy Isten büntet minket, de alapjaiban reng a teremtettség.

Miért imádkozunk, miért böjtölünk? Hogy elmúljon a járvány? És aztán? Marad az önzés, a gondozatlan házasság, a bűnök, megköztözöttségek az életünkben. Azért kell böjtölnünk és imádkoznunk, hogy megtérjünk, hogy a mennyei kenyeret, Jézust, befogadjuk.

„De megmondtam nektek: láttatok ugyan engem, és mégsem hisztek. Akit nekem ad az Atya, az mind énhozzám jön, és aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el; mert nem azért szálltam le a mennyből, hogy a magam akarataát tegyem, hanem hogy annak az akarataát, aki elküldött engem. Annak pedig, aki elküldött engem, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit se veszítsek el, hanem feltámasszam az utolsó napon.”

Nem csupán megszorított kenyérről vagy megszorított vakcináról – mert most már szaporodik az is – van szó, hanem örök életről. *„Mert az én Atyámnak az az akarata, hogy annak, aki látja a Fiút, és hisz benne, örök élete legyen; én pedig feltámasztom azt az utolsó napon.”*

Küzdünk az évekért, de az éveknek életet kell adni. Rá kell döbbernünk, hogy az élet arra adatott, hogy bekapcsolódjunk az örök életbe. Jézus az élet kenyere. Őt fogadom be, őt veszem magamhoz, ahogy Pál írja: Jézus bennem, és én őbenne. Személyes, titokzatos, mély, Szentlélek általi kapcsolat. Lehet, hogy kemény napok jönnek, kórházba kerülhetek, de ő velem van.

Látjuk a világ állapotát. Jézus azért jött, hogy megváltson minket, hogy örök, teljes életünk legyen, amelyet senki és semmi el nem vehet tőlünk. Ez a böjt öröme. A krízisek, szenvedések között is megtalálhatjuk a szeretetet, amely átszakította az eget, eljött a földre, és a Golgotán fölvitte a világ, az egyház és az ember személyes bűnét az ő testében a fára. Átokká és bűnné lett értünk, hogy átvegye a bűn büntetését, hogy mi felszabaduljunk már itt, a földön. És amikor finisbe kerül az életünk, tudjuk, hogy ő azért jött, hogy nekünk örök életünk legyen. Aki látta a Fiút, hittel nézett a keresztre és hittel élte meg a feltámadás erejét, annak örök élete van.

„Örüljetek Jeruzsálemmel! Jöjjetek, akik szeretitek, és szívből ujjongjatok! Akik gyászoltok, leljétek vigaszra benne!” – szól hozzánk a vasárnap zsoltárigéje. Isten vigasztal meg benneteket.

„Ha a földbe vetett búzaszem nem hal meg, egymaga marad...” Abban az állapotban marad, amiben ez a világ van: egoista, maga körül forgó, fényes búzaszem. Nem éli át a meghasadás, a gyarapodás, szaporodás élményét és örömét. Száraz és kemény marad. „De ha meghal, sokszoros termést hoz.” Legyünk így termései az Istennek!

Urunk, te tudod igazán, hogy mi történik ebben a világban. Mi csak arra tudunk gondolni a jánosi ige kapcsán, hogy úgy szeretted ezt a világot, hogy egyszerűen Fiadat adtad, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

Köszönjük, Urunk, a napi kenyeret. Köszönjük a tudósokat, az orvosokat, a nővéreket. Köszönjük a jó gyógyszereket és azt, hogy te ezeknél sokkal többet akarsz és tudsz adni: az örök élet elixírjét, az élet kenyerét.

Így áldj meg minket, a kórházban lévőket, a remegő szívűeket. Vedd körül, Urunk, a haladókát. Adj megújulást, megtérést az egyháznak, nekem, mindnyájunknak, hogy ne csak olyan közhelyeket puffogtassunk, hogy böjt, ima, hanem igazi, mély megtérésre segíts minket, hogy betöltsük hivatásunkat, küldetésünket, hogy só, világosság és jó kovász legyünk környezetünkben. Ámen.

Március 21.

Megtisztulás

Nehezen érkezik meg a tavasz. Ma reggel is kemény fagy volt, de kisütött a nap. Nagy átalakuláson megy át a világ, az országunk is. Nem folytatódhat ugyanúgy a politika, az egyházi élet, mint ahogy eddig ment.

Alig van olyan, akinek ne lenne ismerőse, barátja, rokona, akit érint a vírus. Ezen a héten is több ismerősöm elhunyt. Ezrek vannak kórházban. Megrázza a járvány az egész világot.

Böjt ötödik vasárnapjának ősi neve Judica, ennek a jelentése: ítélet. A bűn nem elvont filozófiai vagy teológiai fogalom. Bűn az, ami sérülést, fájdalmat okoz. Jézus Krisztus azért jött, hogy segítsen nekünk helyrehozni, azt, amit elrontottunk. Az ember úgy van ezzel, mint Münchhausen báró, aki a mese szerint saját magát húzta ki a mocsárból a hajánál fogva. Az emberiség nem tudja magát így megmenteni. Minden megváltásért kiált.

Minél közelebb vagyunk a fényhez, Istenhez, annál inkább látjuk elveszettségünket. A nagy szentek magukat bűnösnek tartották. Nem azért, mert lelkibetegek voltak, hanem mert közel voltak a fényhez és látták, hogy min kell változtatni.

Prédikációs igénk a templomtisztítás története (Jn 2,13–22). „Közel volt a zsidók páskaünnep, és Jézus felment Jeruzsálembe. A templomban találta a marhák, juhok és galambok árusait meg az ott ülő pénzváltókat. Kötélből korbácsot csinált, és kiűzte mindet a templomból a marhákkal és a juhokkal együtt. A pénzváltók pénzét kiszórta, az asztalokat felborí-

totta, a galambárosoknak pedig ezt mondta: Vigyétek ezeket innen, ne csináljatok piacteret az én Atyám házából! Tanítványai visszaemlékeztek, hogy meg van írva: »A te házad iránti féltő szeretet emészt engem.« A zsidók pedig azt kérdezték tőle: Milyen jelt mutatsz nekünk, hogy ezeket teszed? Jézus így felelt nekik: Romboljátok le ezt a templomot, és három nap alatt felépítem. Ezt mondták rá a zsidók: Negyvenhat esztendeig épült ez a templom, és te három nap alatt felépíted? Ő azonban testének templomáról beszélt. Amikor azután feltámadt a halálból, visszaemlékeztek tanítványai arra, hogy ezt mondta, és hittek az Írásnak és a beszédnek, amelyet Jézus mondott.” (Jn 2,13–22)

A pénzváltás és az állatárusítás hozzátartozott a templomi kultuszhoz. Különböző területekről különböző pénznemekkel érkeztek az emberek, és szerettek volna áldozatot bemutatni. A kortörténészek szerint nagy ünnepen milliós létszám volt Jeruzsálemben. A templomban csak a galileai pénzt fogadták el. Jézusnak az nem tetszett többek között, hogy túl nagy hasznot hozott a pénzváltás. Az állatárusítás is az áldozati kultuszhoz kellett. Hétszeres, nyolcszoros áron adták őket.

A templom külső udvarában, ahova a pogányok is bemehettek elcsendesedni, az Istent keresni, nagy bazár, hangzavar volt. Folyt a pénzváltás, az árusítás, a galambok turbékoltak, a jószágok bögtek. Az árusítást lehetett volna a templomon kívül is rendezni, de a vezetők kontroll alatt akarták tartani, hogy a haszon meglegyen.

Jézus tizenkét éves korában, miután a családja már elindult hazafelé Názáretbe, ottmaradt a templomban. Akkor is azt mondta az édesanyjának: „*Nem tudtátok, hogy az én Atyám házában kell lennem?*” (Lk 2,49) Jézus tudta, hogy Isten nem lakik kézzel csinált templomokban, de a templom mégiscsak egy szimbolikus épület, amelyben azt éltek meg az emberek, hogy Isten megáldja a közösséget, kijelentést ad, és itt lehet áldozatot bemutatni.

A templomtisztítás jelene megrázó, nem illik a Jézusról alkotott képünkbe. Ő szelíd volt, alázatos, nem bántott senkit, itt pedig kötéllel a kezében kihajtotta a társaságot a templomból. Ez egyszeri messiási jel volt. Nem kreált ebből liturgiát, és nem adta a tanítványok kezébe a korbácsot. Némely ítélkező keresztyén azt gondolja, hogy hivatkozhat erre a jelenetre: ma is ki kell űzni a kultuszból, a templomból azokat, akik nem oda tartoznak. Ez így tévedés. Az ítéletet Isten nem ránk bízta.

A mi életünk itt, Európa közepén hasonlóan zavaros, mint ez a templomi helyzet. Az emberek többsége még ma is valamelyik egyházhoz tartozónak véli magát. De hazánkban csupán egymillió ember, a lakosság tizede tartozik aktívan valamelyik gyülekezethez. Az egyházi élet is egy kissé zavaros: vallás, bűn, kereskedés, haszonlesés, egyebek. Együtt van a jó és a rossz, a bűn és az erény az életünkben.

Ez a felzaklató jézusi jelenet arról is jelést ad, hogy ennek a korszaknak vége. Jeruzsálem nem ismerte fel a hozzá küldött Igét, ezért „elhagyottá lesz” a háza (vö. Lk 13,35). Ez a ház, a templom; nem marad itt kő kövön. Egy nemzedéknyi időn belül Titusz seregei lerombolták Jeruzsálemet a templommal együtt. Ez a kreatív nép azóta sem tudja megépíteni. Kétezer éve nincs a zsidóságnak temploma.

Hiába mondják a zsinagógára, hogy zsidó templom, az nem templom, hanem gyülekezési hely. Az áldozat megszűnt, Jézus lett az áldozati bárány, aki hordozza a világ, az egyház bűneit. Az ószövetségi időkben sorra vágták le a szerencsétlen állatokat, de ez nem sokat változtatott az emberek életén. A bűn kérdését az állatáldozat nem oldja meg.

Hittel nézzünk Jézusra, az ártatlan bárányra, aki hordozza, viseli, átveszi a világ bűneit, a mi bűneinket is. Kérhetjük őszintén ma is: Ítéld meg engem Istenem, tedd mérlegre az életem! A te fényedben szeretném látni az életemet. Segíts abban, hogy felismerjem, miben kell változnom, mitől kell megtisztulnom, mit kell kiűzni, kitakarítani az életemből. Ünnepi nagytakarítás: ki kell dobni, ami nem a szívbe, a „szentek szentjébe” való.

Imádkozzunk magunkért, másokért, hogy megtisztuljunk, hogy ez a krízis – mert a krízis szó ítéletet is jelent – megtisztulást, megújulást hozzon. Akár itt maradunk még a földön, akár be kell fejeznünk ezt az utat, jussunk el a Golgotáig, a feltámadásig és a Szentlélekkel való beteljesedésig. Bízunk Isten ígéjében, amelynek olyan ereje van, ami megvéd minket nem csak a vírustól, hanem a bűntől, a haláltól, az ördög hatalmától.

Isten békessége, amely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveinket és gondolatainkat a Krisztus Jézusban. Ámen.

Március 28.

Diagnózis: pozitív vagy negatív?

Virágvasárnap ősi neve: Palmarum. Jézust pálmaágak lengetésével fogadták, amikor számárháton bevonult Jeruzsálembe. Milyen király az, aki számaron vonul be a városba?! Jézus jelezte, hogy itt van, megérkezett, de másképpen, mint a földi uralkodók.

Minden alapvető, mély és fájó kérdésre Jézus a válasz. Személyében, tanításában és megváltó halálában megvannak a válaszok az emberiség minden nyomorúságára, bajára.

A vasárnap ígéje Zofóniás könyvéből való. Ez egy kétezerhétszáz éves kis irat. Három fejezetből áll. Szentlélek által hirdeti a halálos ítéletet, a kemény diagnózist a papokról, a prófétákról és a népről. Eltértek az alapoktól, elhajlottak Isten ígétől, elhagyták az Urat, ezért jön a harag napja, az ítélet. Különös a könyv végén a kicsattanó örömhír. Evangélium ez a mára kijelölt szakasz (Zof 3,14–17), amely így kezdődik: „Ujjongj, Sion leánya! Kiálts örömdben, Izráél! Örvendezz, vigadj teljes szívből, Jeruzsálem leánya!”. Halálos ítélet után ilyen üzenet?

„Eltörli az Úr az ítéletedet, eltávolítja ellenségedet.” Megérett a világ az ítéletre. Nincs mentségünk. Isten mégis azt mondja: Örülj nagyon! Ne drogtól, italtól vagy vallási extázistól örvendezz, hanem azért, mert veled van az Úr.

„Veled van az Úr, Izráel Királya: nem kell többé veszedelemtől tartanod. Azon a napon így biztatják majd Jeruzsálemet: Ne félj, Sion, ne csüggedj el! Veled van Istened, az Úr, ő erős, és megsegít. Repesve örül neked, megújít szeretetével, ujjongva örül neked.” Tehát elveszi rólad az ítéletet.

Evangéliumként ma némelyek azt hirdetik, hogy Jézus irgalmas, kedves, minden embert szeret. Humanistaként mutatják be őt, és ez a következtetésük: a keresztyének feladata a szegények felkarolása. Szociális programot hirdetnek az egyházban. Azt tévesztik el, hogy

ezek a szolgálatok gyümölcsök. Aki átéli Isten átformáló szeretetét, az termi a gyümölcsöket. Karitatív munkát mi is végzünk, de azt az egyházon kívüliek is gyakorolják.

Jézus elveszi rólunk az ítéletet, a bűneink büntetését, és magára veszi ezeket. Ezért ment Jeruzsálembé, és nem azért, hogy ünnepeltesse magát. Azon az ünnepen, amelyre ma emlékezünk, mindenki hozsannázott, táncolt, és azt hitték, hogy jön egy felszabadító vezető egy humanista politikai programmal. Egyvalakinek ült könnyű a szemében, az pedig a főszereplő, Jézus Krisztus volt. Sírt, mert Jeruzsálem – az egyház – nem ismerte fel a hozzá a küldött prófétai ígét. Folyik a kultusz, kívülről minden rendben, de nincs megterés. Az igazi gond az ember istenkedése, elhajlása az élő Istentől.

Nem arról van szó, hogy dobsz-e egy százast a szegénynek vagy segíted-e a szomszédot. Ha hitre jutsz, megtérsz, akkor lesznek ilyenek körülötted, megtalálnak téged, és te is megtalálod őket. Ez a Szentlélek gyümölcse, a megtérés következménye, a „szeretet által munkálkodó hit” (Gal 5,6).

A nagy kérdés, hogy ki uralkodik a szívemben, hogy én magam irányítom-e az életem, vagy átadom a vezetést a nagy Királynak. Ő nem nyomja el a személyiséget, szeret, tisztel, leveszi rólam Isten haragját, ítéletét. Az egész világ igazi nyomorúsága – különösen Európának, és a magyarságnak is – az istentelenség, az öntörvényűség. Jézus a pészah estén azt mondta a kenyérré és a borra, hogy ez az ő teste és vére, amelyet a világért, az emberiségért ad oda. Nagypénteken átokká és bűnné lett értünk, hogy mi, átok és bűn alatt lévők, felszabaduljunk. Ez az evangélium. Nem az, hogy segíts a szegényen. A szegény is lehet bűnös és elkárhozható, és te, aki adakozol, te is lehetsz istentelen és öntörvényű, aki elkárhozol.

A heti ige így szól: „*Ahogy Mózés felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne*” (Jn 3,14–15). Aki hisz ebben az áldozatban, annak legyen örök élete! Nem tíz, húsz, harminc évről van itt szó, hogy hozzuk rendbe a politika, a gazdaság és az egyház életét. Ha nem tudsz hittel nézni a keresztfára, hogy ott Jézus érted szenvedett és új életed lehet, leteheted bűneidet, terheidet, vallásos istenkedésedet, akkor már elkárhoztál, mondja az ige. De aki hisz a Fiúban, annak örök és teljes élete van, amely már itt elkezdődik.

Múlt héten egy velem egykorú testvérnő hunyt el, egy orvos, akinek az édesapja lelkész volt. Tüdejének 70-80 százaléka nem működött. Az volt az utolsó mondata: Hagyjatok továbbmenni! Ő tudta, hogy hová megy: Isten dicsőségébe, Isten országába.

Drága Urunk! Megrázó időket élünk. A mi nagy bajunk nem csupán ez a vírus, hanem az istennélküliség.

Köszönjük, hogy arra emlékezhetünk, azért adhatunk hálát, hogy te függetlenül attól, hogy hogyan vártak téged Jeruzsálemben – örömmel, haraggal, besúgással, gyűlölködéssel –, végigmentél az úton, és felvetted a keresztet.

Köszönjük, hogy a te sebeidben van a mi gyógyulásunk. Köszönjük, hogy van bűnbocsánat, szabadulás. Urunk, kérünk, állíts helyre minket, téríts magadhoz, ölelj magadhoz.

Köszönjük széttárt karodat a kereszten. Köszönjük, hogy fel is támadtál, és van reményünk, van örök életünk.

Könyörülj népünkön határon innen és túl, hogy ez a nagy nyomorúság megtérést hozzon a mi életünkbe.

Áldunk, magasztalunk és dicsőítünk téged, Urunk! Ámen.

Április 4.

Ne félj!

„*Én, János, testvéretek és társatok Jézussal a szenvedésben, a királyságban és az állhatatosságban, a Patmosz nevű szigeten voltam az Isten igéjéért és Jézus bizonyágtételéért*” – kezdődik húsvét ünnepén az igehirdetés alapigéje, amelyet a Jelenések könyve 1,9–18-ban olvashatunk.

János, az idős apostol, az első század vége felé írta meg a Jelenések könyvét. Számúzték Patmosz szigetére, ezért írja, hogy „társatok Jézussal a szenvedésben”. Jézussal is szenved, és a társaival is. Túl voltak az első nagy, Néró-féle, és további keresztyénüldözéseken. De nemcsak a szenvedésben, hanem a királyságban és az állhatatosságban is társ. A feltámadás ereje akkor is átélhető, amikor kórházban vagyunk, szenvedünk, amikor utolérnek a félelmek, a nyomorúságok.

János egy hús-vér ember, sok évtized tapasztalatával. Ott volt a Golgotán is, a szenvedés helyén. Ismeri a nagyszombati sötétséget, mélységet, a halálos csendet, mozdulatlanságot, tehetetlenséget, és ismeri a feltámadás erejét, a hajnali reménységet. Hogy felkel a nap, és a legsötétebb éjszaka után is van feltámadás. Némelyek csodára várnak. Meg is kapjuk időnként.

Itt az idős Jánosnak lélekben, szellemben, látomásban megjelenik az élő Jézus. Kamaszéveimben, amikor erősen kerestem az igazságot, az élet értelmét, egy elkeseredett szakaszban én is átéltem egy hasonló impulzust. Jézus egyértelműen jelezte koncentrált szeretetesszenciával és energiával, hogy tud rólam, ismer engem és megtérhetek hozzá. Azóta negyven év telt el, megismertem azt, amiről az apostol ír: Jézussal a szenvedésben, az állhatatosságban és a királyságban. A királyság azt jelenti, hogy ő győzött bennem. Jézus közelségét, a feltámadás erejét leginkább a szolgálataimban élem meg. Amikor fáradtan, kicsavartan, reménytelenül lépek emberek elé, és egyszer csak jön a Lélek, jön Jézus senkivel és semmivel nem pótolható jelenléte, ereje. Jézus él!

A szocialista időkben, amikor teológiai hallgató voltam, Budapesten matricákra írtuk ezt a mondatot: „Jézus él”, és a belvárosban az évfolyamtársaimmal kiragasztottuk hirdetőtáblákra. A Vörös Csillag mozi előtti plakátra is. Néhány percen belül letépték ezeket a feliratokat. Így próbáltuk kifejezni az örömünket, bizonyágtételünket, hogy Jézus él, ő valóság. Nemcsak a Bibliába vagy filmekbe zárva létezik, nemcsak nagyszerű emberként, humanistaként számontartott valaki. Ő szellemi, lelki valóság, aki él. Erre bizonyíték az egyház, a sok millió hitre jutott ember is. A legtöbbben ma ott jutnak hitre, ahol üldözik a keresztyéneket. Így volt ez az első századokban is.

„...A Patmosz nevű szigeten voltam az Isten igéjéért és Jézus bizonyágtételéért.” Nem azért, hogy nyugdíjasként az emlékiratait írja meg. Az se lett volna rossz.

„Lélekben elragadtattam az Úr napján...” Tehát egy vasárnapon. János emlékezett arra a csodás napra. A keresztyének számára a vasárnap a feltámadás napja. „...és hátam mögött hatalmas hangot hallottam, mint egy trombitaé, amely ezt mondta: Amit látsz, írd meg egy könyvben, és küldd el a hét gyülekezetnek: Efezusba, Szmírnába, Pergamonba, Thiatirába, Szárdiszba, Filadelfiába és Laodiceába.” Nem a fantáziájára bízta Isten, hogy mit írjon. Azok a hiteles keresztyének, akik Istentől veszik az adást, a szavakat, a gondolatokat, a vezetést.

„Megfordultam, hogy lássam, milyen hang szólt hozzám, és amikor megfordultam, hét arany gyertyatartót láttam, és a gyertyatartók között az Emberfiához hasonlót: hosszú palástba volt öltözve, mellén aranyövvel körülövezve; feje és haja fehér volt, mint a hófehér gyapjú, szeme, mint a tűz lángja; lába hasonló volt a kemencében izzó aranyérchez; hangja olyan, mint a nagy vizek zúgása; jobb kezében hét csillagot tartott, szájából kétélű éles kard jött ki, és tekintete olyan volt, mint amikor a nap teljes erejével ragyog.” Utolsó képünk nagyhéten Jézus megostorozott, szétzúzott, átszegett, meggyalázott drága és szent teste. Itt győztesként látjuk, mint akinél koncentráció a fény, az Isten teremtő ereje. Szentlélek által mi is nézzünk órá!

„Amikor megláttam, a lába elé estem, mint egy halott, ő rám tette jobbját...” Életünk folyamán átélünk kis halálokat, lelki, szellemi megfáradásokat, összeomlásokat. Jánost, aki a világ egyik legismertebb apostola, írója, akit Jézus nagyon szeretett, aki végigélt több évtizedes szolgálatot, látjuk összeesni, amikor Jézussal találkozik. Nem baj, ha Isten gyermekeinek meghajlik a térde, amikor átélik a szent Isten közelségét.

A szenvedés a bűn következménye. Isten nem tervezte be a nyomorúságot, a halált. Akkor miért nem állítja le ezeket? Nagyot néznénk, ha megtenné. Akkor mindennek vége lenne. Akkor mindenki megjelenne az élő Jézus és az ítélőszék előtt. Mikor történik meg ez? Az az ő titka, hogy meddig tűri el ezt a nyomorult világot.

„...ő rám tette jobbját, és így szólt...” Erre van nekünk is szükségünk, hogy az ő átszegett kezét ránk tegye, és ezt mondja: Ne félj! A Szentlélek írja ezt a szívünkbe ma! Ezt mondja nekünk: Ne félj! Valljuk be, félünk, szorongunk. A legkülönbek is. Nem csupán a haláltól, hanem a halálig vezető szenvedésektől félünk.

Ezt mondja: „Ne félj, én vagyok az első és az utolsó és az élő: halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké, és nálam vannak a halál és a pokol kulcsai.” Nem a halálot lesz az utolsó felvonás. Nem pont van a mondat végén, hanem kettőspont.

Ő is meghalt. Értünk halt meg. Ő is átélte a nyomorúságot, az oxigénhiányt, de ott nem volt lélegeztetőgép. Ő megfulladt értünk és miattunk. Az utolsó mondata az volt: „*Atyám, a te kezembe teszem le az én lelkemet*” (Lk 23,46).

Kívánom mindnyájunknak Isten jelenlétét. Jézus végigment az úton a keresztségig, meghalt, eltemetett a nagyszombat sötétségébe, mélységébe. A hitvallásunk szerint – nem tudjuk pontosan definiálni, hogy hogyan, mert ez az ő titka – alászállt a pokoli mélységekbe. Ezt azt is jelenti: nem mondhatod, hogy Isten nem tud rólad, hogy nem ismeri szenvedéseidet, a tonnás terheket, amelyek sokszor a szívedet, életedet, lelkiismeretedet nyomják.

A bűn, a halál, a gonosz hatalma legyőzött nagypénteken. Húsvét napján nem hagyhatjuk ki nagypéntek említését. Ez a két ünnep összefügg. Értünk, miattunk, helyettünk halt meg Jézus. Értünk és miattunk szállt alá a poklokra, hogy kihozza a mélységekből a mi életünket, hogy átéljük a feltámadás erejét, és már itt, a földön isteni, mennyei erőket tapasztaljunk.

A kettő együtt működik: társatok a szenvedésben, de a királyságban is. Ahogy Pál írja: erőtlenek vagyunk, mint egy törékeny cserépedény, de Isten ilyen törékeny edénybe helyezte a kincset, a mennyei erőt. Így áldjon meg mindnyájunkat Isten ezekben a szorongató, nehéz időkben.

Urunk! Könyörülj ezen a világon, amelyért eljöttél és amelyet úgy szeretél, hogy életedet adtad érte. Köszönjük, hogy végimentél az utadon. Köszönjük, hogy isteni szeretettel szeretsz minket, és ez a szeretet vitt téged a keresztre. Köszönjük, hogy sebedben van a gyógyulás.

Köszönjük, hogy veled együtt meghalhatunk a bűnnek, halálnak, ördög hatalmának, és részesülhetünk a Golgotán kivívott győzelemben.

Köszönjük a feltámadás erejét. Áldj meg minket, Urunk, hogy a Szentlélek kiáradjon a szívünkbe, és mindezt igazzá tegye. Ámen.

Április 10.

Szenvedés és dicsőség

Jézus halálának és feltámadásának rendkívüli hatása van. Kiiktathatatlan az ő személye, tanítása és jelenléte ebben a világban.

Igaz, vannak, akik elbizonytalanodnak, amikor szenvedés, betegség, nyomorúság, katasztrófa éri őket vagy találkoznak az emberi romlottsággal. Felteszik ezt a kérdést: Tényleg olyan ez a világ, mint amit Jézus megváltott? A szenvedés, a nyomorúság nemcsak a megtérés előtt van jelen az életünkben, hanem utána is. A 20. században viszont több egyháztestre kiáradt Isten ereje, Szentlelke. Az egyház egy része csodákat, gyülekezeti növekedést, megkötözött-ségekből való szabadulást is átélt.

Isten ereje, dicsősége jelen van a világban. Ugyanakkor azt is tapasztaljuk, hogy az elkötelezett, újjászületett keresztyének osztoznak a világ fájalmában, nyomorúságában. Gondoljunk csak a természeti katasztrófákra, járványokra vagy a Titanic katasztrófájára. Azon az éjszakán világnézettől függetlenül megfulladtak az emberek. A vírus eléri a hívőket és a nem hívőket is. Nagyon sok keresztyén szenved börtönökben, koncentrációs táborokban a mai időkben, és sokan élnek szegénységben.

Ne gondoljuk úgy, mintha a szenvedés és a dicsőség kizárná egymást. Isten ígéje szerint ez a kettő együtt van jelen az életünkben. Isten országa megérkezett, a feltámadás ereje jelen van a világban, de ez még nem a mennyország. A mennyei és a pokoli állapot is itt,

a földi életünkben kezdődik el. Nem akkor, amikor az orvos megállapítja valakiről, hogy exitált, kilépett.

Isten országa jelen van, befogadhatom a szívembe, és elindul egy halálig tartó folyamat. A cél az, hogy minél kevesebb rossz, méltatlanság, nyomorúság, félelem, gonoszság, bűn, meg nem bocsátás legyen a szívemben, életemben. Jöjjön el a te országod az én életembe és az én szívembe! – ezt kérem. A pokol is egy állapot. Engedek a gonosznak a személyiségem központjában, a szívemben, és kiszorul onnan a jó. A pokol az Isten hiánya, a jónak a hiánya.

Pál apostol, Jézus és hitünk hősei egyszerre hordozták saját életükben a szenvedést és a dicsőséget. A mára kijelölt igeszakaszban (2Kor 4,7–14) Pál apostol arról beszél, hogy Isten dicsősége felragyogott az életünkben. Ha ez így van, akkor semmi gond? De folytatja, hogy ez a kincs – amelyet Istentől kaptunk, az ő dicsősége – cserépedényekben van. *„Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy ezt a rendkívüli erőt Istennek tulajdonítsuk, és ne magunknak...”* (2Kor 4,7)

A legnagyobb apostol azt mondja, hogy az ő léte, egzisztenciája olyan, mint a törékeny cserépedény. A testben élő ember törékeny. Pál gyógyított, halottat is támasztott föl, mégis számtalanszor megbotozták, kidobták, tövist hordozott a testében; szenvedett. Aki azt állítja, hogy nem szenvedhet az újjászületett keresztyén, az nem jól olvassa a Bibliát.

A Szentírás többretegű könyv. Az Ószövetségben megjelenik az a látás is, hogy ha hiszel, akkor gazdag leszel, és egészséges. Ez részben igaz. Átéltünk gyógyulásokat, csodákat, de a szenvedés is végigkíséri Isten gyermekeinek az életét.

„Mindenütt szorongatnak minket...” – folytatja Pál a leírást ígékben. Nézz csak körül a nyugati világban: mindenütt szorongatnak. *„...de nem szorítanak be, kétségeskedünk, de nem esünk kétségbe; üldözöttek vagyunk, de nem elhagyottak, letipornak, de el nem veszünk; Jézus halálát mindenkor testünkben hordozzuk...”* A hívő nem mondhatja, hogy már minden nyomorúságtól megszabadult. Jézus halála is dolgozik bennünk. Jézus a legnagyobb győzelmet a Golgotán aratta.

A keresztyén ember élete akkor kezdődik el, amikor újjászületik. A vasárnap mottója: *„Mint újszülött csecsemők a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjetek az üdvösségre”* (1Pt 2,2). A megtéréssel elindul egy sűrű tartó folyamat sok kis naponkénti halállal és feltámadással, az óemberrel való küzdelemmel. Mindenkor testünkben hordozzuk Jézus halálát a másokért való szenvedésben.

„...Jézus halálát mindenkor testünkben hordozzuk, hogy Jézus élete is láthatóvá legyen testünkben.” Ez a kettő együtt jár. *„Mert életünk folyamán szüntelen a halál révén állunk Jézusért...”* Úgy is, hogy gyűlölik Jézust, ki akarják irtani a világból a betlehemi csecsemőgyilkosságtól kezdve a mai tömeges üldöztetésig menően; és úgy is, hogy az egyház bemutatja a világban az ő életét és halálát.

„...hogy a Jézus élete is láthatóvá legyen halandó testünkben. Azért a halál bennünk végzi munkáját, az élet pedig bennetek. Mivel pedig a hitnek ugyanaz a Lelke van bennünk, ahogyan meg van írva: »Hittem, azért szóltam«, mi is hiszünk, és azért szólunk. Mert tudjuk,

hogy aki feltámasztotta az Úr Jézust, az Jézussal együtt minket is feltámaszt, és maga elé állít veletek együtt.”

Földi életünkben szenvedünk, ha akarjuk, ha nem. A hívők testében is ott vannak a rákos sejtek. Minden testben folyik a küzdelem a jó és a rossz sejtek között. Ez lelki-szellemi értelemben is így van. A megváltás útja, a szeretet útja áldozattal, fájdalommal is jár.

A mennyei Atya felhossa az ő napját jókra és gonoszokra egyaránt. A gonoszok is isznak a forrásvízből, sütkéreznek a tengerparton, sőt olykor úgy tűnik, mintha nekik több jutna a jóból.

A másik oldal is igaz: a hívők is osztoznak a világ nehéz sorsában. Ugyanakkor életükben jelen van Isten ereje, a feltámadás ereje. *„Minden forrásom belőled fakad”* (Zsolt 87,7) – olvassuk a zsoltárban.

Az Úr Jézus ma is jelentkezik igéjében: Tudok rólad, ismerem fájdalmaidat, szenvedésidet, betegségeidet, kétségeidet. Hallja a jöbi kiáltásokat: Miért pont velem történik ez; miért kell ezeket a terheket hordoznom; miért ilyen családban élek; miért ilyen társadalomban, miért pont most...

Isten adja mindnyájunknak a mennyei derűt, a feltámadás erejét. Soha ne felejtjük el, hogy Jézus értünk szenvedett. Pál apostol ezt írja a korinthusiaknak: *„Mert úgy határozta, hogy nem tudok közztetek másról, csak Jézus Krisztusról, róla is mint a megfeszített-ről”* (1Kor 2,2).

De most így szól az Úr, a te teremtőd és a te formálód: Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, markaimba metszettelek, enyém vagy! Senki és semmi – pokoli erők sem – szakíthatnak ki az én kezemből, szívemből, szeretetemből. A feltámadáskor várlak benneteket!

Április 18.

Hol talállok biztonságot?

A mai vasárnap elnevezése Misericordia domini, a 88. zsoltár bevezető sora után. Az Úr irgalmáról van szó ebben, amely betölti a Földet, ezt a sebesült bolygót, a mi sok esetben szorongó, sérült életünkkel együtt. Nemcsak gonosz, szétszélesztő, diabolikus, életellenes erő létezik a világban, hanem mennyei, tiszta, gyógyító, összegyűjtő isteni energia is.

Jó pásztor vasárnapja is ez. A tanítványokat megrémisztette Jézus kereszthalála és temetése. Amikor feltámadt, egyenesen hozzájuk vezetett az útja. Megjelent a ijedt tanítványok között és úgy köszöntötte őket: Salom, békesség nektek! Létezik mennyei béke, a mindek ellenére való békesség.

Valamikor az ifjúságunkkal nyári tábort tartottunk a Börzsönyben. Egy kánikulai napon tízen-tizenötén elmentünk kirándulni a hegyekbe. Olyan meleg volt, hogy fürdőruhában voltunk az erdőben, és vidáman, ahogy a huszonéves fiatalok szoktak, viccelődöttünk, énekelgettünk, jól éreztük magunkat. Eltelt az idő, és nem találtuk a hazafelé vezető ösvényt. Még mindig vidámkodtunk, biztattuk egymást, de a hangulat egyre feszültebb lett. Volt

köztünk egy jómódú fiatalember. Mindkét kezében mobiltelefonnal, fehér Adidas cipőben járkált fel-alá, és egyre idegesebb lett, mert nem volt térerő, és nem tudta megoldani a helyzetet. Egyszer csak megállt előttem, és rám szólt: „Te pedig imádkozzál!” (Persze, a pap imádkozzon.) „Már megtettem néhányszor” – feleltem.

Az ösvényt továbbra sem találtuk, meleg volt, pára és bogarak, a testünket felsértették a növények. Kétségbeejtő helyzet volt, esteledett, és nem tudtuk, hogy mit tegyünk. Amikor már jó ideje kerestük a hazavezető utat, megszólalt az erdőben egy ismerős hang, Dobó Lacié, aki közlünk való fiú volt. Jól ismerte és szerette az erdőt. Ő már régen otthon volt, de hiányoztunk neki és utánunk jött, szólongatott, keresett minket az erdőben. Ezt a hangot soha nem felejttem el, mert akkor megmentett minket. Jólesett hazamenni, megmosakodni, asztalhoz ülni, és békességben, szépen megvacsorázni, ígét olvasni, együtt lenni a tábortúznél. Hazataláltunk egy hang alapján.

Az igehirdetés alapigéje (Jn 10,22–29) így kezdődik: „*Elérkezett Jeruzsálemben a templomszentelés ünnepe. Tél volt. Jézus a templomban, Salamon csarnokában volt. Ekkor körülvették a zsidók, és így szóltak hozzá...*” Jézus elment Jeruzsálembé, megjelent, megszólalt a csarnokban, ahol rabbik és mások is tanítottak. Lehetett kérdezni, beszélni. Nem zárkózott el ettől.

„*Meddig tartasz még bizonytalanságban bennünket? Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk nyíltan!*” Ez valódi kérdés volt. Vallásos emberek voltak, akik várták, keresték a messiást, a szabadítót. A templomszentelési ünnepen egy nagy szabadulásra emlékeztek. Ez volt annak az örömnépe, hogy valamikor visszafoglalták a templomot az ellenségtől. Jézusban is olyan vezetőt kerestek, aki helyreállítja Izraelt, és szabadságot ad a nemzetnek.

Gondoljunk 1848-ra vagy 1956-ra, amikor hívő keresztyének, papok és mások is, beálltak a szabadságharcosok soraiba. Így kereste a zsidóság is a szabadítóját. Jézusban nem hadvezért kaptak, hanem pásztor, a jó Pásztor.

„*Jézus így válaszolt nekik: Megmondtam nektek, de nem hisztek. Atyám nevében végzett cselekedeteim tanúskodnak mellettem, de ti nem hisztek, mert nem az én juhaim közül valók vagytok.*” Jézus megjelent, tanított, szombaton gyógyított, máskor halottat támasztott fel. Ez sokakat megzavart, felháborított. Nem ilyen messiást vártak.

Folytatja Jézus: „*Az én juhaim hallgatnak a hangomra...*” – ezért mondtam el a bevezető történetet az eltévedésről és a hazatalálásról – „*...és én ismerem őket, ők pedig követnek engem.*” Testvéreim, nem egy bolond, zűrzavaros világban élünk? Interneten, rádión, tévén keresztül több száz csatorna önti ránk a híreket, az információkat. De Jézus tiszta hangja ma is hallatszík. Figyeljünk arra, hogy ő mit mond! Ha ez érdekel minket, olvassuk imádságos, nyitott szívvel a tanításait. Ezek nélkül nem szabad, nem lehet élni.

„*Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből. Az én Atyám, aki nekem adta őket, mindennél nagyobb, és senki sem ragadhatja ki őket az Atya kezéből.*” Izraelben ma is láthatunk nyájakat. Nem kutyával terelték a bányákat Jézus korában sem. A pásztor ment elől, csendesesen szólongatta a juhokat, és ők mentek utána. A pásztor megvédte őket, ha valamelyik elveszett, utána ment, karjára vette, visszavitte.

Ilyen Pásztorunk van. Nevünkön szólít, ismer minket, tudja, hogy mennyi bajunk, nyomorúságunk, nehézségünk, szorongásunk, depressziós mélypontunk van. Ha nem bírunk menni, akkor a karjára vesz, vagy a vállára. Ez az evangélium, ez az örömhír. Ez a keresztyénség üzenete, és nem az: Miért nem jársz templomba, miért nem fizetsz egyházi adót, miért nem konfirmálsz?

Figyeljünk a jó Pásztor hangjára! Keres minket, a szívünkhöz szól: Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok. Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el (vö. Mt 11,28; Jn 6,37). Jézusnak nem tudunk meglepetést okozni. Ő ismer minket. Ránéz az emberre, és tudja, hogy mi lakozik benne, és mire van szüksége; arra a biztonságra, békességre, amelyet csak ő tud adni.

Nála biztonságban vagyok. Ez nem azt jelenti, hogy nem kerülhetek kórházba, hogy nincsenek otthoni balhék, hogy nincsenek kísértéseim, álmatlan éjszakáim. Szükségünk van Isten békességére. Vigyük oda fájdalmainkat, terheinket, bánatunkat, nyomorúságainkat, kilátástalannak gondolt életünket hozzá, és vele beszéljük meg.

Köszönjük, Urunk, hogy hívsz minket, és mehetünk hozzád. Köszönjük, hogy hangzik a te igéd, amely lélek és élet, és semmivel nem pótolható.

Köszönjük, hogy ma is van üzeneted számunkra. Köszönjük, hogy jó Pásztorunk vagy, és életedet adtad a bárányokért. Értünk, miattunk, helyettünk szenvedtél a kereszten. Nincs ennél nagyobb szeretet. Fel sem tudjuk ezt fogni.

Urunk, áraszd ki szívünkbe ezt a szeretetet! Bocsásd meg bűneinket, tőled való elcsángálásunkat, lelki, szellemi süketségünket.

De most itt vagyunk, és szeretnénk a te hívásodra válaszolni. Ámen.

Április 25.

Örömünk forrása

Egy alkalommal egy lány azt kérte tőlem, hogy gyakorolhasson a templomunk orgonáján, mert kántorképzőbe jár. Este észleltük, hogy a drogos barátjával kirabolták a templomot. Felfeszítették a perselyeket, összeszedték a hangszereket, és eltűntek.

Tanár ismerősük meg akarta menteni ezt a lányt. Arra kért, hogy éjszaka induljunk el, és keressük meg őket, mielőtt a rendőrség rájuk talál. Eszembe jut egy édesanya is, aki egy nagyvárosban kereste különböző szórakozóhelyeken a fiát.

A mai vasárnap elnevezése: Jubilate, jelentése: Örvendezetek! „Örvendj, egész föld, az Istennek” (Zsolt 66,1) – biztat a vasárnap nevét adó zsoltár eleje.

Prédikációs igénk Máté evangéliuma 18,11–14: „Az Emberfia azért jött, hogy megmentse, ami elveszett. Mit gondoltok? Ha egy embernek száz juha van, és eltéved közülük egy, nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a hegyekben, és nem megy-e el megkeresni az eltévedtet? És ha megtalálja, bizony mondom nektek, jobban örül neki, mint annak a kilencvenkilencnek,

amelyik nem tévedt el. Ugyanígy a ti mennyei Atyátok sem akarja, hogy elveszen egy is e kicsinyek közül.”

Ez az evangélium, erről szól a keresztyénség. Nem arról, hogy mi keressük az Istent. A vallások nagy hangsúlyt helyeznek az emberi teljesítményre. Az ember keresi Istent. A természetben, történelemben, lelkiismeretben láthatóak Isten nyomai. Nem mondom, hogy Jézuson kívül semmit nem lehet érzékelni Istenből, de Isten Jézusban jelentette ki teljességgel magát és megváltó tervét.

Tudod-e, Testvérem, hogy az egész világ elveszett? Bármilyen nagyra is tartja magát. India másfél milliárdos lélekszámú ország, és teljes káosz van ott most. Szívszorító volt nézni a híradóban a képeket. Naponta háromszázötvenezen betegszenek meg. Emberek fekszenek az utcán, és kiabálnak, hogy jöjjön már ki egy orvos hozzájuk. Sok esetben az orvosok sem tudnak segíteni, mert például nincs elég oxigénpalackjuk.

A világnak elfogyott az „oxigénje”, mert megvetette, mert elveszett, tévelyeg; elszakadt a Forrástól. A locsolócsőben nincs víz, ha nem csatlakozik a vízcsoaphoz. A Bibliában azt olvassuk, hogy Isten a mi forrásunk, az örömünk forrása. Jubilate! Ez nem olcsó öröm. Isten Jézusban átszakította az eget, amit az ember alulról nem tud megbontani. Nem tudja elérni Istent, de ő közénk jött, és szót értett velünk.

Hogyan keres meg minket? Például most, amikor ezt olvasod, de ezerféle más módon is. Benne van Jézus Krisztus személye, tanítása, váltságműve, példája a világban. Ő írja szívünkbe a törvényt. Ő teszi érthetővé, fogyaszthatóvá az emberhez méltó élethez szükséges tanítást. E nélkül valóban elveszettek vagyunk.

A keresztyének jó része a törvény vonalán halad. Beszél Jézusról, az evangéliumról, de újra és újra az emberi akaratra, teljesítőképessegre, vallásosságra, hitre helyezi a hangsúlyt: ha hiszed, ha akarod, keresed, odaszánod magad, akkor... Nem sokra megyünk ezzel. Tudod, hogy miért lehet keresni Istent? Mert jelen van, mert megszólít, megáll a te életednél, és rád néz, neveden szólít.

Az Emberfia azért jött, hogy megmentse, ami elveszett. Nem érezted még magad elveszettnek? Én már igen. Különösen, amikor kirúgtam magamat a családból, az egyházból. Tíz napig csavarogtam Budapesten. Majd próbáltam élni, és éltem is. Volt szakmám, jól kerestem, voltak fotókiállításaim, de elveszett, tévelygő voltam. Miért? Voltak értékek az életemben, nem raboltam bankot, nem drogoztam, értékközpontúan akartam élni, de nem volt meg az a kapcsolat, amelyre teremtett minket Isten.

A tévelygőket a gőgös, kegyes keresztyének elítélik, pedig lehet, hogy éppen tőlük menekülnek, mert szeretetlenek. Jézus azt mondja, hogy jöjjenek hozzá mindnyájan, akik megfáradtak. A keresztyének magukban felsorolják, hogy kik ne jöjjenek. Hát kik ne jöjjenek? A problémások, a tévelygők, a másképp gondolkodók. És akkor nem is jönnek, mert érzik ezt az elutasító burkot. Jézusnál nem érezték ezt, ezért közeledtek hozzá a bűnösök. Ez a nagy kérdése a jelen egyháznak is, és ez a titka jövőének is: jelen van-e az élő Jézus? Ha igen, akkor az az indulat van bennünk, amely a Krisztus Jézusban is megvolt.

Ha szeretetteljes a légkör, akkor közelednek az emberek. Jézus azt szeretné, ha befogadóak, vonzóak lennének a gyülekezetek. A kilencvenkilencnek is meg kell változnia. Isten Szentlelke eszükbe fogja juttatni azokat, akikért menni kell. Nem egyszerűen a gyülekezetbe kell beszuszakolni az embereket. Fontos a gyülekezet, a nyáj, de a lényeg, hogy Isten szeretetébe találjanak vissza, és ennek lehet külső formája a közösség.

„És ha megtalálja, bizony mondom nektek, jobban örül neki, mint annak a kilencvenkilencnek, amelyik nem tévedt el. Ugyanígy a ti mennyei Atyátok sem akarja, hogy elveszen egy is e kicsinyek közül.”

E kicsinyek lehetnek a magzatok, akik a legvédtelenebbek. A gyerekek, akikkel visszaélnek, akiknek mocskot, szennyet, aberrációt sugároznak a szívükbe, az értelmükbe. Sok tévelygés van a világban van. Ez felébreszti bennünk a szent haragot. Igen, fájnak ezek a jelenségek, de először nézzek szembe azzal, hogy az evangéliumhoz képest én miben tévelygek. Fel kell ismerni, hogy Jézus nem ítéletre jött, hanem megmentésre.

Azt mondják, hogy árral szemben nem lehet úszni. A keresztyének ne hisztizzenek, hanem vegyék a Szentlelket és kövessék a Pásztort. Engedjék, hogy Jézus találja meg először őket, azután rajtuk keresztül másokat.

Urunk, köszönjük, hogy szeretetből szeretetre, örök, teljes, normális életre teremtettél meg mindnyájunkat. Köszönjük, hogy eljöttél az elveszett, tévelygő világba. Neked nem voltak illúzióid. Köszönjük, hogy ezt a világot szeretted. Hozzád közeledtek a bűnösök. Urunk, add ezt a lelkiületet a szívünkbe!

Köszönjük, hogy egyszerre lehetünk elveszettek és megtaláltak. Indulhatunk a többiekért. Ez így jó, így normális.

Ezt mondja az Úr: Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, markaimba metsettelek be, enyém vagy. Élünk tehát ezért békességben. Ámen.

Május 2.

Helyreállítás, ördögűzés énekléssel

Cantate vasárnapja van. A 98. zsoltár adja ennek a vasárnapnak a nevét. Ez így kezdődik: „Énekeljétek az Úrnak új éneket, mert csodákat tett, és jobbjá szabadulást szerzett!” (Zsolt 98,1). A feltámadásnak ereje van, Jézus nem tantétel, hanem élő valóság. A feltámadás következménye, hogy éneklünk, imádkozunk és dicsőítjük Istent.

A második világháborúban történt, hogy egy evangélikus lelkészt – másokkal együtt – kivégzőosztag elé állítottak. Az utolsó pillanatokban a lelkész elkezdte énekelni Luther „Erős vár a mi Istenünk” kezdetű énekét. A szovjet tiszt számára is ismerős volt ez az ének, és leállította a kivégzést. Így élte túl ezt a helyzetet Lupták Gyula, Lupták György lelkész testvérünk édesapja. Ez az édesapa egyházunk egyik legáldottabb evangélista lelkésze lett.

Kinek jut eszébe kivégzés közben énekelni, Istent dicsőíteni? Gondolhatunk az összevert Pál apostolra is, akit kalodában tartottak a börtönben, és ott Szilással együtt dicsőítették Istent. Nem azért, mert meghibbantak, hanem mert azt élték át, hogy a cellában ott van velük az Isten.

Mindenkinek vannak élményei az éneklésről. Anyák napján említsük meg, hogy édesanyánkat is sokszor hallottuk énekelni. Amikor kicsi voltam, akkor az édesanyám egy kismadárról énekelt: „Kismadárka, csicsergő, zeng dalától az erdő. Dicsérd Istent szüntelen, minden útja kegyelem.” Sokszor hallom a kertben a fülemülét, ami jelzi, hogy éjszakai sötétben is lehet énekelni.

Valamikor Szöulban százötven nemzetből, ötven felekezetből ezren voltunk együtt fiatalok, és dicsőítettük Istent. A vasárnapi istentiszteleten zengett az ének. Vagy, amikor néhány évvel ezelőtt Fokvárosban, világevangelizációs kongresszuson négyezer evangélista együtt dicsőítette Istent.

A teremtségekben kaptuk a harmóniát, a dallamokat. Amikor Isten megszólít, cselekszik az életünkben, megérint, megváltoztatja a szívünket és megérzünk valamit az ő szeretetéből, akkor önkéntelenül is dalra fakadunk. Augustinus és Luther mondták, hogy aki Szentlélek által énekel, az kétszeresen imádkozik. Az istendicsőítésnek ördögűző hatása van. Nem mindegy, hogy milyen zenét hallgatok, mit éneklek, mi érkezik be a fülkapun az idegrendszerbe, a gondolkodásba.

Énekeljünk új szívből, megújult életből új éneket, mert az Úr csodákat tett, szabadulást szerzett. Hálaének, amely a csodákat átélte ember szívében megszületik. Katarziszról, új kezdetről, megtérésről, a bűn kényszeréből és következményeitől való szabadulásról.

A mai alapige Máté evangéliuma 21,14–17-ben olvasható, és így kezdődik: „*Azután vakok és sánták mentek hozzá a templomba...*”. Vakok és bénák nem mehettek a templomba, mert az ószövetségi ember úgy gondolta, hogy a betegség, főleg, ami gyógyíthatatlan, az Isten büntetése. Ismerjük János evangéliumának kilencedik fejezetéből a vak történetét. A betegség lehet a vétek következménye, de ez nem mindig van így.

Az a jelenet előzi meg a mai napra kiírt szakaszt, amikor Jézus megtisztítja a templomot. Ezután mennek hozzá, szinte ragadnak rá a nyomorultak, a gyógyíthatatlanok. Érzik a Jézusból áradó szeretetet, isteni, teremtő energiát.

„...és meggyógyította őket. Amikor pedig a főpapok és az írástudók látták a csodákat, amelyeket tett, és a gyermekeket, akik a templomban ezt kiáltozták: *Hozsánna Dávid Fiának!* – haragra lobbantak, és így szóltak hozzá: *Hallod, mit mondanak ezek? Jézus pedig így válaszolt nekik: Hallom. Sohasem olvastátok: »Gyermekek és csecsemők szája által szereztél dicséretet«? Erre otthagya őket kiment a városból Betániába, és ott töltötte az éjszakát.*” (Mt 21,15–17)

Jézus bemegy a templomba és jót cselekszik, csodákat tesz. Az Atya házát arra használja, amire való: az élő Istennel való kapcsolatra, közösségteremtésre.

Mi az egyház titka, mi a célja? Az Istennel való élő kapcsolat. Ebből következik, hogy evangéliumot hirdetünk, gyógyítunk. A názáreti zsinagógában Jézus Ézsaiás könyvéből ezt olvasta fel: „*Az Úrnak Lelke van énrajtam, mert felkent engem...*”, és meghirdeti a prog-

ramot: „...*hogy szabadon bocsássam a megkínzottakat és hirdessem az Úr kedves eszten-dejét*” (Lk 4,18–19).

A főpapok, a vallási rendszerek ezt nem értik. Idegesek az élettől, mert az „élet él, és élni akar” (Ady). Nincs felette ellenőrzési joguk, lehetőségük. A teremtés csodálatos, megy előre, lüktet, burjánzik. A kertben néztem, hogy mennyire elterjedt a gyöngyvirág. Én nem tudtam volna így teleültetni vele a kertet; az élet mozgatta őket.

A gyermekek tiszta szívűek, látják, hogy aki előbb béna volt, most jár, aki vak volt, most lát, és zsoltárból vett idézettel hozsannáznak. A hozsanna nem csak dicsőítésre használt szó. Azt jelenti: Uram, segíts meg! A gyermekek jól érzik magukat. A papok haragszanak. Micsoda defektje, zsákutcája az egyháznak, hogy amikor az élő Jézus cselekszik, akkor a felelősök – akiknek az lenne a dolga, hogy biztosítsák a templom rendeltetészerű használatát, ne egyszerűen csak működtessék – ellenállnak. Mire való a templom, mire való az egyház? Helyreállítani az emberi életeteket, szívüket.

Az ígét be lehet fogadni a templomban, online hallgatva vagy hajnalban, amikor a Szentlélek eszünkbe juttatja. Az igemag elkezd dolgozni, és létrehozza benned ugyanazt, ami Jézusban is megvolt: azt az indulatot, programot, cselekedeteket.

„...*haragra lobbantak, és így szóltak hozzá: Hallod, mit mondanak ezek?*” Olvashattuk, hogy a főpapok és írástudók úgy reagálnak a történésekre, mint valami skandallumra. Az a baj, hogy a templomban folyik a helyreállítás és a gyermekek dicsőítik Istent?

„*Jézus pedig így válaszolt nekik: Hallom. Sohasem olvastátok: »Gyermekek és csecsemők szája által szerezteél dicséretet«?*” Láttam már kilencven, százéves embert is egészséges gyermeki lelkülettel imádni, dicsőíteni Istent és szeretni az embereket. Lelkületről, isten-gyermekségi állapotról van szó, amelyet az új teremtésben kapunk.

Áldjon meg minket Isten, hogy találjuk meg feladatainkat és töltsük be hivatásunkat!

Urunk, áldj meg mindnyájunkat, hogy ne csak elmélkedjünk és beszéljünk, ne csak vágyakozzunk mindezekre, hanem átéljük jelenlétedet, szavadat, ígédet. Te a kőszívből is húszívet tudsz teremteni, a kövekből is fiakat és leányokat tudsz magadnak teremteni.

Újítsd meg egyházainkat, hogy ne csak ülünk és nézzünk előre, és főleg ne haragudjunk, amikor látjuk a te munkádat, hanem be tudjunk kapcsolódni ebbe az életmenetbe, az élők csapatába; követni a Bárányt a világban, bárhová is megy. Ámen.

Május 9.

Bátorítás megfáradtaknak

Egy régi emlék jutott eszembe a mai ige kapcsán. Egy faluban szolgáltam Békés megyében. Nem volt telefonunk. Ha szükséges volt, akkor szaladtam a postára a külső falon egy fém dobozban lévő tekerős telefonhoz, ahonnan a telefonközpontot lehetett felhívni. Onnan kapcsolták a kívánt számot. Vasárnap délelőtt két helyen szolgáltam. Beszéltem Ábrahám-

ról, aki majdnem feláldozta a fiát. Prédikáltam arról, hogy ki és mi a fontos az életünkben. Ábrahám Istent tette az első helyre.

Hazaérkezve láttam, hogy egyik kisfiam rosszul van. Megijedtem, azonnal beraktam az autóba. Kivettem a Trabant első ülését, annak a helyére tettem a babakocsit, és vittem a szomszéd településre a gyerekorvoshoz. Az orvos ránézett, és azt mondta, ha fél órán belül beérek vele a kórházba, akkor reméljük, megmarad. Tövig nyomtam a gázt, egyik kezemmel a tíz hónapos gyereket fogtam, amikor fékeztem. A közeli város kórházában infúzióra tették volna, de nem sikerült, mert az erei szétpattantak.

Nyolcan álltak a gyerek fölött, orvosok, ápolók, többüknek véres a köpenye. Összecsoomagolták a gyereket. Nem tudtak rajta segíteni. Vittük egy másik városba. Követtem a mentőt a Trabival. A másik kórházban tudták, hogy ilyen esetben a nyaki érbe kell kötni az infúziót, mert az a legvastagabb. Így maradt meg a gyerek, aki ma édesapa és hegedűművész. Mindenféle imát elmondtam. Könnyörögtem Istenhez, miközben láttam, hogy küzdenek a fiamért.

Apám hatra járt dolgozni. Fél ötkor ült az ágyában, és sokakért imádkozott. Anyám, nagymamám és a nővérem is imádkozott értem. Én is imádkoztam másokért.

Ismerjük az imába való belefáradást is. Biztatnom kellene mindenkit, hogy imádkozzon, higgyen az ima erejében, lehetőségében, hiszen Jézus is megmondta: „*Kérjétek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitvatik nektek.*” (Mt 7,7). Sok igé lehet felsorolni azzal kapcsolatosan, hogy van értelme az imádságnak. A hívők között mégis vannak – én is –, akik ebbe időnként belefáradnak, mert Isten útjai, gondolatai mások, mint a mieink. Olykor az imáinkat csend követi, nincsenek válaszok.

Évek, évtizedek is eltelnek válasz nélkül, amikor imádkozunk valakiért. Emlegetjük példaként Mónikát, aki hosszú időn keresztül imádkozott a fiáért. Ő lett később szent Ágoston, Augusztinus. Romlott, világi életet élt, aztán mégiscsak megtért; tehát van értelme az imádságnak. De nem mindig vannak ilyen válaszok, és ebbe bele lehet fáradni.

Az ilyen megfáradtaknak mondott Jézus egy példázatot. Fontos szempont, hogy ez példázat. Ez a mai ige, húsvét ünnepe utáni ötödik, Rogate vasárnapon, az imádság vasárnapján. A Rogate egy felszólítás: Imádkozzatok!

Így olvashatjuk az ígerészt: „*Jézus arról is mondott nekik példázatot, hogy mindenkor imádkozniuk kell, és nem szabad belefáradniuk. Így szólt: Az egyik városban volt egy bíró, aki Istent nem félte, az embereket pedig nem becsülte. Élt abban a városban egy özvegyasszony is, aki gyakran elment hozzá, és azt kérte tőle: Szolgáltass nekem igazságot ellenfeleimmel szemben! Az egy ideig nem volt rá hajlandó, de azután azt mondta magában: Ha nem is félem az Istent, és az embereket sem becsülöm, mégis mivel terhemre van ez az özvegyasszony, igazságot szolgáltatok neki, hogy ne járjon ide, és ne zaklasson engem vég nélkül. Azután így szólt az Úr: Halljátok, mit mond a hamis bíró! Vajon Isten nem szolgált-e igazságot választottainak, akik éjjel-nappal kiáltanak hozzá? És várokozta-e őket? Mondom nektek, hogy igazságot szolgált nekik hamarosan. De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?*” (Lk 18,1–8)

Jellemző Jézusra, hogy példázatokban beszélt, érdekesen; lehetett rá figyelni. A hamis bírót nem példaként mutatja be, hogy mi is legyünk hamisak, ravaszak. Ő keményszívű, cinikus ember, egy özvegyasszonyt, aki hozzá jön a problémájával, rendszeresen elhajt. Az özvegyasszonyok kiszolgáltatottak voltak. Végül racionálisan dönt: mégiscsak elrendezi az ügyét, hogy ne járjon a nyakára. Isten mennyivel inkább meghallgatja az imákat, és igazságot szolgáltat azoknak, akik kiáltanak hozzá.

A Szentírást, Jézus szavait összefüggéseiben kell olvasnunk, mert ez nem azt jelenti, hogy Isten minden kérést mindig teljesít. Arra is van példa, hogy Isten kérés nélkül is teljesíti belső vágyainkat, és megtörténik, hogy csak évek múlva.

A napokban hallottam egy szabadegyházi prédikátor igeszolgálatát, akinek néhány héttel ezelőtt halt meg a felesége Covid-19-vírusban. Ez nagyon összetörte a családot. Gyermekai és kollégái elkezdtek Istent keresni. Földi életében nem látta a gyermekeinek és a munkatársainak a hitre jutását, amiért éveken át imádkozott.

Jézus biztat bennünket, hogy kérjünk és adatik nekünk, de az ő nevében, az ő szellemben, akarata szerint kell kérnünk. Ehhez ismerni kell Jézus tanítását. Fontos, hogy rendezzük az életünket Istennel és egymással. A sebész is bemosakszik, mielőtt műteni kezd. Megtisztulásra van szükségünk. Nem egyszerűen arra, hogy Isten teljesítse a kéréseinket. Szolgálat előtt is kiáltunk hozzá, hogy tisztítson meg, újítson meg minket. Az imádság nem egy rítus, szavak kimondása, hanem a kapcsolatunk rendezése az élő Istennel.

Sokáig nem tudtam mit kezdeni azzal, hogy „szüntelen imádkozzatok”, meg „éjjel nappal könyörögjete”. Biztos van ilyen is. A szüntelen imádkozás valami olyasmit jelent, hogy rendezzük életünket Istennel, az ő jelenlétében tudjuk magunkat örömben és bánatban, otthon és a kórházban, vagy kísértések között. Ő jelen van. Szeretetkapcsolatainkban nem mindig van szükség szavakra, sokkal inkább jelenlétre.

Ma reggel találtam néhány biztató mondatot Luthertől: „Tanulj meg Istenhez kiáltani, ne pedig önmagadban gubbasztani, vagy a lócán heverni, fejet lógatni, gondolataiddal magadat emészteni, s töprengve kutatni, hogy miként szabadulhatsz meg. Minek az örökös siránkozás: Jaj nekem, jaj, nekem! Inkább rajta! Lusta népség, térdre veled! Kezeket, szemeket az égre, elő egy zoltárt vagy Miatyánkot! Szükségedet, könnyes panaszodat vidd Isten elé, ahogy az igében olvasod: Kiöntöm előtte panaszomat, kitárom előtte nyomorúságomat.”

Segítsen meg minket Isten az ő Szentlelke által, hogy ne maradjunk magunkra. A Szentlelek az, aki vigasztal, pártfogol, megtanít minket imádkozni. Ámen.

Az Evangélikus Missziói Központ Szeverényi János szerkesztésében megjelent kiadványai

Magazinok

Missziói magazin – 2003/4.–2004/6. lapszámok

Híd evangélikus missziói magazin – 2005-től negyedévente

Szórólapok: 28 témáról keresztyén szemmel

A témák közül: Mi az élet célja?; Függetlenség a függőségtől; A házasság; A tudomány megcáfolja a Bibliát?

<https://misszio.lutheran.hu/kiadvanyok/szorolapok>

Könyvek

Élő víz füzetek könyvsorozat

1. Akarsz-e meggyógyulni? – segítség alkoholbetegeknek
2. Évélet – lelkesegély – Bakay Beatrix lelkésznő válasza harminc olvasói kérdésre
3. Iránytű – 28 téma keresztyén szemszögből
4. „Vak voltam, most látok...” – evangélikusok vallomásai
5. Jézus a Tescóban – Megtérsz vagy meghalsz
6. Nagyobb a szívünknel – Szeverényi János igehirdetései és áhítatai
7. Istenkeresők és kételkedők kátéja – Ribár János válaszai harminckét gyakran feltett kérdésre
8. Presbiterek a tükörben – Garádi Péter válaszol presbiterek kérdéseire
9. „Csak Krisztus legyen Mesterünk” – 500 Luther-idézet a Kis káté témakörei mentén

Emlékezzünk régiokról – Scholz László visszaemlékezése életútjára

Dr. Süle Ferenc: Családi élet és lelki egészség – A spirituális fejlődés természetes fő hajtóerőinek mélylélektani elemzése

Épüljetek! – gyülekezetépítés a gyakorlatban

Tanúim lesztek – válogatás tizenhat év interjúból és tanúságtételeiből

CD-lemezek

Vigasztalásul – Reményik Sándor versei Káli-Horváth Kálmán előadásában

Babits Mihály: Jónás könyve – Bánffy György előadásában

A hit hallásból van – kilenc részes igehirdetési CD-sorozat

Id. Zászkaliczky Pál; Ordass Lajos; Csepregi Béla és Csepregi Zsuzsanna; Túróczy Zoltán; Sréter Zoltán; Kiss János és Balikó Zoltán; Danhauser László és Nagybockai Vilmos; Ferenczy Zoltán és Győri János szolgálataival

<https://misszio.lutheran.hu/kiadvanyok/cd/41-a-hit-hallasbol-van>

Matt – segítő percek gyászolóknak

Szeretetedről énekek – az Evangélikus énekeskönyv legismertebb énekeinek hangszeres feldolgozása

Énekelem az Úr! – evangéliumi énekek hangszeres feldolgozásban
Ne félj! – versek Badin Ádám előadásában, Burovincz Laura csellójátékával
Zsoltárok – Badin Ádám előadásában, Scholz Erika hárfajátékával
Jézus beszédei – 75 percnyi válogatás Jézusnak az evangéliumokban elhangzó szavaiból,
Badin Ádám felolvasásában

Phillip A. Clarke: Jézus a Tescóban – misszió az új évezredben; Szeverényi János: Megtérsz vagy meghalsz és egyéb írások

Az Élő víz füzetek 5. kötete segíthet abban, hogy át gondoljuk, keresztyénként mi a feladatunk és mi az, ami megbénítja a lelkes tenni akarást.

Nagyobb a szívünkénél – Igehirdetések

Az Élő víz füzetek sorozat 6. kötete Szeverényi János igehirdetéseinek, rádiós áhítatainak gyűjteménye.

„Ország, ország, ország! Hallgass az Úr szavára!”

– Belső szobában a járvány idején

Bejegyzések az Útmutató igéi alapján Szeverényi János Facebook-oldaláról 2020 tavaszán

A füzet a Híd magazin 2020. III. számának mellékleteként jelent meg.

Az itt felsoroltakról és további kiadványokról tájékozódhat az Evangélikus Missziói Központ honlapján: misszio.lutheran.hu
Megrendelés: evmis@lutheran.hu

Nyomdai kivitelezés:
Poremba Nyomda, Budapest
Felelős vezető: Poremba Zsolt

ISBN 978-615-80956-3-1